

ನಾವು ಈ ಕೆಲಸ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆಂದು ಪ್ರಸಂಗ ಬಂತು ; ಮತ್ತು ಎಲ್ಲಿ ಪಂಪ್‌ಸೆಟ್‌ಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಜಾಸ್ತಿ ಅಂದರೆ, ಕೋಲಾರ, ಇಂಡಿ, ಬೆಂಗಳೂರು ಸುತ್ತಮುತ್ತ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಉದ್ದಿಮೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಎಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರೀಕೃತವಾಗಿದೆಯೋ, ಎಲ್ಲಿ ಪಂಪ್‌ ಲೂಮ್ ಇದ್ದೆಯೋ, ದೊಡ್ಡ ಬಳ್ಳಾಪುರ ಇಂತಹ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ಯಾಪ್ಟಿವ್ ಜನರೇಟರ್ ಎಂದು ಮಾಡಿ 5-5 ಮತ್ತು 6-6 ಯೂನಿಟ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು, 5 ಮೆಗಾವಾಟ್ ಶಕ್ತಿ ಇರತಕ್ಕಂತಹ 6 ಯೂನಿಟ್‌ಗಳನ್ನು ಒಂದು ಕಡೆಗೆ ಮಾಡಿದರೆ 30 ಮೆಗಾವಾಟ್ ಆಗುತ್ತದೆ. ಇದರ ಉದ್ದೇಶ ರೈತರಿಗೆ ಮತ್ತು ಸಣ್ಣ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ತೊಂದರೆ ಆಗಬಾರದೆಂದು ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಬಡ್ಡುಬಡ್ಡಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಕುಲಕರ್ಣಿಯವರು ಮಾತನಾಡಿ.

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಬಿ. ಶಾಣಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ನಮ್ಮ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕಾಲರ ಇದೆ, ಕಾಲರದಿಂದ ಆರೇಳ ಜನ ಸತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ವರದಿ ಬಂದಿದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಈಗ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಿ. ಆಮೇಲೆ ತಾವು ಏನಾದರೂ ಹೇಳುವುದಿದರೆ ಹೇಳಿ. ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಕುಲಕರ್ಣಿಯವರನ್ನು ಮಾತನಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಕರೆದಿದ್ದೇನೆ ಅವರು ಮಾತನಾಡಲಿ, ನಾನು ಈಗ ನಿಮಗೆ ಮಾತನಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ತಾವು ಏನೇ ಮಾತನಾಡಿದರೂ ಅದು ರೆಕಾರ್ಡ್‌ಗೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ರೂಲ್ಸ್, ರೆಗ್ಯುಲೇಷನ್ಸ್‌ ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಆರ್.ಎನ್. ನಾಯ್ಕ್.—ನಮಗೆ ರೂಲ್ಸ್, ರೆಗ್ಯುಲೇಷನ್ಸ್‌ ಗೊತ್ತಿದೆ. ನಾವು ನಿಯಮ 334ರ ಪ್ರಕಾರ ಕಳುಹಿಸಿರತಕ್ಕ ನೋಟೀಸ್‌ಗಳಿಗೆ ಯಾರಾಗ ಉತ್ತರ ಕೊಡಿಸುತ್ತೀರಿ ಪ್ರಸಕ್ತ ಏನಾದರೂ ನೋಟೀಸ್‌ ಏನಾದರೂ ಕೊಡಬೇಕಾ ? ಯಾವಾಗ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ ಸ್ಪಷ್ಟ ಹೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಬಿ. ಶಾಣಪ್ಪ.—ನಾನು ಕೂಡ ನೋಟೀಸ್‌ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ವೆಂಕಟರಾಮಯ್ಯ.—ನಾನೂ ಕೂಡ ಒಂದು ನೋಟೀಸ್‌ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನಿನ್ನೆ, ಮೊನ್ನೆ, ನಿಯಮ 334ರ ಪ್ರಕಾರ ಯಾವುದೇ ವಿಷಯವನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಬಗ್ಗೆ ನೋಡಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಈಗ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಕುಲಕರ್ಣಿಯವರು ಮಾತನಾಡಲಿ.

ವಿಷಯ :— ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಬರಗಾಲ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ (ಮಂ.ವ)

ಶ್ರೀ ಕುಲಕರ್ಣಿ ಮಲ್ಲಪ್ಪ ಕರವೀರಪ್ಪ (ನವಲಗುಂದ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಧಾರವಾಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಮೂರು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಬರಗಾಲವನ್ನು ಎದುರಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ನವಲಗುಂದ, ನರಗುಂದ ಮತ್ತು ಮುಂಡರಗಿ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳು ಬರಗಾಲವನ್ನು ಎದುರಿಸುತ್ತಿವೆ. ನವಲಗುಂದ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಸಾಧಾರಣ 45 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ನೀರಾವರಿಯಾಗಿದೆ, ಉಳಿಕೆ 55 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ನೀರಾವರಿಯಾಗಿದೆ ಹಾಗೆಯೇ ಉಳಿದಿದೆ. ನೀರಾವರಿಯಾಗದೆ ಇರತಕ್ಕ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಬರಗಾಲದ ಬವಣಿ ಶುರುವಾಗಿದೆ. ಆ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಅದಷ್ಟು ತೀವ್ರವಾಗಿ ರಸ್ತೆ ನಿರ್ವಹಣದ ಕೆಲಸವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ವಿನಂತಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವಾಗ ನೀರಾವರಿ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕು ಏಕೆಂದರೆ ರೈತರು ಕಟ್ಟುಪಟ್ಟು ಬೇಡಂತಹ ಫಸಲನ್ನು ಹೊರಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬರಬೇಕಾದರೆ ಈಗ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತಿದೆ. ನೀರಾವರಿ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಉತ್ತಮವಾಗಿ ಮಾಡಿ ರೈತರಿಗೆ ಅದಷ್ಟು ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ವಿನಂತಿಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಕೆರೆಗಳಲ್ಲಿ ತುಂಬಿಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ ಹೊಳೆನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಕೆಲಸವನ್ನು ಶುರುಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಕೆಲವಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಕೆರೆಗಳಲ್ಲಿ ತುಂಬಿಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ ಹೊಳೆನ್ನು ತೆಗೆಯದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಕೆರೆಗಳಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲುವ ನೀರಿನ ಪ್ರಮಾಣ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಕೆರೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೊಳೆನ್ನು ತೆಗೆಯತಕ್ಕ ಕೆಲಸ ಬಹಳ ಮಹತ್ವದ್ದು ಆಗಿದೆ. ನವಲಗುಂದ, ಅಣ್ಣೇಗೇರಿ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಬವಣಿ ಇದೆ. ಅದರಿಂದ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಸಲುವಾಗಿ ಎರಡೂ ಊರುಗಳ ನಡುವೆ ಕೆರೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಕೆರೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ನವಲಗುಂದ ಮತ್ತು ಅಣ್ಣೇಗೇರಿ ಎರಡೂ ಊರುಗಳಿಗೆ ನೀರನ್ನು ಕೊಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಬೇಕು. ಮತ್ತೊಂದು ಬರಗಾಲದ ಕಾಲವೆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಬೇಗ ಮುಗಿಸಿದರೆ ನೀರಾವರಿ ಹೆಚ್ಚಿ ಯಾಗುತ್ತದೆ. ನಾನು ಹೇಳಿದಂತಹ ಕೆಲಸಕ್ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಅದಷ್ಟು ಬೇಗ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕಾಗಿ ವಿನಂತಿಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ.ಪಿ. ಮಾಡಲಗಿರಿಯಪ್ಪ (ಶಿರಾ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಬರಗಾಲ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಸಭೆಯು ಕೂಲಂಕುಷವಾಗಿ ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದೆ ; ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಮಾತನಾಡಲು ತಾವು ಅಪ್ಪಣೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ, ಅದಕ್ಕಾಗಿ ತಮ್ಮನ್ನು ಅಭಿನಂದಿಸುತ್ತೇನೆ. ಜನತೆಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೋಸರೆ ಹಲವಾರು ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಅಸ್ಥಿತ್ವಕ್ಕೆ ಬಂದಿವೆ. ಜನತೆಯ ಏಕೆಗೋಸ್ಕರ

ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಮಹತ್ವರವಾದ ಅಧ್ಯತೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅಧ್ಯತೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು, ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಮಾತ್ರ ಅಲ್ಲ, ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಆ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆಯೇ ಎನ್ನುವುದನ್ನೂ ನೋಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅಂತೂ ನಾವು ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿದ್ದೇವೆ, ನಾವು ಕೊಟ್ಟಂತಹ ಸಹಾಯ ಸೌಲಭ್ಯ ಯಾರಿಗೆ ಮುಟ್ಟಬೇಕೋ ಅವರಿಗೆ ಮುಟ್ಟುತ್ತಿದೆಯೋ, ಇಲ್ಲವೋ, ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡತಕ್ಕವರು ಯಾರು ? ನಾವು ಇದನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಇವತ್ತು ಬರಗಾಲ ತೀವ್ರವಾಗಿದೆ. ನಾಲ್ಕೈದು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ನಮ್ಮ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾಗಿ ಮಳೆಯಿಲ್ಲದೆ ಬರಗಾಲ ಬಹಳ ಭೀಕರವಾಗಿದೆ. ದನಕರುಗಳು ಮನುಷ್ಯರು ಆಹಾರಕ್ಕೋಸ್ಕರ, ನೀರಿಗೋಸ್ಕರ ಪೈಪೋಟಿಯನ್ನು ನಡೆಸಬೇಕಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉಂಟಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿಯ ಬರಗಾಲ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಪತ್ರವನ್ನು ಬರೆದು ಅವರ ಗಮನವನ್ನು ಸಹ ಸೆಳೆದಿದ್ದೇನೆ. ಬರಗಾಲದ ಭೀಕರತೆಯನ್ನು ವರ್ಣಿಸಿದರೂ ಸಹ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಸಹಾಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಸಹಾಯ ಏನೇನೂ ಸಾಲದು, ಒಂದು ಪಂಚಾಯತಿಗೆ ಎರಡು ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಆದರೆ ಒಂದು ಹೋಬಳಿಗೆ ಎರಡು ಕೆಲಸಗಳು ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರ ಇದರ ಕಡೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಕೆಲವೊಂದು ಯೋಜನೆಗಳು ಹೆಸರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಇವೆ. ಆ ಯೋಜನೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಣ ಮಾತ್ರ ಇಲ್ಲ. ನಿಜವಾಗಿ ಎಷ್ಟು ಜನಗಳಿಗೆ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೋ ಅಷ್ಟು ಜನಗಳಿಗೆ ಸೌಕರ್ಯ ತಲುಪುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದುವರೆಗೆ ಎಷ್ಟು ಜನಗಳಿಗೆ ಕೆಲಸ ಸಿಕ್ಕಿದೆ ಎಂಬುದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದುದು. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸಿಬ್ಬಂದಿವರ್ಗವನ್ನು ಚುರುಕುಗೊಳಿಸಿ ಯಾರಿಗೆ ಸಹಾಯ ದೊರೆಯಬೇಕೋ ಅವರಿಗೆ ದೊರೆಯುವಂತಹ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಭೀಕರ ಬರಗಾಲವಿರತಕ್ಕ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ನೀವು ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಪರಿಹಾರ ಕಾವುಗಾರಿ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಸಾಲದು. ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಕೊರತೆಯಿದೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ 60 ಸಾವಿರ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಮಂಜೂರಾಗಿ ಬಂದಿವೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ 10 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಕೆಲಸ ನಡೆದಿದೆ. ಬರಗಾಲ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ದನಕರುಗಳಿಗೆ ಹುಲ್ಲನ್ನು ಸಪ್ಲೈ ಮಾಡುವಾಗ ನೀವು ಹಾಕಿರತಕ್ಕ ಕುಂಡೀಷನ್ ಸರಿಯಿಲ್ಲ. ಮೊದಲು ಐದನೂರು ರೂಪಾಯಿ ಹಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಆಮೇಲೆ ರೀಇಂಬರ್ ಮೆಂಟ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಆದೇಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. 500 ರೂಪಾಯಿ ರೈತನ ಹತ್ತಿರ ಇದ್ದರೆ ಆತನೇ ಹುಲ್ಲನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದ ಅವನಲ್ಲಿ ಹಣವಿಲ್ಲದ್ದರಿಂದ ಹುಲ್ಲು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳಲು ನೇರವಾಗಿ ಅವನಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನಮ್ಮ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಶಾಶ್ವತ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು, ಹಾಗೂ ನಮ್ಮಲ್ಲಿಯ ಅಪ್ಪರ್ ಭದ್ರಾದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಬೇಗ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಬೇಡಿಕೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದೆವು. ಈ ರೀತಿಯ ಶಾಶ್ವತವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದರೆ ಬರಗಾಲವನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಬಹುದೇ ಎನಿಸಿ ಅಲ್ಲಾವಧಿ ಸಹಾಯದಿಂದ ಜನರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕೇಂದ್ರದ ಸ್ಟುಡಿ ಟೀಮ್ ಬಂದಿದ್ದಾಗ ಕೂಡ ನಾನು ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದೆ. ಈ ವರ್ಷ ಏನು ಹಣವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ಅದನ್ನು ಶಾಶ್ವತವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಿಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ಜನರಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗ ಕೊಡುವುದರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಆದ್ಯತೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಒಂದು ಶಾಶ್ವತ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪರಿಹಾರ ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಇಷ್ಟು ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

3-30 p.m.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಲಕ್ಷ್ಮಪ್ಪ (ಚಿಕ್ಕನಾಯ್ಕನಹಳ್ಳಿ).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ಬರಗಾಲ ಕೇವಲ ಇಂದಿನ ದಲ್ಲ. ಕಳೆದ ಏಳುನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದ ಅನೇಕ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಬರಗಾಲ ಬರುತ್ತಲೇ ಇದೆ. ಅದರಲ್ಲೂ ಕೆಲವು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಂತೂ ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ಆಗಿಂದಾಗ್ಗೆ ಬರಗಾಲ ಬರುತ್ತಲೇ ಇದೆ. ಅದರಲ್ಲೂ ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆ, ಧಾರವಾಡ ಜಿಲ್ಲೆ ಮತ್ತು ಕೋಲಾರದ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳು ಅಗಾಧ ಕ್ಷಾಮವಿಟ್ಟು ಪ್ರದೇಶಗಳೆಂದು ಕೇಂದ್ರ ಹಾಗೂ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳು ಸಹಾಯವನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತಿವೆ. ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಿಗಾಗಿ ಕೋಟಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ಈ ಬರಗಾಲವಿಡಿದ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಶಾಶ್ವತವಾದ ಒಂದು ಪರಿಹಾರ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದರೆ ಇವತ್ತು ನಾವು ಇಂತಹ ಭೀಕರ ಕ್ಷಾಮ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಎದುರಿಸಬೇಕಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಹಾಗೂ ಈ ರೀತಿಗೆ ಇಷ್ಟು ತೊಂದರೆಯೂ ಆಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರದ ರೈತಾಪಿ ಜನ ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ತೊಂದರೆ ಪಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇವತ್ತು ಕ್ಷಾಮ ಬಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದರೆ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಮಳೆಬಾರದೇ ಇರುವ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿನ ಜನರ ಭೂಮಿಗೆ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಒಂದು ಶಾಶ್ವತವಾದ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ರೀತಿಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಇಂದು ರೈತ

ಗಾಗುವ ಅನ್ಯಾಯವನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಏಕೆಂದರೆ, ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆ ತೆಂಗು ಹಾಗೂ ಅಡಿಕೆಗೆ ಹೆಸರುವಾಸಿಯಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ 7-8 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಮಳೆಯ ಅಭಾವ ಇದ್ದು ಇವತ್ತು ಕೋಟ್ಯಂತರ ರೂಪಾಯಿಯ ತೆಂಗು ಮತ್ತು ಅಡಿಕೆ ಫಸಲಿಗೆ ಹಾನಿಯಾಗಿದೆ. ಒಂದು ಅಕ್ಕಿ, ರಾಗಿ ಜೋಳದ ಬೆಳೆ ಹೋದರೆ ಅದೇ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆ ಆ ಬೆಳೆ ಬೆಳೆಯಬಹುದು. ಆದರೆ ನೀರಿನ ಅಭಾವದಿಂದ ತೆಂಗು, ಅಡಿಕೆ ಮರಗಳು ಒಣಗಿಹೋದರೆ ಆ ಕುಟುಂಬಗಳವರು ಶಾಶ್ವತವಾದ ಕಷ್ಟಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗುತ್ತಾರೆ. ಇವತ್ತು ನಮ್ಮ ಚಿಕ್ಕನಾಯಕನಹಳ್ಳಿ, ಮತ್ತಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ತೆಂಗು ಹಾಗೂ ಅಡಿಕೆ ಮರಗಳನ್ನು ಕಳೆದು ಕೊಂಡಂತಹವರನ್ನು ನೋಡಬಹುದಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರೇ ಒಬ್ಬರು ಒಂದು ಅಡಿಕೆ ತೋಟವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದರು. ಅವರಿಗೆ ಒಂದು ವರ್ಷಕ್ಕೆ 13ರಿಂದ 14 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಆದಾಯ ಬರುತ್ತಾ ಇತ್ತು. ಆದರೆ ನೀರಿಲ್ಲದ ಕಾರಣ ಅವರಲ್ಲಿ ಆಗಲಿ ತೆಂಗು ಅಥವಾ ಅಡಿಕೆ ಗಿಡ ಆಗಲಿ ಇಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ಇಮ್ಮ ರೈತರಿಗೆ ನೀರು ಅಗತ್ಯವಾಗಿ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕ್ಷಾಮ ವರ್ಷೇ ವರ್ಷೇ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿರುವ ನೀರೂ ಕೂಡಾ ಆಳಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದು ನಮ್ಮ ಕಡೆ 150 ಅಡಿಗಿಂತಾ ಹೆಚ್ಚು ಆಳಕ್ಕೆ ಬೋರ್ ಹಾಕಿದರೂ ನೀರು ಸಿಗುವ ಅವಕಾಶಗಳು ಇಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಏನು ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆಯೆಂದು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಮಂಜಾಗರೂಕತೆಯಿಂದ ಮುಂದೆಯೂ ಇದನ್ನು ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ತಡೆಗಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ; ಹಾಗೂ ಕ್ಷಾಮ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಏನು ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಕೊಲೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ಆ ಹಣ. ಅವರಿಗೆ ಸಿಗುತ್ತದೆ ಅದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದೊಂದು ಪಂಚಾಯಿತಿಗೆ ಎರಡೆರಡು ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹೋಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಎರಡೆರಡು ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಒಂದೊಂದರಲ್ಲಿ 25 ರಿಂದ 30 ಜನ ಕೂಲಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಬರಗಾಲದಿಂದಾಗಿ ಇವತ್ತು ರೈತರು ಕಷ್ಟ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಎದುರಿಸುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕೆಲವು ಕಡೆ ಅವರಿಗೆ ಕೊಡ ತಕ್ಕಂತಹ ಕೂಲಿಯನ್ನು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಬಹು ಭಾಗ ದುರುಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದೂ ಲಂಚದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ದುರುಪಯೋಗವಾಗುತ್ತಿದ್ದು ಇದು ಸರಿಯಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿಕೆಯಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ತಾವು ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಕೊಟ್ಟು ನೇರವಾಗಿ ಆ ಬಡ ಜನರಿಗೆ ಕೂಲಿ ಸಿಕ್ಕುವಹಾಗಿ ಸರ್ಕಾರ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ದನಗಳ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಅವುಗಳಿಗೆ ಮೇವನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಪ್ರವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಅವುಗಳಿಗೆ ಮೇವನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಪ್ರವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಇಷ್ಟು ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ನಾಲ್ಕು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಲಕ್ಷ್ಮಯ್ಯ (ಬೀರೂರು).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಿನ್ನೆಯಿಂದಲೂ ಅಭಾವ ಖಂಡಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಚರ್ಚೆಯಾಗಿದೆ. ನಿನ್ನೆ ನಮ್ಮ ಭಾಗದ ಸ್ನೇಹಿತರು....

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಸಲಹೆ ಕೊಡಿ ಸ್ವಾಮಿ. ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಡಿ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಲಕ್ಷ್ಮಯ್ಯ.—ಸರ್ಕಾರ ಏನೂ ಮಾಡಲೇ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಒಂದು ಸರ್ಕಾರ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಮೇಲೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಬಾರಿ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಕರೆದು ಸಭೆ ನಡೆಸಿ ಅವರಿಗೆ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಅವರು ಸಾಕಷ್ಟು ಚುರುಕಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳೂ ಇತರ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಜೊತೆ ಅವರು ಸಭೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿ ಮುಂದೆ ಬರಗಾಲದಿಂದ ಆಗ ಬಹುದಾದ ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸಲು ಸಜಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರ ಕೂಡಾ ಆಗಿಂದಾಗ್ಗೆ ಅವರಿಂದ ವರದಿಗಳನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದೆ. ಈ ತಿಂಗಳ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಮಳೆ ಬಾರದೇ ಇದ್ದರೆ ಅದರ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಎದುರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿರಬೇಕಾದ್ದರಿಂದ ಏನೇನು ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳು ಆಗಬೇಕೆನ್ನುವ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಸಿದ್ಧ ಮಾಡಿ ಕಳುಹಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ಈ ಒಂದು ಸಂದರ್ಭವನ್ನು ನಾವು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಹಿಂದೆ ಕೂಡಾ ಬರಗಾಲ ಇದ್ದು ಆಗ 2 ಅಥವಾ 3 ಅಥವಾ 5 ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಅಭಾವ ತಲೆದೋರುತ್ತಿತ್ತು. ಆಗ ಸರ್ಕಾರ ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಅದನ್ನು ಎದುರಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಈ ಹಿಂದೆ ಕ್ಷಾಮ ಬಂದಾಗ ಕೆಂಪುಜೋಳವನ್ನು ಜನ ತಿನ್ನುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಇವತ್ತು ಆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನಮಗೆ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ಸಾಕಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಪರಿಣಾಮ ಕಾರಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಇವರು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಆದರೆ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ, ಇವರಿಗೆ ಒಲ್ಲದ ಗಂಡನಿಗೆ ಮೊಸರಿನಲ್ಲೂ ಕಲ್ಲು ಸಿಕ್ಕಿದಹಾಗಿ ಇವರಿಗೆ ಆಗಿದೆ. ಮೇ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ಮಂಗಳೂರು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದೆ. ಹಾಗೂ ಸಾಕಷ್ಟು ಮಳೆ ಕೆಲವು ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಬೀಳುತ್ತಿದೆ. ಮಳೆ ಬಗ್ಗೆ ಇನ್ನೂ ಅವಕಾಶಗಳು ಇವೆ. ಈ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಸುಮಾರಾಗಿ ಮಳೆ ಬಂದು ಕೆರೆಗಳು ತುಂಬಿದರೂ ಬರಗಾಲವನ್ನು ಎದುರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ರಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಏನೂ ಆಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಇವರು ಹೇಳಿದರೆ ಹೇಗೆ ? 1984ನೇ ಡಿಸೆಂಬರ್ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಭೀಕರ ಬರಗಾಲ ಬಂದಿತ್ತು. ಆಗ ಕೇಂದ್ರದ ಒಂದು ತಂಡ ಅಧ್ಯಯನ ನಡೆಸಲು ನಮ್ಮ ಅಜ್ಞಾಪುರಕ್ಕೂ ಬಂದಿತ್ತು. ಅದನ್ನು ನಾವು ಬರವಾಡಿಕೊಂಡು ಅಲ್ಲಿನ ಎಲ್ಲ ವಿಷಯಗಳನ್ನೂ ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದೆವು. ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ 200 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಹಣವನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟರೆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಎದುರಿಸಬಹುದೆಂದು ಪರದಿ ಕೊಟ್ಟರು. ಕೇಂದ್ರದವರು ಕಳುಹಿಸಿದಂತಹ ತಂಡವೇ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ವರದಿ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಆಮೇಲೆ ಎಮ್ಮೆ ಕೊಟ್ಟರು, ಏನು ಕೊಟ್ಟರು ಎಂದರೆ ಕಂದಾಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಏನೂ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹೃದಯ ಇದೆ, ಚಿಂತನೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇಡೀ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕ್ಷಾಮ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇರುವಾಗ ಸಾಕಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಪರಿಹಾರಮಾಡಲಾಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ತೆರಿಗೆಯಿಂದ ಬರತಕ್ಕ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡಿ ಕ್ಷಾಮ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಎದುರಿಸಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಧರ್ಮಸಿಂಗ್‌ರವರು ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾಗ ಏನೇನು ಮಾಡಿದೆ ರೆಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಎಲ್ಲಿ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆಯೋ ಅಲ್ಲಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಲೇಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳಬಯಸುವುದೇನೆಂದರೆ, ಸರ್ಕಾರ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಮೇಲೆ ಆ ಪಕ್ಷ, ಈ ಪಕ್ಷ, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷ, ಜನತಾ ಪಕ್ಷ ಎಂದು ನಮ್ಮ ನಾಯಕರೇ ತಾರತಮ್ಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಕರೆಸಿ ಮಾತನಾಡುವುದು ಬೇಡವೆನ್ನುವುದು, ಕೆಲಸ ನಿರ್ವಹಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿರುವುದನ್ನು ಸಹಿಸದೆ ಇರುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಈ ಸರ್ಕಾರ 20 ತಿಂಗಳಿಗಿಂತ ಕಾಲ ಕೆಲಸಮಾಡಿ ಪುನಃ ಆರಿಸಿ ಬರಬೇಕಾದರೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದೆ ಎಂದರೆ

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಲಕ್ಷ್ಮಯ್ಯನವರೇ ಬೇಗ ಮುಗಿಸಿ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಲಕ್ಷ್ಮಯ್ಯ.—ಆರೇ ರಾಮಚಂದ್ರ ! ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಕಛೇರಿಗೆ ಹೋಗಿ ಈ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ

(ಗೊಂದಲ)

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಲಕ್ಷ್ಮಯ್ಯ.—ಪಶುವೈದ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದರು....

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಸಲಹೆ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಿ ಎಂದರೆ ಏನೇನೋ ಹೇಳುತ್ತೀರಲ್ಲ. ಈಗ ಬೇರೆ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಮಾತನಾಡಲು ಕರೆದರೆ ನಿಮ್ಮದು ರೆಕಾರ್ಡಿಗೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಲಕ್ಷ್ಮಯ್ಯ.—ಆರೇ ರಾಮಚಂದ್ರ ! ಪಶು ವೈದ್ಯ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ...

(ಗೊಂದಲ)

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಲಕ್ಷ್ಮಯ್ಯ.—1983ರಲ್ಲಿ ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಈ ಸರ್ಕಾರ ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಬರುವಾಗ 200 ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳನ್ನು ಮಂಜೂರಾಡಿಸಿದ್ದರು. ಅಲ್ಲಿ ಜವಾನರು ಇರಲಿಲ್ಲ. ಈ ಸರ್ಕಾರ ಬಂದು ಒಂದು ಸಾವಿರ ಜನರಿಗೆ ತರಬೇತಿ ಕೊಟ್ಟು ಕಾಂಪೌಂಡರ್, ಅಟೆಂಡರ್‌ಗಳನ್ನು ಪೋಸ್ಟ್ ಮಾಡಿತು. ಇದನ್ನು ತಾವು ಸ್ವಲ್ಪ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಇವರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ...

(ಗೊಂದಲ)

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನಿಮ್ಮದನ್ನು ರೆಕಾರ್ಡ್ ಮಾಡಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ದಯವಿಟ್ಟು ಕೂರುತ್ತೀರೋ ಇಲ್ಲವೋ ? ನೀವು ಮುಗಿಸಲಿಲ್ಲವೆಂದರೆ ಅವರನ್ನು ಕರೆಯುತ್ತೇನೆ ; ನೀವು ಮಾತನಾಡುವುದು ರೆಕಾರ್ಡ್ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಲೈಕುದ್ದೀನರೇ ನೀವು ಮಾತನಾಡಿ.

Sri Mohamed Laikuddin Buranuddin (Bidar).—Mr. Speaker Sir, the proportion and the magnitude of the drought this year is enormous. Bidar district is a drought-prone district. People of my district are suffering innumerable. At the outset, I would like to submit that the drought relief works have not been started in my district. My district is not having irrigation facilities. Only 3% of the lands are irrigated and that too, it is irrigated using the water from the irrigation wells. Consequent to the successive droughts, the water-table has gone down and the farmers need immediate re-

lief. Formerly Sir, loans were given to the farmers for deepening of wells. I would request the Government to grant loans for deepening and desilting of wells. As regards the engagement and employment of labourers, there is only one large scale project i.e., Karanja Project, the work on which has literally come to a stand-still for paucity of funds as stated by the Executive Engineer in one of the meetings held recently at Bidar. The Executive Engineer also stated Sir that about Rs. four crores are needed for payment of compensation to the land-owners whose lands have been submerged under the Karanja Project. As many as seven villages have been submerged under the project and I would request the Government to take up the rehabilitation work on a war footing basis. I have brought to the notice of the Hon. Chief Minister a few days back that the compensation has not been paid to the land owners. The Hon. Chief Minister had promised me not only that the compensation will be paid but also enhanced. So far, nothing has been done in this behalf. I would like the Hon. Minister to take a serious note of this and see that the compensation amount is paid to the land-owners immediately as a part of relief work. I would also request the Government to see that the enhanced compensation amount is given to them. Sir, in Bidar, majority of the farmers are depending on the dry land cultivation. The Dry Land Development Board could do a lot and help the farmers in such period of crisis. Under the Dry Land Development Programme, Forestry, Animal Husbandry and the Dry Land cultivation can be taken up and it would definitely give a chance for employment to the distressed people. Another important thing Sir that Krishi Vignyan Kendra has been sanctioned by the Government to Bidar. But, so far, as far as my knowledge goes, the land has not been allotted for the establishment of this Kendra. If this Kendra is established it will train atleast 500 farmers and the training mostly will be for dry land cultivation. Bidar is having only 3% irrigated land and the rest of the 97% of the area is depending upon the dry land cultivation. If this Krishi Vignyan Kendra is established immediately, it will definitely be a boon for the farmers who are now under the grip of an unprecedented drought. Lastly, Sir, I would like to bring to your kind notice that when the Hon. Minister for Co-operation visited Bidar, he passed orders to recover the PLD Bank arrears and also other loans from the Co-operative Sector by adopting coercive methods. In my District Sir, even Notices have been issued for attachment of lands and other immovable properties. I request the Govt. to stop the recovery of co-operative loans in the hour of trials and tribulations. The Government was kind enough to postpone the recovery of land revenue.

Sir, under NREP. Programme, the beneficiaries have not been identified so far. Only in the last year, few beneficiaries were identified and loans were issued to them. This year, I would urge that

the identification of the beneficiaries should be completed at the earliest opportunity. Moreover, Bidar District is...

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸ್.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಯಾವ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನ ಹರಿಸುತ್ತಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತಿಲ್ಲ. ಸುಮ್ಮನೆ ಅರಣ್ಯರೋಧನ ಅದರ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನ ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ರೆವಿನ್ಯೂ ಮಿನಿಸ್ಟರ್ ಅಪ್ಪರ್ ಹೌಸ್‌ನಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ನೀವೇ ಮಾತನಾಡಿ ಸಮಯ ಹಾಳು ಮಾಡಿದರೆ ಹೇಗೆ ? ತಾವು ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ತಮಗೂ ಅನುಭವ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸ್.—ನಮಗೂ ಅನುಭವವಿದೆ. ಆದರೆ ರೆವಿನ್ಯೂ ಮಂತ್ರಿಗಳೇ 24 ಗಂಟೆಯೂ ಇಲ್ಲಿರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಬೇರೆ ಯಾರಾದರೂ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ಗುರುತು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಲ್ಲ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಜಾಲಪ್ಪ ನವರಿದ್ದಾರೆ ; ರಘುಪತಿಯವರಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸ್.—ಅವರು ಹಲವಾರು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ವಾಗಿ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ, ಅವರು ಈ ಕಡೆ ಲಕ್ಷ್ಯ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ರೆವಿನ್ಯೂ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮೇಲ್ಮನೆಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸ್.—ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್ ಸಚಿವರು ಎಂದರೆ ಜಂಟಿ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಇದೆ ಎಂಬುದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಅಭ್ಯಂತರ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಯಾರಾದರೂ ಒಬ್ಬ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದರೂ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಸದಸ್ಯರ ಹೇಳುವುದನ್ನು ಕೇಳಬೇಡವೆ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ರಘುಪತಿ.—ಇಷ್ಟರವರೆಗೆ ಬೇರೆ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡಿದ ವಿಷಯಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಾನು ಬರೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಜಾಲಪ್ಪ ನವರೂ ಇಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಎಲ್ಲ ವಿಷಯಗಳನ್ನೂ ಬರೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸ್.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಗಂಭೀರವಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಇದು ಲಘುವಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ವಿಚಾರವಲ್ಲ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ತಾವು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಅದಕ್ಕೆ ಅವರು ಉತ್ತರ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸ್.—ರಘುಪತಿಯವರು ಬೇರೆ ಬೇರೆಯವರ ಹತ್ತಿರ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಕುಪ್ಪವಾಗಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಬರೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರದೇನೂ ತಪ್ಪಿಲ್ಲ. ಬೇರೆಯವರು ಅವರನ್ನು ಬಂದು ಮಾತನಾಡಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಒಬ್ಬ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು.—ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಶಕ್ತಿ ಇದೆ ಎಂದರೆ ಹತ್ತು ಕೆಲಸಗಳನ್ನೂ ಒಬ್ಬರೇ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

Sri Mohammed Laikuddin.—Sir, I am sorry to mention here that the Government of Karnataka has declared a policy of construction of Irrigation tanks in the Districts. But I regret to say that Bidar District has been omitted and the Irrigation tanks in Bidar District are not working. Road construction works and Road formation works, have come to a standstill because the Executive Engineer who was there in Bidar District has been transferred about two or three months back and his transfer was cancelled two or three times and as a result he is not at all working and all the works in Bidar District have come to a standstill.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸ್.—ಜಾಲಪ್ಪ ನವರು ಅವರ ಭೈಲಿ ಕರಸ್ಕಾಂಡೆನ್ಸ್ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ರಘುಪತಿಯವರು ಶಾಸಕರ ಜೊತೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಬೇರೆ ಯಾವ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ನೋಟ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯವಿದೆ. ನೀವೇ ಅವರಿಗೆ ಹಾಸಿಕೊಟ್ಟರೆ ಅವರು ಮಲಗಿಕೊಂಡುಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಮಂತ್ರಿಗಳ ಅಕ್ಕಪಕ್ಕಕ್ಕೆ ಯಾವ ಸದಸ್ಯರೂ ಬರದೇ ಇರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮಂತ್ರಿಗಳ ಅಕ್ಕಪಕ್ಕಕ್ಕೆ ಇನ್ನುಮುಂದೆ ಯಾರೂ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಮೂರು ಜನ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಹತ್ತಿರ ಯಾರೂ ಬರಬೇಡಿ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸ್.—ರಘುಪತಿಯವರಿಗೆ ಡೈವರ್ಷನ್ ಜಾಸ್ತಿ, ಅದಕ್ಕೆ ಹೇಳಿದೆ.

Sri Mohammed Laikuddin.—Sir, last year myself and our former Leader of Opposition visited Karonja Project and at that time no work was going on in the dam site. This year also, the same fate continues. If Karonja project is started, atleast 3000 labourers will be engaged and they get employment. Even at Chulkinala and Mullamari projects, atleast thousand workers on each of these projects will be engaged. Now all these works are stopped. I urge the Hon'ble Minister to see that all these irrigation tank works, irrigation projects are taken up immediately and relief is given to the Bidar district immediately. With these words, I thank you for the opportunity given to me.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯ್ಲಿ.—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಬರಗಾಲದ

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ತಾವು ಈಗ ಬಂದಿರಿ. ನಿಮಗಿಂತ ಮೊದಲು ಶ್ರೀನಿವಾಸ್ ಅವರು ಎಲ್ಲಾ ವಿಚಾರ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯ್ಲಿ.—ನಾನು ಬೇರೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಬರಗಾಲದ ವಿಚಾರ ಬಹಳ ಗಂಭೀರವಾದ ವಿಚಾರ ಎಂಬುದು ತಮಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಡುವುದು, ಹಣ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಇದು ಪ್ರಶ್ನೆಯಲ್ಲ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಹಗುರವಾಗಿ ಅವರೂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ತಾವೂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯ್ಲಿ.—ಚರ್ಚೆಯಾಗುವಾಗ ಕೃಷಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು, ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು, ರವಿನ್ಯಾ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಇರಬೇಕು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ರವಿನ್ಯಾ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಆ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯ್ಲಿ.—ಅವರು ಹೋಗಲಿ. ಬೇರೆಯವರಾದರೂ ಇರಬೇಕಲ್ಲ ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಶ್ರೀನಿವಾಸ್ ಅವರು ಒತ್ತಿ ಒತ್ತಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯ್ಲಿ.—ತಾವು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮನ್ನಣೆ ಕೊಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ತಾವು ಕಿವಿ ಹಿಂಡಬೇಕು. ಪ್ರಾವಹಾರಿಕವಾಗಿ ಇಂಪ್ರೊವೆಂಟ್ ಮಾಡತಕ್ಕ ಇಲಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳೋ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅದು ಯಾರ ಕಿವಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕು ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನಿಮ್ಮ ಸಲಹೆ ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳೋಣ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯ್ಲಿ.—ಇಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಪ್ರಾತ್ರ ಸರಿಯಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕಿವಿ ಹಿಂಡಿ ಹೇಳಬೇಕು. ಸಚಿವರು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನಾವು ಮಾತನಾಡಿ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸ್.—ದನಕ್ಕೆ ಮೇವುಬೇಕು ಎಂದು ನಾವು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ರಘುಪತಿಯವರು ಟೆಕ್ಸ್‌ಟೈಲ್ಸ್‌ ಬುಕ್ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ತಲೆ ಕೆಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆಮೇಲೆ ಟೆಕ್ಸ್‌ಟೈಲ್ಸ್‌ ಬುಕ್‌ನೇ ತೆಗೆದುಕೊಂಡುಹೋಗಿ ದನಕ್ಕೆ ತಿನ್ನಿಸಿಬಿಟ್ಟಿರ ಕಷ್ಟ.

ಶ್ರೀ ರಾಜವರ್ಧನ್.—ಕೌನ್ಸಿಲ್‌ ನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸವಿರುವುದರಿಂದ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅಲ್ಲಿ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಆಮೇಲೆ ಬರುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಂ. ಇದಿನಬ್ಬ.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ.....

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಇದಿನಬ್ಬ ಅವರೇ, ನೀವು ಕವನ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಚಿನ್ನಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ಅದೇರೀತಿ ಬೇಗೆ ಹೇಳಿಬಿಡಿ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಂ. ಇದಿನಬ್ಬ.—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಯಾವಗಲೂ ಬರಗಾಲ ಬರತಕ್ಕ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಬೀದರ್, ಗುಲ್ಬರ್ಗ, ಕೋಲಾರ, ರಾಯಚೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗಳು ಇರುತ್ತಿದ್ದವು. ಕಂದಾಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೊಟ್ಟ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಕೂಡ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆ ಮತ್ತು ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆ ಹಾಗೂ ಕೊಡಗು ಜಿಲ್ಲೆ ಇಲ್ಲ. ಸಾಧಾರವಾಗಿ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆ ಮತ್ತು ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಬರಗಾಲ ಬರುತ್ತಿರ

4 p.m.

ಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈ ವರ್ಷ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಗೂ ಬರಗಾಲ ಬರತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಕಾಣುತ್ತಿದೆ. ಕಳೆದ 20 ದಿವಸಗಳಿಂದ ಮಳೆ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಬಿಟ್ಟು ಗಂಡೆ ಗಲ್ಲಿ ಬೇಸಾಯ ಮಾಡತಕ್ಕ ರೈತರು ಕಂಗಾಲಾಗಿ ದ್ದಾರೆ. ಈ ಬಾರಿ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯೂ ಬರಗಾಲದ ದವಡೆಗೆ ಸಿಕ್ಕಿ ಪಾರಾಗುವಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಯಲ್ಲಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಗತಿ ಏನು ಎಂದು ರೈತರು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಕಾರಣ ಮಳೆ ಇಲ್ಲದಿರುವುದು. ಮಳೆ ಇಲ್ಲದೆ ಯಾವುದೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ನಿನ್ನೆ ದಿವಸ ಹೇಗಾದರೂ ಆಗಲಿ ಒಟ್ಟಿ ನಲ್ಲಿ ಮಳೆ ಬರಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ವಿಚಾರವೂ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ವಾಯಿತು. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಅವರವರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುವುದು ತಪ್ಪಲ್ಲ. ಸಾಮೂಹಿಕವಾಗಿ ಜನಸಮೂಹ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಮಾಡಿದರೆ ದೇವರ ಅನುಗ್ರಹ ಬರುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಆದೇಶ ಕೊಟ್ಟು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಯೋಗಿಗಳನ್ನು ಬಾಬಾಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಿ ಹಣ ಖರ್ಚುಮಾಡಿ ಅವರಿಂದ ಮಳೆ ಬರಿಸುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದರಲ್ಲಿ ಅರ್ಥವಿಲ್ಲ. ಹತ್ತು ಇದ್ದಲ್ಲಿ ಮುತ್ತು ಎಂಬಂತೆ ಹತ್ತು ಜನ ಸಾಮೂಹಿಕವಾಗಿ ದೇವರ ಮೊರೆ ಹೋದರೆ ಮಳೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಎಂದರೆ ಅರಣ್ಯಗಳ ರಾಜ್ಯವೆಂದು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹೆಸರುಂಟು. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಅರಣ್ಯ ನಾಶವಾಗು ತ್ತಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಮಳೆ ಬರದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿದೆಯೆಂದು ಅನೇಕ ತಜ್ಞರು ಪತ್ತಿಕ್ಕರೂಪ ದಲ್ಲಿ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಮಳೆ ಇದ್ದರೆ ಇಳಿ ಒದ್ದೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇಳಿ ಒದ್ದೆಯಾದರೆ ಬೆಳೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಅರಣ್ಯ ನಾಶವಾದರೆ ಈ ರೀತಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಅರಣ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅರಣ್ಯವನ್ನು ಉಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾ ದಷ್ಟು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೂ ಅವರ ಕಣ್ಣು ತಪ್ಪಿಸಿ ಅರಣ್ಯ ನಾಶ ಆಗುತ್ತಿದೆ. ಒಂದು ಕಡೆ ವನ ಮಹೋತ್ಸವ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಈ ಗಿಡಗಳು ಬೆಳೆದು ದೊಡ್ಡವಾಗಬೇಕಾದರೆ ಇನ್ನೂ ಐದಾರು ವರ್ಷಗಳು ಬೇಕು. ಇವತ್ತು ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಮಳೆ ಬರಬೇಕಾದರೆ ಅರಣ್ಯ ಬೇಕು. ಅದನ್ನು ನಾವು ನಾಶಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಬಾರದು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಉಗ್ರವಾದ ಕಾನೂನು ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಸಾಧ್ಯ ವಾದರೆ ಅದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಉಗ್ರವಾದ ಕಾನೂನು ಇಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಭಾವನೆ ಎಲ್ಲರಲ್ಲೂ ಬಂದರೂ ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ.

ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಅರಣ್ಯ ನಾಶ ನಿಲ್ಲಬೇಕು. ಅರಣ್ಯ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನಾವು ಉಳಿಯದಿಲ್ಲ; ಅರಣ್ಯ ಇಲ್ಲದೆ ಮಳೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಮಳೆ ಬಾರದಿದ್ದರೆ ಬೆಳೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಬೆಳೆ ಇಲ್ಲದೆ ಜನ ಬದುಕುವಹಾಗಿ ಇಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕೊಳವೆ ಬಾವಿಗಳು ಇಲ್ಲ. ಕನಕಪುರದಲ್ಲಿ 200, ಮದ್ದೂರಿನಲ್ಲಿ 500 ಕೊಳವೆ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೋಡಿಸಿದ್ದರ ಬಗ್ಗೆ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆ. ದಕ್ಷಿಣ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ? ಈ ವರ್ಷ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇರುವ ಕೆಲವು ಕೊಳವೆಬಾವಿಗಳಲ್ಲಿ ನೀರು ಬರುತ್ತಿಲ್ಲ. ಮೊನ್ನೆ ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ 4-5 ಜನ ಹೆಂಗಸರು 3 ಮೈಲಿ ದೂರದಿಂದ ಕುಡಿಯುವ ನೀರನ್ನು ಹೊತ್ತು ತರುತ್ತಿದ್ದುದನ್ನು ನೋಡಿ ನನಗೆ ಅತ್ಯಂತ ದುಃಖ ವಾಯಿತು. ಏಕೆಂದರೆ ಈ ಕಡೆಗೆ ಸರ್ಕಾರದ್ದು ಒಳ್ಳೆಯ ಗಮನ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡಾ ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಅಧಿಕಾರಿ ಗಳು ಒಂದು ರೀತಿ ನೋಡುತ್ತಾರೆ. ಈಗ ಜೂನಿಯರ್ ಎಂಜಿನಿಯರ್ ಇದ್ದಾರೆ, ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಎಂಜಿನಿಯರ್ ಇದ್ದಾರೆ, ಎಕ್ಸಿಕ್ಯೂಟಿವ್ ಎಂಜಿನಿಯರ್ ಇದ್ದಾರೆ. ನಾವು ಜೂನಿಯರ್ ಎಂಜಿನಿಯರ್ ಬಳಿ ಹೋದರೆ ಅವರು ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಎಂಜಿನಿಯರ್ ತೋರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅವರಲ್ಲಿಗೆ ಹೋದರೆ ಅವರು ಎಕ್ಸಿಕ್ಯೂಟಿವ್ ಎಂಜಿನಿಯರ್ ನೋಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ಅವರು ರೈತರನ್ನು ಬಡವರನ್ನು ಕಾಡಿ ಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಒಳ್ಳೆಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಬೇಕಾದರೆ ಗುಪ್ತ ದಳವನ್ನು ಇವರ ಮೇಲೆ ಬಿಟ್ಟು ನೋಡಿ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯವರೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ರೀತಿಯ ಸ್ನೇಹ, ಸೌಹಾರ್ದತೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದ ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇಂತಹ ಒಂದು ಕಾನೂನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಆದರೆ ಅದು ಕಾರ್ಯಗತ ಆಗಬೇಕು ಅಲ್ಲವೇ? ಕಾರ್ಯ ಮಾಡುವವರು ಸರಿಯಾಗಿ ಮಾಡದೇ ಇದ್ದರೆ ಬಡವರ ಗತಿ ಏನಾಗಬೇಕು? ಇವತ್ತು ನಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ರೈತರಿಗೆ ಬೇಕಾದುದು ಕುಡಿಯುವ ನೀರು. ಎಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಅಭಾವ ಇದೆ ಅಲ್ಲಿ ಕೊಳವೆ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೋಡಿಸಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ತೊಂದರೆ ಆಗದಹಾಗೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯ. ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆ ಕೂಡಾ ಬರಗಾಲಕ್ಕೆ ಸೇರಿದೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅಡು ಮಾತು ಇದೆ. ಒಣಗಿದ್ದು ಉರಿದು ಹೋಗುವುದರ ಜೊತೆ ಹಸಿದೂ ಉರಿದು ಹೋಯಿತು ಎಂದು. ಅದೇ ರೀತಿ ಹಸಿಯಾಗಿದ್ದ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಕೂಡಾ ಉರಿದು ಹೋಗುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬಂದಿದೆ. ಹಿಂದೆ ಏನು ಕೇಂದ್ರ ಹಾಗೂ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದವರು ಬರಗಾಲ ಪರಿಹಾರಕ್ಕೆ ಹಣ ಕೊಟ್ಟರು ಅದು ಯಾವುದೂ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಈ ಸಾರಿ ನಮಗೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿದೆ. ಇದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಒಳ್ಳೆಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಕಡೆ ಒಂದು ಕವಿತೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅದು ಈ ರೀತಿ ಇದೆ

ಬಂತಯ್ಯ ಬಂತಯ್ಯ ಬರಗಾಲ ಬಂತಯ್ಯ
ಹತ್ತೊಂಭತ್ತು ಜಿಲ್ಲೆ ಗೂ ಬಂತಯ್ಯ ಬರಗಾಲ
ಇದನ್ನು ಪಾರು ಮಾಡಲು ಬೇಕಯ್ಯ ದೇವರ ಅನುಗ್ರಹ

ಈ ರೀತಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಮ್ಮ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯನ್ನೂ ತಾವು ಗಮನದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟು ಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ನಮ್ಮ ಕಡೆಗೆ ಕೊಳವೆ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇವತ್ತು ಕೆಟ್ಟುಹೋದ ಕೊಳವೆ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ರಿವೇರಿ ಮಾಡುವವರು ಇಲ್ಲವಾಗಿದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಗಮನ ಕೊಟ್ಟು ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡದೇ ಹೋದರೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಬಗ್ಗೆ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಕೆಳ ಹಂತದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಕೆಲಸಗಳು ಅರ್ಥಂಬರ್ಧ ಆಗಿವೆ. ಇವತ್ತು ಅವರು ಕೆಲಸ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಕೊನೆಗೆ ಅದರ ದೋಷ ಬರುವುದು ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಅಲ್ಲವೇ? ಆದ್ದರಿಂದ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು. ಹಾಗೂ ಈ ಬರಗಾಲ ನಿವಾರಣೆ ಬಗ್ಗೆ ದೇವರ ಅನುಗ್ರಹವೂ ನಮ್ಮ ಪಾಲೆ ಇರಲಿ ಎಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಲೀಲಾದೇವಿ ಅರ್. ಪ್ರಸಾದ್ (ಅಥಣಿ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಕಳೆದ ಮೂರು ದಿನಗಳಿಂದ ಬರಗಾಲದ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಆಗುತ್ತಿರುವ ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನಾನು ಬೇರೆ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳದೇ ನೇರವಾಗಿ ರಚನಾತ್ಮಕವಾದ 2-3 ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾ ನನ್ನ ನಾಲ್ಕು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ. ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರ ಸುಮಾರು 12 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಮುಂಗಾರು ಮಳೆ ಆಗದೇ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಬರಗಾಲಕ್ಕೆ ತುತ್ತ ಆಗುತ್ತಿದ್ದು, ಗೆಜೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳು ಏನು ಫ್ಯಾಮಿನ್ ಆಫ್‌ಕೆಡ್ ವಿರಿಯಾ ಎಂದು ನೋಟಿಫೈ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಆದರಲ್ಲಿ ಅಥಣಿ ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ಏಕೆ ಸೇರಿಸಿಲ್ಲ? ನನ್ನ ಮತ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಕೃಷ್ಣ ನದಿ ಹರಿಯುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಿ ಇದನ್ನು ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲವೇ? ಆದರೆ 2 ಮತ್ತು ಕ್ಷೇತ್ರಗಳು ಇದ್ದು ಕೃಷ್ಣ ನದಿ ಹರಿಯುವ ಕಾಗವಾಡ ಮಾನ್ಯ ವಿ.ಎಲ್. ಪ್ರಾಟೇಲರ ಕ್ಷೇತ್ರ. ಆದರೆ ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರ ಮರಭೂಮಿಯಾಗಿದೆ. ಯಾವ ಯಾವ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳು ಬರ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಎಂದು ನೋಟಿಫೈ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಏನು 56 ಹಳ್ಳಿಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಿ ಡಿ.ಸಿ.ಯವರು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಅವನ್ನೂ ಫ್ಯಾಮಿನ್ ವಿರಿಯಾ ಎಂದು ನೋಟಿಫೈ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ರೀತಿ ನೋಟಿಫೈ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಆ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಕೆಲವೊಂದು ಉಪಯೋಗಗಳು ಇವೆ. ಈಗ ಅಲ್ಲಿ ಹಸುಗಳಿಗೆ ಗರ್ಭದಾರಣೆ ಮಾಡಲು ಕೊಡುವ ಚುಚ್ಚು ಮದ್ದು ಏನು ಇದೆ ಅದಕ್ಕೆ 5-6 ರೂ.ಗಳನ್ನು ಪಡೆದು ಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ; ಈ ಹಳ್ಳಿಗಳು ಫ್ಯಾಮಿನ್ ವಿರಿಯಾ ಎಂದಾದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಆ ಹಣವನ್ನು ಪಡೆಯದೇ ಫ್ರೀಯಾಗಿ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಬರಗಾಲ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಈ ಚುಚ್ಚು ಮದ್ದನ್ನು ಪುಕ್ಕಟೆಯಾಗಿ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನು ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನು ಒಬ್ಬರಿಗೆ ರೂ.80ನ್ನು ದಿನಗೂಲಿ ಎಂದು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅದು ಆ ಬಡಜನರಿಗೆ ಆ ದಿನ ಸಂಜೆಯೇ ದೊರಕಿದರೆ ಅದರಿಂದ ಊಟ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯ. ಆ ಕೂಲಿಯನ್ನು ವಾರದ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅವರು ಆ ವಾರವೆಲ್ಲಾ ಉಪವಾಸ ಇರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ದಿನಗೂಲಿ ವಾಕದ ಕೂಲಿ ಆಗಬಾರದು. ಈ ಭೀಕರ ಬರಗಾಲದಲ್ಲಿ ಸಾಯಂಕಾಲವೇ ಕೂಲಿ ಕೊಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಯಾಗಬೇಕು.

ಇನ್ನು ಮೂರನೆಯದಾಗಿ, ಬರಗಾಲದ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ಜನರು ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಕೆರೆ ಕಟ್ಟಿಗಳನ್ನು ಹೊಸದಾಗಿ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗದೇ ಇದ್ದರೂ ಯಾವ ಯಾವ ಕೆರೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೊಳು ತುಂಬಿದೆ ಅದನ್ನು ತೆಗೆಸುವ ಕಾರ್ಯ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಜನರಿಗೆ ಎನ್.ಆರ್.ಇ.ಒ. ಅಥವಾ ಇನ್ನಾವುದೋ ಯೋಜನೆ ಕೆಳಗೆ ಕೆಲಸ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕಾಯುವುದರ ಬದಲಾಗಿ ಹೇಗೋ ಕೆಲಸವನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು, ಹಾಗೂ ಆ ಮೂಲಕ ಕೆಲಸಗಳು ಆಗಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಮತ ಕ್ಷೇತ್ರವಾದ ಅಥಣಿಯನ್ನು ಬರಗಾಲ ಪ್ರದೇಶವೆಂದು ಘೋಷಣೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಮತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದಹಾಗೆ ಮಳೆಗಾಗಿ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿ ದೇವರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡೋಣ. ಹಿಂಗಾರು ಮಳೆಯಾದರೂ ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆಗಲಿ ಎಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ನಾಲ್ಕು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಬಿ. ಕೋಳೀವಾಡ (ರಾಣಿಬೆನ್ನೂರು).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಸರ್ಕಾರ ಕೊಟ್ಟ ಈ ಒಂದು ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಪ್ರಕಾರ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 133 ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ 142 ಲಕ್ಷ ಜನ ಇರುವ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕಾ ಮ ಭೀಕರವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದೆ. ಸರ್ಕಾರ ಕೊಟ್ಟ ರತಕ್ಕ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ವಾಸ್ತವಾಂಶಕ್ಕೂ ಅಂಕಿಅಂಶಕ್ಕೂ ಬಹಳ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಇದೆ ಎನ್ನುವುದು

ದನ್ನು ನಾನು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಇದನ್ನು ಏಕೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಎಂದರೆ, ಮೊನ್ನೆ ಶನಿವಾರ ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಹಣ ಬಂದಿಲ್ಲದ ಕಾರಣ ಯಾವ ಕೆಲಸಗಳೂ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಲ್ಲಾ ಬಂದ್ ಆಗಿವೆ ಎಂದು ತಿಳಿದು ಸೋಮವಾರ ಮುಂಚಾನ್ ರೆವಿನ್ಯೂ ವಿನ್‌ಸ್ಟ್ರೋಕ್ ಹೇಳಲಾಗಿ ಅವರು ನಾವು ಅರ್ಡರ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಗಳು ಆಗುತ್ತಿವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಇವತ್ತು ನಾನು ಫೋನ್ ಮಾಡಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹಣವು ಬಂದಿಲ್ಲ, ಕೆಲಸ ಕೂಡಾ ಆಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ತಿಳಿಯಿತು. ಇವತ್ತು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅರ್ಡರ್ ಮಾಡಿದರೂ ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಆಗಿಲ್ಲ. ಇವರು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೂ, ವಾಸ್ತವಾಂಶಕ್ಕೂ ಬಹಳ ಅಂತರ ಇದೆ. ಇದು ಈ ರೀತಿ ಇರಬಾರದು ಎಂದು ನಾನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಲಹೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆ ಪಡುತ್ತೇನೆ ಬರಗಾಲ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ತಕ್ಕ ಜನರು ಯಾರೇ ಆಗಲಿ ಅವರು ಆ ಪಕ್ಷದವರು, ಅವರು, ಈ ಪಕ್ಷದವರು ಎಂದು ಹೇಳಬಾರದು. ಎಲ್ಲ ಜನರೂ ಕೂಡ ಅಲ್ಲಿ ಬರಗಾಲದ ಬಹನಿಯನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ, ಆ ಪಕ್ಷದವರು ಈ ಪಕ್ಷದವರನ್ನು ದೂರುವುದು, ಈ ಪಕ್ಷದವರು ಆ ಪಕ್ಷದವರನ್ನು ದೂರುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ, ಶಾಸಕರಾಗಿ ಬಂದಮೇಲೆ, ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿ ಅಧಿಕಾರ ವಹಿಸಿಕೊಂಡಮೇಲೆ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರಮೇಲೂ ಸಂಪೂರ್ಣ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಇದೆ. ಆ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಅರಿತು ನಾವೂ, ನೀವೂ ಕೆಲಸಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಇನ್ನು ದನಗಳ ಮೇವಿನ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಮಾನ್ಯ ಕೃಷಿ ಸಚಿವರು ನಮ್ಮ ಕಡೆ ಪ್ರವಾಸ ಬಂದಿದ್ದಾಗ ಇವರ ಸಮಕ್ಷಮಲೇ ನಾನು ಜಿಲ್ಲಾ ಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಸಂಡೂರು ಮತ್ತು ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಹುಲ್ಲಿಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ, ಲಾರಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡುಹೋಗಿ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡು ಬನ್ನಿರಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ನಾನು ಇವತ್ತು ದೂರವಾಣಿ ಮುಖಾಂತರ ವಿಷಯವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದಾಗ ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹಣವೂ ಬಂದಿಲ್ಲ, ಹುಲ್ಲೂ ಕೂಡ ತಂದಿಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿದುಬಂತು. ಈ ರೀತಿ ನೀವು ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಾದರೆ ಇನ್ನು ಜನಗಳಿಗೆ ಯಾವರೀತಿ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೀರಿ? ಬರಗಾಲ ನಿರಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಯುದ್ಧದೋಷಾದಿಯಲ್ಲಿ ಪರಿಹರಿಸುತ್ತೇವೆಂದು ತಾವು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಇದರಿಂದ ಪರಿಹಾರವಾಗಬೇಕಾದರೆ ನೀವು ಅಡತಕ್ಕ ಮಾತಿಗೂ, ಮಾಡತಕ್ಕ ಕೆಲಸಕ್ಕೂ ಪರಸ್ಪರ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಇದ್ದರೆ ಮಾತ್ರ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆ ಪಡುತ್ತೇನೆ, ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ನಿಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಚುರುಕು ಮುಟ್ಟಿಸಬೇಕು; ಆಗ ಮಾತ್ರ ಅವರು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ನಾನು ಏತಕ್ಕೆ ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದರೆ, 5 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ 50 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳು ವಿಚಾರಗಿದೆಯೆಂದು ತೋರಿಸುತ್ತಾರೆ. ನಾನು ತಮಗೆ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆ ಪಡುತ್ತೇನೆ; ಯಾವ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೂ ಹೋಗಿ ಮುದ್ದಾಗಿ ನೋಡಿದ್ದಾರೆ? ಎಂದರೆ ಯಾರೂ ಹೋಗಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ, ಮಾಡಿಸಿದಂಥ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ತಪಾಸಣೆ ಮಾಡಲು ಒಂದು ಸ್ಕ್ವಾಡ್‌ನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿದರೆ ಆಗ ನೀವು ಕೊಡತಕ್ಕ ಹಣ ನೇರವಾಗಿ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಕೆಲಸಮಾಡತಕ್ಕ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ. ಈ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ನಾನು ಹಿಂದೆಯೇ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ, ಅವರು ಸ್ಕ್ವಾಡ್‌ನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ್ದಾರೋ ಇಲ್ಲವೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಸ್ವಾಮಿ ಕೊಲಿಗಾರರಿಗೆ ಕೆಲಸ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ, ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರಿಗೆ ಭತ್ಯೆ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ರೈತನಿಗೆ ಇದು ಯಾವುದೂ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ, ನಿಜವಾಗಿ ಕಷ್ಟ ಅನುಭವಿಸುವವನು ಎಂದರೆ ಇವನು, ನೀವು ಒಂದು ಸುಗ್ರೀವಾಜ್ಞೆಯನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿ ರೈತರಿಂದ ಬರಬೇಕಾದ ಸಾಲಗಳು ವಸೂಲಾಗದಿದ್ದರೆ ಅವರ ಮನೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಜಪ್ತಿಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಇದು ಸರಿಯಲ್ಲ ಈಗ ಬರಗಾಲ ಬಂದಿರುವುದರಿಂದ ತಾವು ರೈತರಿಂದ ಬರಬೇಕಾದ ಯಾವುದೇ ಸಾಲವನ್ನಾಗಲಿ ವಸೂಲಾಡುವುದನ್ನು ತಕ್ಷಣ ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕು. ಇದೇರೀತಿ ಮಾನ್ಯ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಮಂತ್ರಿಗಳೆಲ್ಲೂ ನಾನೂ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ, ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಇಲ್ಲದೆ ಅನೇಕ ಕೊಳವೆ ಬಾವಿಗಳು ನಿಂತು ಹೋಗಿವೆ. ರೈತನು ಒಂದು ವೇಳೆ ರೈತನಿಗೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಪುಟ್ಟ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಅಥವಾ ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಅಷ್ಟು ಹಣ ಎಷ್ಟೋಷ್ಟು ವಸೂಲು ಮಾಡಬೇಕು ಆದರೆ ಯಾವುದೇ ಪ್ರಸಾಂಗದಲ್ಲಿ ರೈತರಿಂದ ದಂಡಾ ಸರ್‌ಚಾರ್ಜ್ ವಗೈರ ವಸೂಲಿ ಮಾಡಬಾರದು. ಒಂದೆ ಮಾನ್ಯ ಗುಂಡೂರಾಯರು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾಗ 10 ಹೆಚ್.ಪಿ. ಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಇರತಕ್ಕ ಎಲ್ಲ ಪಂಪ್‌ಸೆಟ್‌ಗಳಿಗೂ ಹಾಕಿದ್ದು ವಾಟರ್‌ಗಳನ್ನು ತೆಗೆಸಿಹಾಕಿದರು. ಅವರು ಎಷ್ಟು ಬೇಕಾದರೂ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿದೆ. ಅವರಿಂತೆ ನೀವೂ ಕೂಡ ಒಳ್ಳೆಯ ಹೆಸರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಮೂಲಕ ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆ ಪಡುತ್ತೇನೆ.

ನಾನು ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಪದೇ ಪದೇ ಹೇಳುತ್ತಲೇ ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ಬರಗಾಲ ಬಂದಾಗ ಒಮ್ಮಿಂದೊಮ್ಮೆಲೇ ಅದನ್ನು ಪರಿಹರಿಸುವುದು ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಮುಂದಾ

ಲೋಚನೆಯಿಂದ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಈರೀತಿ ಬರಗಾಲ ಬರುತ್ತದೆ ಆ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಒಂದು ಮಾಸ್ಕುರ್‌ಪ್ಪಾನ್ ತಯಾರಿಸಿ ಶಾಶ್ವತ ಪರಿಹಾರ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಿ, ಈ ವರ್ಷ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಮುಂದಿನ ವರ್ಷ ಅದನ್ನು ಮಾಡಿ ; ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಹಿರೇಕೇರೂರಿನಿಂದ ಮುಂಡಗಿವರೆಗೆ ಬರಗಾಲ ಪ್ರದೇಶವಾಗಿರುವುದಾಗಿ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಲೇ ಬಂದಿದ್ದೇನೆ, ಈ ಕಾಮ ಪರಿಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ವಿಶ್ವಬ್ಯಾಂಕಿನ ನೆರವು ಸಿಗುತ್ತದೆ, ಇದಕ್ಕೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಮಂತ್ರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಬಡ್ಡೆಟ್ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ಕಂಡು ನಾನು ಬಹಳ ಆಶಾಭಾವನೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದೆ. ಆದರೆ ಮೂರನೆಯ ದಿವಸ ಮಾನ್ಯ ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸರವರ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರ ನೀಡಿದ್ದನ್ನು ನೋಡಿದ ನಮಗೆ ನಮಗೆ ಈಗ ಆದ್ಯರ್ಥ ಆಗಿದೆ. ಯಾವುದೇ ಕಾರಣದಿಂದಲೂ ಅಪ್ಪರ್ ಕೃಷಾ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ತಾವು ಕೈಬಿಡಬಾರದು ಮದಗ ಮಾಸೂರಿನ ಕೆರೆಯ 3 ಕಾಲುವೆಗಳನ್ನು ಈಗಲೇಮಾಡಿದರೆ ನಮಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ನೀರು ದೊರಕುತ್ತದೆಂದು ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ.

ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ನನ್ನ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ 16 ಲಿಫ್ಟ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ತರಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಅದರಲ್ಲಿ 14 ಲಿಫ್ಟ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಫೀಸಿಬಲ್ ಇದೆ ಯೆಂದು ತಿಳಿದುಬಂದಿದೆ. ಆದರೆ ಇದುವರೆಗೂ ಅವುಗಳ ಪೈಕಿ ಒಂದೂ ಕೂಡ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿಲ್ಲ, ಈ ಲಿಫ್ಟ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಕೈಗೊಂಡರೆ ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ಬರಗಾಲ ಪರಿಹಾರವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ಇದು ನುಡಿದಂತೆ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಸರ್ಕಾರವೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ದಯವಿಟ್ಟು ನಾನು ಹೇಳಿದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತಾವು ಗಮನದಟ್ಟಿಟ್ಟು ಕೊಂಡು ನಮ್ಮ ಭಾಗವನ್ನು ಬಲಗಾಲ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಿಂದ ಪಾರುಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡು ತಮಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಎಸ್. ಟಿ. ಚೌಗಲೆ (ಚಿಕ್ಕೋಡಿ):—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅತಿ ವೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ಬರಗಾಲ ಬರುತ್ತದೆ, ಅನಾವೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ಬರಗಾಲ ಬರುತ್ತದೆ. ಈರೀತಿಯ ಬರಗಾಲ ಬರುವುದು ಹೊಸದೇನೂ ಅಲ್ಲ. ಬರಗಾಲ ಬಂದಿದೆಯೆಂದು ಸರ್ಕಾರವು ಸಮ್ಮತಿ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗುವ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಹುಡುಕುತ್ತದೆ. ಅದರಂತೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸುತ್ತದೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ಅದಕ್ಕೆ ಮನ್ನಣೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಕಳುಹಿಸುತ್ತದೆ. ಇದು ಕಳೆದ 38 ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ಒಂದು ಪರಂಪರೆಯಾಗಿದೆ. ಈರೀತಿ ಬರಗಾಲ ಬರಲು ಕಾರಣ ಬೇರೆಯೂ ತ್ತಿರುವ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಮತ್ತು ಆರಣ್ಯಗಳನ್ನು ಕಡಿಯುವುದು, ಬರಗಾಲ ಬಂದರೆ ರೈತನ ಬವಣೆಯನ್ನು ವರ್ಣಿಸುವುದು ಅಸಾಧ್ಯ. ರೈತನು ತನ್ನ ಜಮೀನನ್ನು ನಂಬಿ ಬೀವಣವನ್ನು ಸಾಗಿಸಿ ಎಷ್ಟೋ ಜನರಿಗೆ ಅನ್ನದಾನವನ್ನು ಮಾಡುವವನು. ಅಥವಾ ಮಳೆ ಬಾರದ್ದರಿಂದ ತನ್ನ ಮನೆ ಮಾರು ಹೋಗಿ, ಕೆಲಸ ಕರುಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ತನ್ನ ಹೊಟ್ಟೆಯನ್ನು ತುಂಬಿಕೊಳ್ಳುವುದರ ಸಲುವಾಗಿ ಯಾರಲ್ಲಿಯೋ ಕೂಲಿ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದು ಎಂಥ ಚಿತ್ರಹಿಂಸೆ ಎನ್ನುವುದು ರೈತನಾದವನಿಗೆ ಮಾತ್ರ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ಕಳೆದ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಸತತವಾತ ಬರಗಾಲ ಬರುತ್ತಿರುವುದು ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕದ ದುರ್ದೈವ ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿಯುತ್ತೇನೆ.

ಇಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರವಾಗಲಿ, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವಾಗಲಿ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ವೆಂದು ಸಮಾಧಾನವಾಗಿ ಕೊಡುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಿಂತ ಒಂದು ಖಾಯಂ ಸ್ವರೂಪದ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕು.

ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಖಾಯಂ ಸ್ವರೂಪದ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಅದು ಏನಂದರೆ ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ನದಿಗಳು ತುಂಬಿ ಮಹಾಪೂರ ಬರುತ್ತದೆ, ಆದರೆ ದಕ್ಷಿಣದಲ್ಲಿ ಮಳೆ ಇಲ್ಲದೆ ಬರಗಾಲ ಬರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇವೆರಡನ್ನೂ ಸಮನ್ವಯಗೊಳಿಸುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಗಂಗಾ-ಕಾವೇರಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕೆಂದು ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಜನತೆಯ ಪರವಾಗಿ ನಾನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಮನನಿಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಗಂಗಾ-ಕಾವೇರಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಲಕ್ಷಾಂತರ ಜನರಿಗೆ ಕೆಲಸ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಸುಖಲಾಂ, ಸುಖಲಾಂ ಆಗುತ್ತದೆ.

ಆದ್ದರಿಂದ ದಯಮಾಡಿ ಗಂಗಾ-ಕಾವೇರಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಬೇಗ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲೇ ಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗುವ ಹಣವನ್ನು ವಿಶ್ವಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಕಡೆಯಿಂದ ತಂದು ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಯುಧದೋಪಾಯಿಯಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇವತ್ತು ನಮಗೆ ಕೇವಲ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಸಾಕು, ಆದ್ದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಬಹಳಷ್ಟು ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ತನಗಿತಾನೇ ನಿವಾರಣೆ ಆಗುತ್ತವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಗಂಗಾ-

ಕಾವೇರಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಲು ರಾಜ್ಯಸರ್ಕಾರವು ಕೇಂದ್ರದೊಡನೆ ವ್ಯವಹರಿಸಬೇಕೆಂದು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿಕೊಂಡು ಇಷ್ಟು ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ಮಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸ್ (ಶಿವಮೊಗ್ಗ).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಈಗಾಗಲೇ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಎದುರಿಸುತ್ತಿರತಕ್ಕಂಥ ಒಂದು ಭೀಕರ ಕ್ಷಾಮ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಹಲವಾರು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಹೇಳಿರತಕ್ಕಂಥ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಬಯಸುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಬರಗಾಲ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇತ್ತು ಅಂದರೆ ಕೇವಲ ಮೈದಾನ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಎಂದು ಅಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ನೆನಪಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಸಾಕಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಸರ್ಕಾರದ ನೀತಿಯೂ ಕೂಡ ಈ ಒಂದು ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಬಹಳಷ್ಟು ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ಮೈದಾನ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಏನಿಲ್ಲ ಅನುಭವ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪವಾಗುತ್ತಿತ್ತೋ ಏನಿಲ್ಲ ವಾಸ್ತವಾಂಶಗಳು ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುತ್ತಿತ್ತೋ ಆ ಎಲ್ಲ ವಾಸ್ತವಾಂಶಗಳನ್ನೂ ಗಮನಿಸಿ ಸರ್ಕಾರ ನೀತಿ ನಿರೂಪಣಾ ಶಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿತ್ತು. ಇದಕ್ಕೆ ನಾನು ಯಾರೊಬ್ಬರನ್ನು ಹೊಣೆ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ತಯಾರಾಗಿಲ್ಲ. ಇತಿಹಾಸವೂ ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಇರುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಜನಸಂಖ್ಯಾ ಪ್ರಾಬಲ್ಯವೂ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಹಲವಾರು ರೀತಿಯ ವೈಪರೀತ್ಯ ಮತ್ತು ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ತಾರತಮ್ಯಗಳು ಉಂಟಾಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ವಿವರವಾಗಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ನಾನು ಬಯಸುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದು ವಿಷಯ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವುದೇ ನೆಂದರೆ ಬರಗಾಲ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಗ್ಗೆ ಹಿಂದೆ ಯಾವ ಕಲ್ಪನೆ ಇತ್ತೋ ಆ ಸಂದರ್ಭಕ್ಕೆ ಅನುಸರಿಸಿ ಸರ್ಕಾರ ಕೋಷ್ಟಕಗಳನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಿತ್ತು. ಸರ್ಕಾರದ ಗುಣಾಕಾರ ಭಾಗಕಾರ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕೂಡ ಕೇವಲ ಮೈದಾನದ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನೇ ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಮಾಡಿರತಕ್ಕಂಥ ಕೋಷ್ಟಕಗಳಾಗಿವೆ. ಈಗ ಬರಗಾಲದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಘೋಷಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಲಿ ಮೈದಾನಕ್ಕೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡು ಮಾಡಿರತಕ್ಕಂಥ ಕಾಗುಣಿತವೇ ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಎಷ್ಟೇ ಕಾಗುಣಿತವನ್ನು ಕೂಡಿಸಿದರೂ ಕೂಡ ನಮ್ಮ ಮಲೆನಾಡು ಭಾಗ ಮತ್ತು ಅರೆ ಮಲೆನಾಡು ಭಾಗವೆಂದು ಏನು ಹೇಳುತ್ತೇವೆ ಅವರಿಗೆ ಯಾವ ಪ್ರಯೋಜನವೂ ಕೂಡ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಈವತ್ತು ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ವಾತಾವರಣವೇ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಮುಂದೆ ಅದರ ಕತೆ ಏನಾಗುತ್ತದೋ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಮಳೆಗಾಲವೂ ಕೂಡ ವರ್ಷ ವರ್ಷ ಸ್ಥಗಿತವಾಗಿ ವೈಚಿತ್ರ್ಯಗಳನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತಿದೆ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ವಿಚಿತ್ರವಾದ ವರ್ತನೆಯನ್ನೂ ಕೂಡ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಮಳೆ ಬರಬೇಕು, ಹಿಂದೆ ಹೇಗೆ ನಮ್ಮ ರೈತರು ಪರಂಪರಾನುಗತವಾಗಿ ಯಾವರೀತಿ ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು ಎಂದರೆ ಇಂಥಾ ಮಳೆ ಇಂಥಾ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಬರುತ್ತದೆ ಇಂಥಾ ಪಾದದ ಮಳೆಯಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟೇ ಮಳೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ಕಲ್ಪನೆಯಿಂದ ತಲೆತಲಾಂತರದಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿರತಕ್ಕಂಥದ್ದು ಇತ್ತು. ಆದರೆ ಈವತ್ತು ಮಳೆ ಬಂದರೂ ಕೂಡ ನಿರೀಕ್ಷಿತ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಮಳೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಏತಕ್ಕೆ ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಎಂದರೆ ಮಲೆನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಅರೆ ಮಲೆನಾಡು ಎಂದು ಹೇಳತಕ್ಕಂಥ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಿ ಕೋಷ್ಟಕದ ಪ್ರಕಾರ ಬರಗಾಲವೆಂದು ಘೋಷಣೆ ಮಾಡದಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಅಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಮಳೆ ಬೇಕೋ ಅಷ್ಟು ಮಳೆ ಬಂದರೂ, ಸರ್ಕಾರಿ ಕೋಷ್ಟಕದಂತೆ ಬರಗಾಲ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ ಎಂದು ತೋರಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾವರೀತಿ ಗುಣಿಸಿದರೂ ಕೂಡ ಬರಗಾಲ ಪ್ರದೇಶ ಎಂದು ಹೇಳಲು ಕಷ್ಟ. ಎಷ್ಟು ಮಳೆ ಬೀಳಬೇಕೋ ಅದಕ್ಕಿಂತ 4-5-10 ಇಂಚು ಹೆಚ್ಚು ಮಳೆ ಬಂದರೂ ಬರಗಾಲವೆಂದು ಘೋಷಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವೇ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಈ ಬಯಲು ನಾಡು ಭೂಮಿಗೂ ಮಲೆನಾಡು ಭೂಮಿಗೂ ಬಹಳ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿದೆ. ಮಲೆನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ರೀತಿಯಾದ ಬಯಲು ಭೂಮಿ ಇದೆ ಲ್ಯಾಟರೈಟ್ ಸಾಯಿಲಿ ಎಂದು ಏನು ಹೇಳುತ್ತೇವೆ ಅದು ಬಹಳ ಜಾಸ್ತಿ ಇದೆ. ಈ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಮಳೆ ಬೀಳಿದರೆ ಸಂಜೆಯವರೆಗೂ ಮೂರು ದಿವಸಗಳು ಸತತವಾಗಿ ಹೊಯ್ದರೂ ಮತ್ತೆ ನಾಲ್ಕು ದಿವಸ ಬಿಸಿಲು ಬಂದರೆ ಒಣಗಿ ಹೋಗತಕ್ಕಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇರುತ್ತದೆ. ಬಯಲು ಸೀಮೆಯಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ಮಳೆ ಬಂದರೂ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಕೆರೆಕಟ್ಟಿಗಳು ತುಂಬುತ್ತವೆ. ಒಂದು ಮಳೆ ಬಂದರೂ ಕೂಡ ಕೆರೆ ತುಂಬುತ್ತದೆ, ಆದರೆ ನಾಲ್ಕು ದಿವಸಗಳು ಒಂದೇ ಸಮನೆ ಬಿಸಿಲು ಬಿದ್ದರೆ ನೀರೆಲ್ಲ ಒಣಗಿಹೋಗುತ್ತದೆ. ಮಲೆನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಭತ್ತ ನಾಟಿ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಒಂದು ವಾರವಾದರೂ ಮಳೆ ಯಾಗಬೇಕು, ಒಂದು ಇಂಚು, ಅರ್ಧ ಇಂಚು, ಮುಕ್ಕಾಲು ಇಂಚು ಮಳೆಯಾದರೂ ನಾಟಿ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಏತಕ್ಕಿಂತರ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಸರು ಆಗಬೇಕು, ಬಯಲು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಒಂದು ದಿವಸ ಮಳೆಯಾದರೂ ನಾಟಿ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ನಾನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸತಕ್ಕಂಥ ಕ್ಷೇತ್ರ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಮಲೆನಾಡು ಪ್ರದೇಶವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಅರೆ ಮಲೆನಾಡು ಭಾಗವೂ ಇದೆ, ಮಲೆನಾಡು ಪ್ರದೇಶದಿಂದ ಬಂದಿರತಕ್ಕಂಥ ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸ್ನೇಹಿತರು ಈ ಬರಗಾಲ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಬಗ್ಗೆ

ಕುರಿತು ಮಾತನಾಡುವವರಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮೊನ್ನೆ ನಾನು ನಮ್ಮ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಹೋದಾಗ ನಾನು ಖುದ್ದಾಗಿ ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಮಳೆಯಿಲ್ಲದೆ ಬಿತ್ತನೆಯನ್ನು ಮಾಡಲು ಬಾರದೆ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ರೈತರು ತೊಂದರೆಯನ್ನು ಪಡುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಇಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರುವಾಗ ಸರ್ಕಾರದ ಘೋಷಣೆಯು ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಏತಕ್ಕಿಂತ ಈವತ್ತಿನ ದಿವಸ ರೈತರಿಗೆ ಬಿತ್ತನೆಗೆ ಬೇಕಾದಂಥ ರಾಗಿ ಭತ್ತ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿಲ್ಲ. ಹತ್ತು ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾದಂಥ 50 ಕ್ವಿಂಟಾಲ್ ಭತ್ತ 10 ಕ್ವಿಂಟಾಲ್ ರಾಗಿ ಶಿವಮೊಗ್ಗದಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದರೆ ಏನು ಅರ್ಥ. ಮಾನ್ಯ ವ್ಯವಸಾಯ ಸಚಿವರಿಗೂ ಬರದು ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತೇನೆ. ಅವರು ಏನು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಬಯಸುವುದೇನೆಂದರೆ ಬರಗಾಲ ಪೀಡಿತ ಪ್ರದೇಶವೆಂದು ಘೋಷಣೆ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಕೆಲವಾರು ನಿಯಮಾವಳಿಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಘೋಷಣೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಮಲೆನಾಡು ಅರೆ ಮಲೆನಾಡು ಎಂದು ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ದಯವಿಟ್ಟು ಸೂಕ್ತ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ಮಾತುಂಟೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ಮಿತ್ರರು ಯಂತ್ರದೋಷಾದಿಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಯಂತ್ರದೋಷಾದಿಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಆಗಬೇಕಾದಂಥ ಸಲಕರಣೆಗಳು ಎಂದರೆ ವೇದಲಿನಿಂದಲೂ ತರವೇತು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಸುಮ್ಮನೆ ವಿಧಾನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಯಂತ್ರದೋಷಾದಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸಲಕರಣೆಗಳಿಲ್ಲದೆ ಯಂತ್ರ ಬಂದಕೂಡಲೇ ಯಾವ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಆರು ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಒಂದು ಗಾದೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ—“ಯಂತ್ರ ಕಾಲೇ ಶಸ್ತ್ರಾಭ್ಯಾಸ” ಎಂದು ಆರೀತಿ ಆಗಬಾರದು. ಈವತ್ತು ನಾನು ಸರ್ಕಾರದಮೇಲೆ ಆರೋಪ ಮಾಡುವುದೇನೆಂದರೆ ಮಳೆ ಬರಲಿ ಎಂದು ಪೂಜೆ, ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಸುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ತಪ್ಪಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಎದುರಿಸಲು ಏನು ಸಿದ್ಧತೆ ಇಲ್ಲದೆಹೋದರೆ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನ? ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಈವತ್ತಿನದಿವಸ ಉತ್ತಮ ತಳಿ ಬತ್ತದ ಜೀಜ 50 ಕ್ವಿಂಟಾಲ್ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದರೆ ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಎದುರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವ ಸಿದ್ಧತೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಇಡೀ ರಾಜ್ಯದಂತೆ ಆಕಸ್ಮಾತ್ ಮಳೆ ಬಂದರೆ, ಯಾವುದಾದರೂ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೆ ಇದ್ದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕದಾದ ಸಿದ್ಧತೆ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕು. ಈ ಸಿದ್ಧತೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಇದುವರೆಗೂ ಮಾಡಿ ತೋರಿಸಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ತೋರಿಸಿದರೆ ಬಹಳ ಸಂತೋಷ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ವಿಚಾರಗಳ ಕಡೆಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನವನ್ನು ಹರಿಸಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

4-30 p.m.

ಶ್ರೀ ಬಸವರಾಜ್ ಡಿ. (ಸಕಲೇಶಪುರ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈಗ ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಕಾಲಾವಕಾಶ ಇಲ್ಲದೆ ಬರಗಾಲ ಬಂದಿದೆ. ನಮಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕೂಡ ಸಾಕಷ್ಟು ಅವಕಾಶ ಇಲ್ಲದೆ ಬರಗಾಲ ಬಂದಿದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಬಸವರಾಜ್‌ರವರೇ, ನೀವು ಸೇರವಾಗಿ ಬರಗಾಲದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಬಸವರಾಜ್.—ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀನಿವಾಸ್ ಅವರು ಮಲೆನಾಡು ಬಗ್ಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆಮೇಲೆ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಬಂಗಾರಪ್ಪನವರೂ ಸಹ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಇಣುಕಿ ನೋಡಿದ್ದಾರೆ. ಮಲೆನಾಡು ಬಗ್ಗೆ ಸಮಸ್ಯೆ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಬಂದಿರಲಿಲ್ಲ. ಪ್ರತಿದಿನ ಜ್ವರ ಬರುವುದಕ್ಕೂ, ಹತ್ತು ವರ್ಷಕ್ಕೊಮ್ಮೆ ಜ್ವರಬರುವುದಕ್ಕೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಇದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ತಾವು ಬೇರೆ ಯಾವುದನ್ನು ಹೇಳುವುದು ಬೇಡ, ವಿಷಯವನ್ನು ಸೇರವಾಗಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಬಸವರಾಜ್.—ಅಪರೂಪದ ಬರಗಾಲ ಮಲೆನಾಡಿಗೆ ಬಂದಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹೊಸ ವಿಚಾರ ಇದು. ಮಲೆನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಕಾಫಿ ತೋಟಗಳು, ಏಲಕ್ಕಿ ತೋಟಗಳಿವೆ, ಮತ್ತು ಭತ್ತವನ್ನೂ ಕೂಡ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾರೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಕಾಡು. ಇವತ್ತು ಸುಮಾರು ಕೋಟಿರೂಪಾಯಿ ಉತ್ಪನ್ನ ಮಲೆನಾಡು ಭಾಗದಿಂದ ಬರುತ್ತದೆ. ಕುದುರೆಮುಖವನ್ನೂ ಕೂಡ ಇದರಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಈ ಕಾಡುಗಳು ಏನಿವೆ ಅವು ಮಲೆನಾಡಿಗೆ ಸೇರಿದ್ದು. ಇಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಗಳ ವಿಚಾರ ಬಂದಾಗ ಕಾಫಿ, ಏಲಕ್ಕಿ, ಭತ್ತ ಬರುತ್ತದೆ. ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ, ಇವತ್ತು ಕಾಫಿ ತೋಟವನ್ನು ಮುಂದೆ ಮಳೆ ಬರುವ ತನಕ ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದುಸಾರಿ ಕಾಫಿಗಿಡ ಹಾಳಾಗಿಹೋದರೆ ಮತ್ತೆ ಭಸಲು ತರಬೇಕಾದರೆ ಆರು ವರ್ಷಗಳು ಬೇಕು.

ಮತ್ತು ಹದಿನೈದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಇದೆ, ಇದೇ ರೀತಿ ಏಲಕ್ಕಿ ಒಂದು ಸಾರೆ ಹೋದರೆ ಮತ್ತೆ ಹೊಸದಾಗಿ ಬರಬೇಕಾದರೆ ಮೂರು ವರ್ಷ ಬೇಕು. ರಾಗಿ, ಜೋಳ ಅಂತ ಏನು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ, ಅವುಗಳನ್ನು ಮೂರು ತಿಂಗಳ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುವುದು. ಆದಕ್ಕೇನೂ ಹದಿನೈದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ಹೊಸ ವಿಚಾರವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ವಿವರವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಬಹಳ ಜನಕ್ಕೆ ಇದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಬಹುಶಃ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೂ ಕೂಡ ಈ ವಿಚಾರ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಗಲಾಟೆ ಮಾಡಿದವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ತಾವು ಹೆಚ್ಚು ಅವಕಾಶ ಕೊಡುತ್ತೀರಿ. ನಮಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಅವಕಾಶ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಬೋರೆವೆಲ್ ವಿಚಾರ ಬಂದಾಗ....

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನೀವು ಆ ಕಡೆ ನೋಡಿ ಮಾತನಾಡಬೇಡಿ. ಈ ಕಡೆ ನೋಡಿ ಮಾತನಾಡಿ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಬಸವರಾಜು.—ಮಾನ್ಯ ರಾಮಪ್ಪ, ಧರ್ಮಸಿಂಗ್, ಕೆ.ಎಚ್. ಪಾಟೀಲರು ಎದ್ದು ನಿಂತರೆ ಅವಕಾಶ ಹೆಚ್ಚು ಕೊಡುತ್ತೀರಿ ನಮಗೆ ಮಾತನಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಈಗ ನಿಮಗೆ ಅವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕಿದೆಯಲ್ಲ. ಮಾತನಾಡಿ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಬಸವರಾಜ್.—ಅಯಿತು ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ; ಈ ಬೋರ್‌ವೆಲ್ ವಿಚಾರ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡರೆ ನೂರು—ನೂರೈವತ್ತು ಕೊಪ್ಪೊಮ್ಮೆ ಇನ್ನೂರು ಅಡಿ ಆಳ ಹೋಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಬರುವ ನೀರಾದರೂ ಹೇಗಿರುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ ಬರೇ ಬಣ್ಣದ ನೀರು ಇದನ್ನು ಸನ್ಯಾಸ್ಯ ಶ್ರೀ ನಜೀರ್‌ಸಾಬ್ ಅವರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದ್ದೆ. ಅವರೂ ಈ ಬಣ್ಣದ ನೀರನ್ನು ತೆರೆಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ, ಈ ಬೋರ್‌ವೆಲ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಅರ್ಧಗಂಟಿಯೂ ನೀರು ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಕುರಣವಾದರೂ ಇಷ್ಟೆ ಇಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಮಳೆ ಬಂದರೂ ಕೂಡ ಅದು ಸಮುದ್ರದ ತನಕ ಹರಿದುಹೋಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸತತವಾಗಿ ಮೂರು ತಿಂಗಳು ಕಾಲ ಮಳೆ ಬಂದರೆ ಸರಿ. ಇಲ್ಲದಾದರೆ ತುಂಬಾ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಮಲೆನಾಡು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ನೀರು ಜಿನುಗುಟ್ಟುತ್ತಿರಬೇಕು, ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ 20 ಇಂಚು ಮಳೆ ಬಿದ್ದರೂ ಎರಡು ದಿವಸಗಳೊಳಗೆ ಅದು ಒಣಗಿಹೋಗುತ್ತದೆ. ಇದರ ಯಾವ ಪ್ರಯೋಜನವೂ ಮಲೆನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಕೆರೆಗಳ ವಿಚಾರ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ, ಕೆಲವು ದೊಡ್ಡ ಕೆರೆಗಳಿವೆ. ಸೊಳಕೆರೆ ಐದುನೂರು ಎಕರೆ, ಕೆಲವು ನೂರು ಮತ್ತು ಐವತ್ತು ಎಕರೆಯದ್ದು ಇವೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಮಲೆನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಅರ್ಧ ಎಕರೆಯಿಂದ ಹಿಡಿದು ಐದು ಎಕರೆ ಯಾದರೆ ಅದೇ ಹೆಚ್ಚು. ಹೆಚ್ಚು ನೀರು ನಿಲ್ಲುವ ಜಾಗ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲ. ಜೊತೆಗೆ ಗುಡ್ಡಗಂದ ನೀರು ಬರಬೇಕಾದರೆ ಮಣ್ಣು ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತು ಕೊಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಈಗಾಗಲೇ ಈ ಕೆರೆಗಳು ಮುಕ್ಕಾಲು ಭಾಗ ಮುಚ್ಚಿ ಹೋಗಿದೆ. ಇವುಗಳ ಉಪಯೋಗ ಕೇವಲ ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗೆ ನೀರು ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪವೇ ಹೊರತು ಬೇರೆ ಉಪಯೋಗಕ್ಕೆ ಅಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಇದ್ದಾಗಲೂ ಅಷ್ಟೆ, ಈಗಲೂ ಕೂಡ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಬಸವರಾಜ್ ಅವರೇ, ಬೇಗ ಮುಗಿಸಿಬಿಡಿ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಬಸವರಾಜ್.—ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಕಂದಾಯವನ್ನು ಮಾಫಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಮತ್ತೆ ವಾಟರ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್—ಇದನ್ನು ಯಾವ ಕಾಲಕ್ಕೂ ಹಾಕಬಾರದು. ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಈ ನೀರು ಇರುವುದು. ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯವೆಂದರೆ, ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ, ಬಯಲುಸೀಮೆಯಲ್ಲಿ ನೆಲಮತ್ತು ಕ್ಷಿಂಟಾಲ್ ಬೆಳೆ ಬೆಳೆದರೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಆಗುವುದು ಹತ್ತು ಕ್ಷಿಂಟಾಲ್ ಮಾತ್ರ. ನಾವು ಮಲೆನಾಡು ಪ್ರದೇಶದಿಂದ ಬಂದವರು ಮಾತ್ರ. ನಾವು ಮಲೆನಾಡು ಪ್ರದೇಶದಿಂದ ಬಂದವರು ಮಾತನಾಡಿದರೆ ಬಯಲುಸೀಮೆಯವರಿಗೆ ನಗು ಬರುತ್ತದೆ. ಇವರು ಮಲೆನಾಡು ಎಂದರೆ ಏನೋ ಅಂತ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಸುಂದರವಾಗಿದೆ. ತಾವು ದಯವಿಟ್ಟು ತಪ್ಪು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಾರದು. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುವ ಮರ ಇತರ ದಿಗಗಳು. ಅನುಕೂಲಗಳು ನಮ್ಮದು. ಆದರೆ ಇದರ ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನು ಪಡೆಯತಕ್ಕಂಥವರು ಬೇರೆಯವರು. ಆದ್ದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಅನುಕಂಪ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನೀವು ಈ ಕಡೆ ನೋಡಿ ಮಾತನಾಡಿ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಬಸವರಾಜ್.—ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ವಾಟರ್‌ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ನ್ನು ಯಾವ ಕಾಲಕ್ಕೂ ಹಾಕಬಾರದು. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲಾ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಒಂದು ತಿಂಗಳ ಹಿಂದೆ ಏನು ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಗಮನಿಸಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಜಾಗೃತೆಯಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಮಲೆನಾಡಿನ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಾನು ಇಷ್ಟು ವಿಚಾರ ಹೇಳಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಗಮನ ಸೆಳೆದಿದ್ದೇನೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಇಷ್ಟು ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಇದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮುಂದಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಿನಂತಿಮಾಡಿಕೊಂಡು ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಪ್ರತಾಪಚಂದ್ರ ಶೆಟ್ಟಿ (ಕುಂದಾಪುರ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, 1985-86ನೇ ಸಾಲಿನ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಮತ್ತು ಆ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಕೈಗೊಂಡ ಪರಿಹಾರ ಕಾಮಗಾರಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಬರಗಾಲ ಇಲ್ಲಿ ಎನ್ನುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಅವರು ಬಂದಿರಬಹುದು ಎಂದು ತೋರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ನಿಜಚಿತ್ರವನ್ನು ನೋಡುವುದಾದರೆ, ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಇಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಳೆಯಿಂದಾಗಿ ನೆರೆಹಾವಳಿ ಎದುರಿಸುತ್ತಿರುವಂತಹ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ, ಈ ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾಗಿ ಮಳೆಯಿಲ್ಲದೆ ರೈತರು ಕಂಗಾಲಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ನಿಗದಿಯಾದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸಸಿಗಳನ್ನು ನೆಡುವುದಕ್ಕೆ ರೈತರಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಆ ಒಂದು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಳೆ ಬಾರದೆ, ಆ ಸಮಯದ ನಂತರ ಎಷ್ಟೇ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಮಳೆ ಬಂದರೂ ಸಹ ಅದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಬೇಸಾಯ ಸುಗಮವಾಗಿ ನಡೆಯಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅದರಿಂದ ಈ ಒಂದು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕೊಲಂಕಪವಾದ ಪರಿಚಯ ತಿಳಿದಿರುವಂತಹ ನಮ್ಮ ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯವರಾದ ಶ್ರೀ ಕೆ.ಎಚ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸ್ ಅವರು ಮಲೆನಾಡು-ಅರೆಮಲೆನಾಡು ಬಗ್ಗೆ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಒಂದು ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಮಲೆನಾಡಿನ ಬಗ್ಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳುವ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಳ ಅದೃಶ್ಯತೆಯನ್ನು ಇದುವರೆಗೆ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಸುಮಾರು 35 ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಮತ್ತು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಕಟ್ಟಿಸಿದಂತೆ ವೆಂಟೆಡ್ ಡ್ಯಾಮ್‌ಗಳಿಂದ ನಮಗೆ ಯಾವ ಪ್ರಯೋಜನವೂ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇವುಗಳಿಂದ ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಯಾವ ಪ್ರಯೋಜನವೂ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ, ಇದಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಮಳೆ ಆಗದಿರುವುದೇ ಕಾರಣ. ಮುಂದೆಯೂ ಸಹ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಮಳೆಯಾಗದಿದ್ದರೆ ಕಡಿಯುವ ನೀರಿಗೂ ಅಭಾವ ಬರಬಹುದು, ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ನಮ್ಮ ಭಾಗದ ಎರಡನೇ ಬೆಳೆಗೂ ತೊಂದರೆ ಬರಬಹುದು. ಇಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಪರಿಹಾರ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವ ಸಲುವಾಗಿ 22.16 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು 17 ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಗೂ ಸಹ ಹಣವನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಮಾತ್ರ ಹಣ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಇವೆರಡು ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಮಧ್ಯೆ ಅಷ್ಟೊಂದು ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಸಹ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಮಾತ್ರ ಹಣ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯವರಾದ ಕಾರಣ ಹಣ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿರಬಹುದು. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳ ಪೈಕಿ ಯಾರೂ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿಲ್ಲ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ಹಣ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಈಗಲಾದರೂ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕಡೆಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಗಮನಹರಿಸಿ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಸಿಗಬೇಕಾದ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ದೊರಕಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡು ನನಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಎಸ್. ದೊಡ್ಡಮೇಟಿ (ರೋಣಿ).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಮ್ಮ ರೋಣಿ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬರಗಾಲದ ಗಂಡು ಪ್ರದೇಶವೆಂದು ಹೆಸರು ಪಡೆದಿದೆ. ನಿಜವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ, ನಾವು ಬರಗಾಲದ ಒಪಣೆಯಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದು ಬಿದ್ದು ಜಡ್ಡುಗಟ್ಟಿ ಹೋಗಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಬರಗಾಲದ ಬಿಸಿ ಮೇಲಿಂದ ಮೇಲೆ ನಮಗೆ ತಾಗುತ್ತಿದೆಯೇ ಹೊರತು ಕಡಿಮೆ ಮಾತ್ರ ಆಗಿಲ್ಲ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ನಾವು ಬಹಳ ನೋವಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದೇವೆ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಕೂಡ ತಮ್ಮ ಆಯವ್ಯಯ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಈ ಬರಗಾಲದ ಬಗ್ಗೆ ಚಿಂತನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಕೂಡ ನಮ್ಮ ರೋಣಿ ತಾಲ್ಲೂಕನ್ನು ಬರಗಾಲ ಪೀಡಿತ ಪ್ರದೇಶವೆಂದು ಸೂಚಕವಾಗಿ ಕಾಣಿಸಿದೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಈ ಬರಗಾಲವನ್ನು ಕೊನೆಗಾಣಿಸಬೇಕೆಂಬುದೇ ಎಲ್ಲರ ಮುಖ್ಯ ಗುರಿಯಾಗಿದೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕೆರೆಯಲ್ಲಿರುವ ಹೂಳನ್ನು ತೆಗೆಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಬಂಡಿಂಗ್ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸಬೇಕು. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಹಣಕಾಸಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಯಾವ ರೀತಿ ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನೂ ಸಹ ನಾವು ಚಿಂತನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಒಟ್ಟೇ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ರೂಪಾಯಿ ಯಾವ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದು? ಅದರಿಂದ ನಾವು ಮೊದಲು ಒಟ್ಟಿನ ಬಗ್ಗೆ ಚಿಂತನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಆರ್ಥಿಕ ಮೂಲವನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ರೂಢಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಮೊದಲು ನೋಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹಣಕಾಸಿನ ನೆರವಿಗಾಗಿ ನಾವು ಕೂಡಲೇ ಒಂದು ಸರಿಯಾದ ಮತ್ತು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾದ ಮನವಿಯನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕೊಡಬೇಕು. ನಾವು ಮನವಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲೇ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಎಲ್ಲಿ ಬರಗಾಲ ಬಂದಿದೆ, ಅಲ್ಲಿಗಲ್ಲಾ ನಮ್ಮನ್ನು ಕೇಳದೆ ತನ್ನ ತಂಡಗಳನ್ನು ತನಿಖೆ ಮಾಡಲು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟರೆ ತಪ್ಪೇನಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರಲ್ಲಿ ಅವರದ್ದೂ ಸಹ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಇದೆ. ಅದರಿಂದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ರಾಜ್ಯದ ಆಗು ಹೋಗುಗಳನ್ನೂ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ತನ್ನ ಸಂಸತ್ ಸದಸ್ಯರ ಮೂಲಕವಾದರೂ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಅದೇ ಕಾಲಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಸಂಸತ್ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಈ ಬರಗಾಲದ ಬಗ್ಗೆ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ

ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹಣಕಾಸಿನ ನೆರವನ್ನು ಕೊಡಿಸಬೇಕು. ನನ್ನ ಒಂದು ಅಂದಾಜಿನಂತೆ ಪ್ರತಿ ತಾಲ್ಲೂಕುಗೂ ಸಹ ಕನಿಷ್ಠ ಪಕ್ಷ ಎಂದರೆ 15 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಾದರೂ ಒಂದು ತಿಂಗಳಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳಲು ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಮುಂದೆ ಬರುವಂತಹ ಮಳೆ ಹೆಸರು ಮೇಗೆ ಮಳೆ. ಈ ಮಳೆ ಸಹ ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬರದಿದ್ದರೆ ಶಿಶುಗಳು ಕುಡಿಯಲೂ ಸಹ ನೀರು ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲವನ್ನು ವಗಾದೆ ಮಾಡಿದೆ. ಅಂತಹ ಒಂದು ಕೆಟ್ಟ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನಾವು ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಆದಕಾರಣ ಜನರಿಗೆ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಯೋಜನಾ ಕೆಲಸಗಳನ್ನೂ ಸಹ ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಮಲಪ್ರಭಾ ಬಲದಂಡೆ ಕಾಲುವೆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದರೆ ಜನರಿಗೆ ಕೆಲಸ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಈ ಬರಗಾಲದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಸಮರದೋಪಾದಿಯಲ್ಲಿ ಎದುರಿಸಬೇಕೆಂದು ಎಲ್ಲರೂ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲ ರೀತಿಯ ಸಾಧನ ಸಲಕರಣೆಗಳು ಸಿದ್ಧವಾಗಿರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಕೆಲವು ಸಾರಿ ಎಲ್ಲ ಸಿದ್ಧವಾಗಿದ್ದರೂ ಸಹ ಕೆಲಸ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಮನಸ್ಸು ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ರಥ, ಕುದುರೆ ಎಲ್ಲ ಸಿದ್ಧವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ರಥ ಓಡಿಸಲು ಸಾರಥಿಯೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲೋ ಹೋಗಿರುತ್ತಾನೆ. ಈ ರೀತಿ ಆಗಬಾರದು. ಅದೇ ಪ್ರವಾಹ ಪೀಡಿತ ಪ್ರದೇಶದ ಜನರಿಗೆ ತುರ್ತಾಗಿ ಪರಿಹಾರದ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಬರಗಾಲ ಪೀಡಿತ ಪ್ರದೇಶದ ಜನರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ತುರ್ತಾಗಿ ಪರಿಹಾರದ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ಅಷ್ಟಷ್ಟೇ ವಿಷ ಹಾಕಿ ಆ ಭಾಗದ ಜನರನ್ನು ಕೊಲ್ಲಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಪ್ರವಾಹ ಪೀಡಿತ ಪ್ರದೇಶದ ಜನರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಪರಿಹಾರಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗುತ್ತದೋ ಅಷ್ಟೇ ತ್ವರಿತ ಗತಿಯಿಂದ ಬರಗಾಲ ಪೀಡಿತ ಪ್ರದೇಶದ ಜನರಿಗೂ ಪರಿಹಾರ ಒದಗಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಂಡು ನನಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಉಸ್ತಾದ್ ಮಹಬೂಬ್ ಪಟೇಲ್ ಲಾಡ್ಲೆ ಪಟೇಲ್ (ಬಿಜಾಪುರ).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಮ್ಮ ಬಿಜಾಪುರದಲ್ಲಿರುವ ಗೋಳಗುಮ್ಮಟ, ಬಾದಾಮಿ ಮತ್ತು ಪಟ್ಟದಕಲ್ಲು ಮುಂತಾದ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಇಡೀ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿಯೇ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಹೆಸರು ಪಡೆದಿದೆಯೋ ಅಷ್ಟೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಬಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆ ಕಾ ಮ ಪೀಡಿತ ಜಿಲ್ಲೆ ಎಂದು ಹೆಸರಾಗಿದೆ. ನಾನು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಸದಸ್ಯನಾಗಿದ್ದೇನೆ. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಪರವಾಗಿ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬರು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮತ್ತು 15 ಜನ ಶಾಸಕರು ಇದ್ದರೂ ಸಹ ನನ್ನೆಯಿಂದ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಈ ವಿಷಯದ ಮೇಲೆ ಯಾರೂ ಸಹ ಮಾತನಾಡಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲ್.—ನಾನು ಮಾತನಾಡಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಉಸ್ತಾದ್ ಮಹಬೂಬ್ ಪಟೇಲ್ ಲಾಡ್ಲೆ ಪಟೇಲ್.—ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ನಾನು ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಅನುಮತಿಯನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಈ ವರ್ಷ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಜನರ ಗತಿಯನ್ನು ದೇವರೇ ಬಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ, ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಮಳೆಯೇ ಆಗಿಲ್ಲ. ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿಗೂ ತೊಂದರೆ ಬಂದಿದೆ. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಪ್ರವಾಸದ ಮೇಲೆ ಬಂದಾಗಲೆಲ್ಲಾ ನಾವು ಮೊದಲು ಕುಡಿಯುವ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಎಂದು ಪದೇ ಪದೇ ಕೇಳುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯ ವತಿಯಿಂದ ಈಗ ಇಬ್ಬರು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮತ್ತು 13 ಜನತಾ ಶಾಸಕರು ಇದ್ದರೂ ಸಹ ಕುಡಿಯುವ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ಯಾವ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನೂ ಇವರುಗಳು ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಈಗಲಾದರೂ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯನ್ನು ಬರಗಾಲ ಪೀಡಿತ ಜಿಲ್ಲೆ ಎಂದು ಸಾರಬೇಕು. ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಕಾಮಗಾರಿ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಕೈಕೊಂಡು ಜನರಿಗೆ ಕೆಲಸ ಒದಗಿಸಬೇಕು. ಈಗ ಅಲ್ಲಿ ಜನರಿಗೆ ಕೆಲಸವಿಲ್ಲದ ಕಾರಣ ಗೋವಾ, ಮುಂಬೈ ಮುಂತಾದ ಕಡೆಗಳಿಗೆ ವಲಸೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೂಡಲೇ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯನ್ನು ಬರಗಾಲ ಪೀಡಿತ ಪ್ರದೇಶವೆಂದು ಸಾರಿ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಕಾಮಗಾರಿ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ನಡೆಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಎರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಸವರಾಜ ರಾಯರೆಡ್ಡಿ (ಎಲ್ಪುರ್ಗ).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ತಾವು ಮೊನ್ನೆ ದಿವಸದಿಂದ ಬರಗಾಲ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಸದನದಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಗೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ತಮ್ಮನ್ನು ಅಭಿನಂದಿಸುತ್ತೇನೆ. ಸುಮಾರು 10 ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಂದಲ್ಲ ಒಂದು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಬರಗಾಲ ಬರುತ್ತಲೇ ಇರುತ್ತದೆ. ದುರಾದೃಷ್ಟದಿಂದ ಈ ವರ್ಷ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಎಲ್ಲಾ 19 ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲೂ ಬರಗಾಲ ಬಂದಿದೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಸದನದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಹಿರಿಯ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಈ ಬರಗಾಲ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಹೆಚ್ಚು ಮೇಳೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಈಗ ಬರಗಾಲ ಕಾಮಗಾರಿಯನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಈ ಬರಗಾಲ ಕಾಮಗಾರಿಯ ಕಾರ್ಯವೈಖರಿಯನ್ನು

ಸ್ವಲ್ಪ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ, ಸರ್ಕಾರವು ಬರಗಾಲ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿ ಯಾವ ಯಾವ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಎಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಸರ್ಕಾರವು ಕೊಡುವಂತಹ ಹಣ ಸದುಪಯೋಗವಾಗಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನಮ್ಮ ರಾಯಚೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಬರಗಾಲ ಬಿದ್ದಾಗ ಹಾಗೂ ಮತ್ತಿತರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಬರಗಾಲ ಬಿದ್ದಾಗ ಬರಗಾಲ ಪರಿಹಾರಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರವು ಹಣವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತದೆ. ಈ ಹಣ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಉಪಯೋಗವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದು ತಮಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಬಹಳಷ್ಟು ಜನರು ಬರಗಾಲ ಬರಲಿ ಎಂದು ಇಷ್ಟ ಪಡುತ್ತಾರೆ, ಬರಗಾಲ ಬಂದರೆ ಕೆಲ ಮಧ್ಯಮರ್ತಿಗಳು ಬಹಳ ಸಂತೋಷವಾಗಿರುತ್ತಾರೆ, ಬರಗಾಲ ಬಂದರೆ, ಸರ್ಕಾರ ಬರಗಾಲ ಪರಿಹಾರ ಕಾಮಗಾರಿಗಳಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದಾಗ ಈ ಬರಗಾಲ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಹಾಗೂ ಮಧ್ಯಮರ್ತಿಗಳು ಹಣವನ್ನು ಎತ್ತಿ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಬರಗಾಲ ಬಂದಾಗ ಸರ್ಕಾರವು ರಸ್ತೆಗಳ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ, ಇಂತಹ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವಾಗ ಎಷ್ಟು ಹಣ ಸೋರಿಹೋಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿಯಬೇಕು ಹಾಗೂ ಸೋರಿಕೆ ಆಗುವುದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಬೇಕು. ಒಂದು ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ರಸ್ತೆಯನ್ನು ಈ ಸಾರಿ ಬರಗಾಲ ಕಾಮಗಾರಿಯಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಮುಂದಿನ ವರ್ಷ ಮತ್ತೆ ಬರಗಾಲ ಬಂದರೆ ಅದೇ ರಸ್ತೆಯನ್ನು ಮತ್ತೆ ರಿಪೇರಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ ಹೀಗೆ ಪದೇ ಪದೇ ಒಂದೇ ರಸ್ತೆಯನ್ನು ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಹಣವು ಸುಮ್ಮನೆ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹಳ್ಳಿಗಳ ಕಡೆ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸುವಾಗ ಕಚ್ಚಾ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಒಳ್ಳೆಯ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ರೀತಿ ಒಳ್ಳೆಯ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸುವುದರಿಂದ ಪದೇ ಪದೇ ಬರುವ ಖರ್ಚು ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಬೇಗ ಮುಗಿಸಿ.

ಶ್ರೀ ಬಸವರಾಜ ರಾಯರೆಡ್ಡಿ.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾನು ಕೆಲವು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಬರಗಾಲ ಕಾಮಗಾರಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಸಾಕು, ಬೇಗ ಮುಗಿಸಿ ರೆಡ್ಡಿಯವರೇ. ಈಗ ಆದ ಚರ್ಚೆಗೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಬೊಮ್ಮಾಯಿಯವರೇ ಉತ್ತರ ಕೊಡಿ.

ಶ್ರೀ ಬಸವರಾಜ ರಾಯರೆಡ್ಡಿ.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಒಂದೇ ಒಂದು ವಿಷಯ, ಡ್ರಿಪ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಸಿಸ್ಟಂನ್ನು ಹಾರ್ಟಿಕಲ್ಚರ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನವರು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ದಯವಿಟ್ಟು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಿ.

ಶ್ರೀ ಬಸವರಾಜ ರಾಯರೆಡ್ಡಿ.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಕೊನೆದಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಒಂದು ನಿಮಿಷ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಿ. ಸದನದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಅರಣ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಸಹ ಇದ್ದಾರೆ. ಅರಣ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಷಯವನ್ನು ತರತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಈಗೀಗ ಅರಣ್ಯ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಮಳೆಯೂ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ. ಮರಗಳು ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಈ ಬರಗಾಲ ಬರುತ್ತಿದೆ, ಆದುದರಿಂದ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಬರಗಾಲ ಪೀಡಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಮರಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಬೇಕು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಸಾಕು ನಿಲ್ಲಿಸಿ.

ಶ್ರೀ ಬಸವರಾಜ ರಾಯರೆಡ್ಡಿ.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇನ್ನು ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಡಿಬಿಎಪಿ ಪ್ರೋಗ್ರಾಂನಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ವರ್ಷ ನಮ್ಮ ರಾಯಚೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಸರ್ಕಾರವು 80 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಅದರ ನಮ್ಮ ದುರದೃಷ್ಟಿ, ಅಲ್ಲಿನ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳು 80 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪ್ರೈವೇಟ್‌ನೂ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರವು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಹಣವನ್ನು ಸದುಪಯೋಗ ಮಾಡಿ ತಕ್ಷಣ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಆದೇಶ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಇದುವರೆಗೆ ತಂಪು ನನಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ತಮ್ಮನ್ನು ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಈಗ ಯಾರೂ ಮಾತನಾಡುವುದು ಬೇಡ ಎಲ್ಲರೂ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಿ.

ಶ್ರೀ ವಿಶ್ವನಾಥ ಪಾಟೀಲ್.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಒಂದು ನಿಮಿಷ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಡಿ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಇಲ್ಲ ಈಗ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ನೀವು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಿ.

ಶ್ರೀ ವಿಶ್ವನಾಥ ಪಾಟೀಲ್.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಯಾವಾಗಲೂ ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ಬರಗಾಲದಲ್ಲಿ ಇರುವಂತಹ ನಮಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಡದೇ ಹೋದರೆ ಹೇಗೆ ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನಿಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ಬಹಳ ಜನ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ, ತಾವು ಕುಳಿತು ಕೊಳ್ಳಿ.

ಶ್ರೀ ವಿಶ್ವನಾಥ ಪಾಟೀಲ್.—ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಇದುವರೆಗೂ ಯಾರೂ ಮಾತನಾಡಿಲ್ಲ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನನಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಒಂದು ನಿಮಿಷ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಿ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಇಂದಿಪೆಂಡೆಂಟ್ ನವರು ನಿಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ,

ಶ್ರೀ ವಿಶ್ವನಾಥ ಪಾಟೀಲ್.—ಯಾರೂ ಮಾತನಾಡಿದ್ದು ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ;

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ತಾವು ದಯವಿಟ್ಟು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಿ.

ಶ್ರೀ ವಿಶ್ವನಾಥ ಪಾಟೀಲ್.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಗುಲ್ಬರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವಾಗಲೂ ಬರಗಾಲ ಇರುತ್ತದೆ, ಆದುದರಿಂದ ನನಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಡದೇಹೋದರೆ ತಪ್ಪಾಗುತ್ತದೆ ಸ್ವಾಮಿ, ನಾವು ಏಳುನೂರು ಕಿಲೋಮೀಟರ್ ಅಂತರದಿಂದ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ನಾವು ಪರ್ಮಾನೆಂಟಾಗಿ ಬರಗಾಲ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಇರುವವರು. ಅದ್ದರಿಂದ ನಮಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಡದೇ ಹೋದರೆ ಹೇಗೆ ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ತಾವು ದಯವಿಟ್ಟು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಿ.

ಶ್ರೀ ವಿಶ್ವನಾಥ ಪಾಟೀಲ್.—ಸ್ವಾಮಿ, ನಾನು ವಿವರಣೆ ನಿಮಿಷದಲ್ಲಿ ಮುಗಿಸಿಬಿಡುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನೀವು ಹೀಗೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದರೆ, ಯಾವುದೂ ರೆಕಾರ್ಡ್ ಗೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ವಿಶ್ವನಾಥ ಪಾಟೀಲ್.—ರೆಕಾರ್ಡ್ ಗೆ ಹೋಗುವುದು ನನಗೆ ಮುಖ್ಯವಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುವುದೇ ನನಗೆ ಮುಖ್ಯ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ದಯವಿಟ್ಟು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಿ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಖರ್ಗೆ.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಅವರು ಅಷ್ಟು ಕೇಳುವಾಗ ತಾವು ಅವಕಾಶ ಕೊಡದೇ ಹೋದರೆ ಹೇಗೆ ? ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತು ಅವರೂ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಡಿ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಆಯಿತು, ಬೇಗ ಮುಗಿಸಿಬಿಡಿ.

5-00 p.m.

ಶ್ರೀ ವಿಶ್ವನಾಥ ಪಾಟೀಲ್ (ಚಿತಾಪುರ) ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನನಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟ ತಮಗೆ ಧನ್ಯವಾದಗಳು. 1956ರಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕವು ರೀಆರ್ಗನೈಸೇಷನ್ ಆದಮೇಲೆ, ಗುಲ್ಬರ್ಗ, ಬೀದರ್, ರಾಯಚೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗಳು ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಬಂದವು. ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಿಂತ ಹಿಂದಿನಿಂದಲೂ ಈ ಜಿಲ್ಲೆಗಳು ಹಿಂದುಳಿದೇ ಇವೆ. ಮೊದಲು ನಿಜಾಮರ ಆಳ್ವಿಕೆ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾಗಲೂ ಈ ಜಿಲ್ಲೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಲಕ್ಷಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಈ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಖಾಯಂ ಆಗಿ ಬರಗಾಲ ಬರುತ್ತಲೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಅಂದಿನ ರಾಜಕೀಯ ಮುಖಂಡರೂ, ಇಂದಿನ ರಾಜಕೀಯ ಮುಖಂಡರೂ ಸಹ ಈ ಬರಗಾಲ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನೇ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಒಂದು ಭೀಕರವಾದ ಬರಗಾಲ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಯನ್ನು ನಮ್ಮ ಗುಲ್ಬರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ, ಹೈದ್ರಾಬಾದ್ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಯಾವಾಗಲೂ ಕಾಣುತ್ತಾ ಬರುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಬಹುಶಃ ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸಿದರೂ ಕೂಡಾ ಬೆಂಗಳೂರಿನಿಂದ 700 ಕಿ.ಮೀ. ಅಂತರದಲ್ಲಿರುವ ಈ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇನ್ನೂ ಚಿಂತಾಜನಕವಾಗಿದೆ. ನಾವೀಗ ನೂರು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಉಳಿದಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಆ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಇರಿಗೇಶನ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ, ಶಿಕ್ಷಣದ ವಿಚಾರವಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ, ಕಮ್ಯೂನಿಕೇಶನ್ ವಿಚಾರವಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ, ವೈದ್ಯಕೀಯ ಸೌಲಭ್ಯಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ, ಯಾವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೂ ಇದು ತುಂಬಾ ಹಿಂದುಳಿದಿರತಕ್ಕಂತಹ ಜಿಲ್ಲೆಯಾಗಿದೆ. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ 19ನೇ ಜಿಲ್ಲೆ ಗುಲ್ಬರ್ಗ 17 ಬೀದರ್, 18 ರಾಯಚೂರು. ಈ ಜಿಲ್ಲೆಗಳು ಖಾಯಂ ಆಗಿ ಹಿಂದುಳಿದು ಬಿಟ್ಟಿವೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ರಾಜಕೀಯ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಎಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆ ಅಂದರೆ ಹೈದ್ರಾಬಾದ್ ಕರ್ನಾಟಕದ ಜಿಲ್ಲೆಗಳು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಬಯಲುಭೂಮಿ ಇರುವುದರಿಂದ ಇವು ಕೃಷಿ ಪ್ರಧಾನವಾದುದು. ಅಲ್ಲಿ ಈ ವರ್ಷ ಮಳೆ ಕಡಿಮೆ ಬರುತ್ತಾ ಇದೆ. ಕಡಿಮೆ ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಒಂದು ಸಲ ಮಳೆ ಬಂದರೂ ಕೂಡಾ ಸರಿಯಾದ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಬಾರದೆ, ಬೆಳೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಆಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಯಾವುದೇ ತರಹದ ಒಂದು ಅರಣ್ಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯೂ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಎಲ್ಲಾ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ, ಈ ಬರಗಾಲ ಇವೊತ್ತಿನದಲ್ಲ ಸುಮಾರು ನೂರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತಾ ಇದೆ; ನಾವು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ಗೆಜೆಟಿಯರ್ ಪ್ರಕಾರ 16ನೇ ಶತಮಾನದಿಂದ ಎಷ್ಟು ಬರಗಾಲಗಳು ಆಗಿವೆ, ಹೋಗಿವೆ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ,

1930ರಲ್ಲಿ ಭೀಕರ ಬರಗಾಲ ಬಂದಿತ್ತು. ಹಿಂದೆ 1659, 1671, 1685, 1713, 1730, 1747, 1749, 1787, 1792, 1793ರಲ್ಲಿ ಹೈದ್ರಾಬಾದ್ ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಭೀಕರ ಬರಗಾಲ ಬಂದಿತ್ತು. ಆ ಬರಗಾಲವನ್ನು ಹಿರಿಯರು ಡೋಗಿ ಬರಗಾಲವೆಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾ ಇದ್ದರು. ಆ ಬರಗಾಲದಲ್ಲಿ 1792-93ರ ಬರಗಾಲ, ಡೋಗಿ ಬರಗಾಲ ಅಂದರೆ, ಆ ವರ್ಷ ಸಾವಿರಾರು ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಜನರು ಸತ್ತು ಹೋದರು, ಎಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಜನರ ಹೆಣಗಳು ಕಾಣಿಸುತ್ತಿದ್ದವು. ಇಂತಹ ಭೀಕರ ಬರಗಾಲವನ್ನು ಎರಡು ವರ್ಷಕ್ಕೊಮ್ಮೆ ನಾವು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ಈ ಬರಗಾಲದಿಂದಾಗಿ ನಮ್ಮ ಗುಲ್ಬರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆ ಹಿಂದುಳಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ರಾಜಕೀಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯೇ ಪ್ರಮುಖವಾದ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ, ಎಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿ ಇಂದು ಇವರು ಇರಬಹುದು ; ಅಥವಾ ಅವರು ಇರಬಹುದು ; ಯಾರು ಇದ್ದರೂ ಕೂಡಾ ಆ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕಾಳಜಿ ವಹಿಸಬೇಕಾಗಿತ್ತು ಅದನ್ನು ವಹಿಸಲಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾದ ಪ್ರಯತ್ನಗಳೂ ಅಗಿಲ್ಲವೆಂದು ನನಗನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯೂ ಹಾಗೆ ಇದೆ. ರಾಬಿ ಬಂದರೆ ಖಾರಿಫ್ ಬರುವುದಿಲ್ಲ, ಖಾರಿಫ್ ಬಂದರೆ ರಾಬಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಹತ್ತಾರು ವರ್ಷಕ್ಕೊಮ್ಮೆ ಒಂದು ಬೆಳೆಯನ್ನು ನಮ್ಮ ರೈತರು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಹೈದ್ರಾಬಾದ್ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖವಾದ ಕಸಬು ಬೇಸಾಯ, ಅವರಿಗೆ ನೀರಾವರಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇಲ್ಲದ ಕಾರಣ. ರೈತರು ಪ್ರತೀ ವರ್ಷವೂ ಮಳೆಯನ್ನು ನೋಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಇದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ರೈತರುಗಳಿಗಾಗಿ ಯಾವುದೇ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನೂ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಹೋದ ವರ್ಷಕೂಡಾ ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಬೆಣೆ ತೊರೆ ಯೋಜನೆ, ಕಾರಂಜಾ, ಅಮರ್ಜಾ, ಮುಲ್ತಾಮರಿ ಲೋಯರ್ ಮುಲ್ತಾಮರಿ ಈ ಎಲ್ಲಾ ಯೋಜನೆಗಳಿಗಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಪಾಟೀಲರ, ನಿಮಗೆ ಸ್ಟೆಶನ್ ಆಗಿ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ನಿವೃತ್ತ ಅದರ ದುರ ಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಬೇಗ ಮುಗಿಸಿ.

ಶ್ರೀ ವಿಶ್ವನಾಥ ಪಾಟೀಲ.—ಇಲ್ಲ ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ಎಲ್ಲಾ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ದುಡ್ಡು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ದುಡ್ಡಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇಲ್ಲದ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ, ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ, ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ತಾವು ದಯಮಾಡಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಆದೇಶ ಕೊಡಬೇಕು. ಆ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹಣದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲವೋ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಆ ಯೋಜನೆಗಳು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ದೇವೇ ಗೌಡರ ಗಮನಕ್ಕೂ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ತಂದಿದ್ದೇನೆ. ಬಹುಶಃ ನಮ್ಮ ಬೆಣೆ ತೊರೆ ಯೋಜನೆ ಪೂರ್ಣ ಆದರೆ 50 ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ಪ್ರದೇಶ ನೀರಾವರಿ ಆಗುತ್ತದೆ. ಸುಮಾರು 1973ರ ರಲ್ಲಿಪೂರೈಸುವುದು ಯೋಜನೆ ಇದು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಪಾಟೀಲರವರೇ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಿ.

ಶ್ರೀ ವಿಶ್ವನಾಥ ಪಾಟೀಲ.—ಹೋದ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಿದೆ. ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೆಲಸ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರು. ಏಜನ್ಸಿ ಫಿಕ್ಸ್ ಮಾಡಿದರು. ಹೋದವರ್ಷ ಕೂಡಾ ಎರಡು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು. ಆದರೆ ಈ ಎರಡು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ ಹೋದ ವರ್ಷ ಎಷ್ಟು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದರೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ವರ್ಷ ಎಷ್ಟು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದರೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ದೇವೇಗೌಡರು ಬಂದಾಗ ಹೇಳಿದರು, ಈ ವರ್ಷ ಹಣದ ತೊಂದರೆ ಇರುವ ಕಾರಣ, ಬೆಣೆ ತೊರೆ ಯೋಜನೆಗೆ 35ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು. ಹಾಗಾದರೆ 35 ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಬೆಣೆ ತೊರೆ ಯೋಜನೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ತಾವುಗಳು ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಅಲ್ಲಿಯ ಹಳ್ಳಿಗಳ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಅರಿತುಕೊಳ್ಳಲು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಅವರು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಸಮೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಲಿ. ನಮ್ಮ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನೋಡಲಿ, ನಮಗೆ ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ನೀರು ಇಲ್ಲ. ಇದ್ದ ನೀರಿನ ಮಟ್ಟ ಕೆಳಗೆ ಹೋಗಿದೆ. ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಪರ್ಮಾಕೋಲೇಶನ್ ಟ್ಯಾಂಕ್ ಇಲ್ಲ. ಕನಿಷ್ಠಪಕ್ಷ ಒಂದು ಹಳ್ಳಿಗೆ ಒಂದು ಪರ್ಮಾಕೋಲೇಶನ್ ಟ್ಯಾಂಕ್ ಮಾಡಬೇಕು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹಳ್ಳಿಗೆ ಒಂದು ಮೈನರ್ ಇಂಜಿನೀರಿಂಗ್ ಟ್ಯಾಂಕ್ ಮಾಡುವ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡಬೇಕು. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದವರು 35 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಮಾಡಿದ ಪಾಪವನ್ನು ನಾವು ಈಗ ಅನುಭವಿಸುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಬರಗಾಲ

(ಗೊಂದಲು)

ದಿಂದಾಗಿ ನಮ್ಮ ಭಾಗದ ಜನ ವಲಸೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಬೊಂಬಾಯಿ, ಬೆಂಗಳೂರು ಮುಂತಾದ ಡೆಗಳಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹೊಟ್ಟೆ ಪಾದಿಗಾಗಿ ಮೈ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ.

ಬಹುಶಃ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಗಂಗಾರಾಂ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್‌ನಲ್ಲಿ ಸತ್ತವರು ಗುಲ್ಬರ್ಗದವರೇ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದ್ದರು. ಇಂತಹ (ಗೊಂದಲ)

ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಯಲ್ಲಿರುವ ನಮ್ಮ ಜನಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಧನಸಹಾಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಿ, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನಾನು ಸರಿಯಾದ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳ ಬೇಕಾಗು ತ್ತದೆ. ನೀವು ಮಾತನಾಡಿದುದು ರಿಕಾರ್ಡ್‌ಗೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ವಿಶ್ವನಾಥ ಪಾಟೀಲ್.—ಒಂದರಡು ನಿಮಿಷ ಕೂಡಿ ನಮ್ಮ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ಬರಗಾಲ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಕುರಿತು ಇನ್ನೂ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ತಾವು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಿ, ಮಾನ್ಯ ಬೊಮ್ಮಾಯಿಯವರು ಮಾತನಾಡಲಿ. ಮಂತ್ರಿ ಯವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ. ದಯವಿಟ್ಟು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಿ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಖರ್ಗೆ.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಪಾಟೀಲ್‌ರು ಹೊಸ ಸದಸ್ಯರು. ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಯಾರು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅವಕಾಶ ಕೊಡಿ. ಈಗ ಏನಾಗಿದೆ ಅಂದರೆ, ಪ್ರಾನ್ಸ್ ಸ್ಕೀಮ್‌ನಲ್ಲಿ 35 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಅದು ಇನ್ನೂ ವಿರ್ಚಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಕೆಲಸಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ.

(ಗೊಂದಲ)

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ದಯವಿಟ್ಟು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಿ. ಮಂತ್ರಿಯವರು ಉತ್ತರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ(ಮಾನ್ಯ ಕಂದಾಯ ಸಚಿವರೇ).— ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಕಳೆದ ಎರಡು ದಿನಗಳಿಂದ ಬರಗಾಲ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಹಲವಾರು ಜನ ಮಾನ್ಯ ಸದ್ಯರು ಮಾತನಾಡಿ ಅನೇಕ ಉಪಯುಕ್ತವಾದಂಥ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಮತ್ತು ಸದಸ್ಯರು ಒಳ್ಳೆಯ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಅವರಿಗೆ ನನ್ನ ಹೃತ್ಪೂರ್ವಕ ಧನ್ಯವಾದಗಳನ್ನು ಅರ್ಪಿಸುತ್ತೇನೆ. ಮೊಟ್ಟಮೊದಲನೆಯ ಬಾರಿಗೆ ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಮನವಿ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ವಿಳಂಬ ಮಾಡಿದರು ಅದಕ್ಕಾಗಿ ರಾಜ್ಯದ ಬರಗಾಲ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ನೆರವಿಗೆ ಈ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಹಣ ಬರುವುದು ತಡವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು ; ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ಉದಾರಣೆಯಾಗಿ ಮಂಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಒಂದು ಪರಿಹಾರ ಕಾಮಗಾರಿಯ ಹೆಸರನ್ನೂ ಸಹ ಸೂಚಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಮಂಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆ ಮತ್ತು ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಒಂದು ಭಾಗ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಆಗಲಿ, ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಹೇಳಿದಂತೆ ನಾವು ಸ್ವಲ್ಪ ತಡವಾಗಿ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ನಾವು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟು ಇವತ್ತಿಗೆ ಸುಮಾರು 10 ತಿಂಗಳಾಯಿತು. ಇದುವರೆವಿಗೂ ಯಾವ ಉತ್ತರವೂ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ನಮಗೆ ಬಂದಿಲ್ಲ. ರಾಜ್ಯದ ಬರಗಾಲಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ನಾವು ಮನವಿಪತ್ರಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದೇವೆ. ನಾವು ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದು 1983ನೇ ಜನವರಿ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ. ನಾವು ಮೊಟ್ಟಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ಫೆಬ್ರವರಿ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ 33ನೇ ಮನವಿಗಳನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಮೊದಲನೆಯ ಮನವಿಯಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 18.45 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದೆವು. ಆ ನಂತರ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ತಂಡ ಬರಗಾಲ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ವೀಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಲು ಬಂದಾಗ ಸುಮಾರು 18 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಒಂದು ಮನವಿಯನ್ನೂ ಸಹ ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಅನಂತರ 1983ನೇ ಏಪ್ರಿಲ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ 27 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಗಳ ಒಂದು ಮನವಿಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದೇನೆ. 1983ನೇ ಡಿಸೆಂಬರ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಅಡಿಪನಲ್ ಆಗಿ ಸುಮಾರು 84.05 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಒಂದು ಮನವಿಯನ್ನೂ ಸಹ ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಅನಂತರ ಜೂನ್ 1984 ರಲ್ಲಿ 30 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಒಂದು ಮನವಿಯನ್ನು ಸಹ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಮತ್ತೆ 8-9-1984 ರಲ್ಲಿ ಮತ್ತು 1-10-84ರಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 55 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಒಂದು ಮನವಿಯನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೇವೆ. 1984-85ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 209 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಒಂದು ಮನವಿಯನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಈ ವರ್ಷ ಕೂಡ ಪರಿಹಾರ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಮತ್ತೆ 18-3-85ರಲ್ಲಿ

ಸುಮಾರು 54 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಒಂದು ಮನವಿಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಮತ್ತು 13-4-85ರಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 34.05 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಒಂದು ಮನವಿಯನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಮನವಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದರಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ಕ್ರಮವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿದೆ ಎಂದು ನಾನು ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಿಗೆ ತಿಳಿಯಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮಿಂದ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ವಿಳಂಬವಾಗಿಲ್ಲ. ನಾನೂ ಸಹ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ದೆಹಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಮಾನ್ಯ ಕೃಷಿ ಸಚಿವರ ಕೊಠಡಿಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಮನವಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಅವರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಸಮಲೋಚನೆ ಮಾಡಿದಾಗ ಅವರು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಮನವಿ ಪತ್ರಗಳ ವಿವರಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ತಮ್ಮ ಮೆಚು ಗೆಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದರು. ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳವರು ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ಮನವಿಗಳಿಗಿಂತ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಮನವಿಗಳು ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಯಾರುಮಾಡಿ ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟಿರುವುದು ಅವರ ನಮಗೆ ಹೇಳಿದರು. ಲೋಕಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಈ ವಿಷಯ ಪ್ರಸ್ತಾಪವಾಗಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಮೆಚು ಗೆಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ತೀವ್ರವಾದಂಥ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದೆ. 1983-84ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ನಾವು ಕೇಳಿದ್ದು ಒಟ್ಟು 61 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು. ಆದರೆ ನಮಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಬಂದಿದ್ದು ಕೇವಲ 14 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಮಾತ್ರ. ಆದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ 1984-85ರಲ್ಲಿ 32.72 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬಂದಿದೆ. 1985-86ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ 22.16 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ನಮಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಕೇವಲ 10 ಕೋಟಿರೂಪಾಯಿಗಳ ಮಾತ್ರ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಆದೇಶ ಮೇರೆಗೆ ಇನ್ನೂ 12.16 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದಂಥ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕೆ ಹೆಚ್. ಪಾಟೀಲ್ ರವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಹೇಳಿದರು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಂಶಯವಿದೆ ಎಂದು. ಆದರೆ ಆ ಸಂಶಯವನ್ನು ಅವರು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬಾರದೆಂದು ನಾನು ಈ ಸದನದ ಮೂಲಕ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. 1985ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 15,333 ಹಳ್ಳಿಗಳನ್ನು ಬರಗಾಲ ಪೀಡಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳೆಂದು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಘೋಷಣೆ ಮಾಡಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಕೆಲವಾರು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳೂ ಸಹ ಸೇರಿವೆ. ಆದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ಕಂದಾಯವನ್ನು ಎಷ್ಟು ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಸೂಚಿ ಕೊಟ್ಟು ರೆಮಿಷನ್ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ಸಹ ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಅತಿಶಯವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ 1984-85ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ 10,826 ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ, ನಂತರ ಪೂರ್ಣ ರೆಮಿಷನ್ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು 2,384 ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಅರ್ಧ ರೆಮಿಷನ್ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು 1,188 ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಹೀಗೆ ಒಟ್ಟು ರೆಮಿಷನ್ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು 14,330 ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಎಚ್. ಪಾಟೀಲ್.—ನಾನು ಕೇಳಿದ್ದು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ರೆಮಿಷನ್ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥ ಹಳ್ಳಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಪೂರ್ಣ ರೆಮಿಷನ್ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು 10,826 ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ. ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಸಾಲವಾಗಲಿ ಸೊಸೈಟಿಗಳ ಸಾಲವಾಗಲಿ ವಸೂಲು ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ವಿಷಯ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೂ ಸಹ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಇನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದಂಥ ಶ್ರೀಮಾನ್ ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯ್ತಿಯವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಧಾರವಾಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಳವೆ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೋಡಿಸಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು. ನನ್ನ ಜಿಲ್ಲೆಯನ್ನೇ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಾನಾದರೂ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ 1983-84ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ 748 ಕೊಳವೆ ಬಾವಿಗಳನ್ನೂ 1984-85ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ 740 ಕೊಳವೆ ಬಾವಿಗಳನ್ನೂ ಈ ವರ್ಷ ಅಂದರೆ 24-7-85ರತನಕ ಒಟ್ಟು 728 ಕೊಳವೆ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೋಡಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲೂ ಇದನ್ನು ಕೊಳವೆ ಬಾವಿಗಳು ಇವೆ. ಬೇಕಾದರೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೋಗಿ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬರಬಹುದು. 1983ನೇ ಫೆಬ್ರವರಿಯಲ್ಲಿ 200 ಕೊಳವೆ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆಸಿದ್ದೇವೆ. ಟೋಟಲ್ 2 ಸಾವಿರ ಬೋರ್‌ವೆಲ್‌ಗಳನ್ನು ತೋಡಿಸಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ಅದರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಫಂಕ್ಷನ್ ಆಗುತ್ತಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಇದರಲ್ಲಿ 90 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಫಂಕ್ಷನ್ ಆಗುತ್ತಿದೆ. ಜಿಲ್ಲಾ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಕಡೆಯ ಸದಸ್ಯರೂ ಇರುತ್ತಾರೆ, ಆ ಕಡೆಯ ಸದಸ್ಯರೂ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಡಿಡಿ. ವಿ.ಎಚ್.ಎಸ್.ನಲ್ಲಿ ಅವರು ಹೇಳುವ ಕಡೆ ಮಾಡಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ, ರಿವೇರಿ ಬಗ್ಗೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ, ಮುಂಡರಗಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ 1983-84ರಲ್ಲಿ 41, 1984-85ರಲ್ಲಿ 19, ಈ ವರ್ಷ ಇದುವರೆಗೆ 11 ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆಸಿದ್ದೇವೆ ಅಲ್ಲಿ ಕೊಳವೆ ಬಾವಿಗಳು ಇಲ್ಲದಂಥ ಊರೇ ಇಲ್ಲ. ಆಲ್ ಮೋಸ್ಟ್ ಆಲ್ ದಿ ವಿಲೇಜ್‌ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಬೋರ್‌ವೆಲ್ ಇದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಒಂದು ದೋಷ ಇದೆ. ನೀರು ಕುಡಿದರೆ ಮೂಳೆ ಡೋಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಂಡಿರುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಖರ್ಗೆ.—ಅದು ನಿಮ್ಮ ದಿಸ್ಕ್ರಿಕ್ಷನ್. ನೀವು ಇದ್ದೀರಿ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ರಾಸಾಯನ ವಸ್ತು ಕಂಡುಹಿಡಿದಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ನೀರಿಗೆ ಬೆರೆಸಿದರೆ ಕೆಟ್ಟ ಪರಿಣಾಮ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಗದಗ್ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ 1983-84 ರಲ್ಲಿ 27, 1984-85ರಲ್ಲಿ 48 ಈ ವರ್ಷ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ 10 ಕೊಳವೆ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದಿದ್ದೇವೆ. ಗದಗ್ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಕೊಳವೆ ಬಾವಿ ಇಲ್ಲದಂಥ ಊರು ಇಲ್ಲ. ಇದು ವಾನ್ಸ್ ಪಾಟೀಲ್ ರವರಿಗೆ ಗೊತ್ತು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಬರಗಾಲ ಕಾಮಗಾರಿ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಬಾವಿ ತೆಗೆದಿದ್ದೀರಿ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಇದು ಏಪ್ರಿಲ್ 1ರಿಂದ ಅಕ್ಟೋಬರ್ 84ವರೆಗೆ ಇದ್ದ ಸ್ಟಾಟಿಸ್ಟಿಕ್ಸ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಇಯರ್ ವೈಸ್ ಸ್ಟಾಟಿಸ್ಟಿಕ್ಸ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಇನ್ನೂ ತಮಗೆ ವಿವರಗಳನ್ನು ನಾನು ಬದಗಿಸಿಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಕೊಳವೆ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ವಿವರಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ತಾವು ಒಂದೇ ಬಾವಿ ಎಂದು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ಅದು ಸರಿಯಾದುದಲ್ಲ. ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರ ಮಾನ್ ಮೊಯಿಲಿಯವರು ಎತ್ತಿದರು. ಅವರು ಒಂದೆ ಆರ್ಥಿಕ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದರು. ಬರಗಾಲದ ಹಣ ಯಾವರೀತಿ ಉಪಯೋಗವಾದರೇಕೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಅವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ನಾನು ವಿವರಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಕೆ. ಎಸ್. ನಾಗರತ್ನಮ್ಮ.—ಕೊಳವೆ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದಿದ್ದೀರಿ ನಿಜ. ಆದರೆ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಟಿ ಬಂದಿದೆಯೇ, ಅದಕ್ಕೆ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಸಿಟಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಾ, ಹಾಂಡ್ ಪಂಪ್ ಹಾಕಿದ್ದೀರಾ? ಎಷ್ಟು ಬಾವಿಗಳು ಪರ್ಕ್ ಆಗುತ್ತಿವೆ, ಎಷ್ಟು ಬಾವಿಗಳಲ್ಲಿ ನೀರು ಸಿಗುತ್ತಿದೆ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ನಾನು ಕೊಟ್ಟಂಥ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳು ಏನಿವೆ ಅವು ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಸಿಟಿ ಕೊಟ್ಟು, ಪಂಪ್ ಅಳವಡಿಸಿ, ನೀರು ಬರುತ್ತಿರತಕ್ಕಂಥ ಬಾವಿಗಳು. ಕೆಲವು ಕಡೆ ಬೋರ್ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ ಪಂಪ್ ಕೊಡಿಸಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಕಡೆ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಸಿಟಿ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀಮತಿ ನಾಗರತ್ನಮ್ಮನವರು ಹೇಳಿದ್ದಾಗಿ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಆಗಿದೆ. ಆದರೆ ನಾನು ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು, ನೀರು ಬರುತ್ತಿರತಕ್ಕಂಥ ಬಾವಿಗಳೆಂದು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ಶೇಕಡಾ 90ರಷ್ಟು ಬಾವಿಗಳು ಈ ತರಹ ಇವೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಶೇಕಡಾ 90ರಷ್ಟು ಸರ್ಕ್ಯುಪಲ್ ಆಗಿರುವುದನ್ನು ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಉಳಿದುದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಕೆ. ಎಸ್. ನಾಗರತ್ನಮ್ಮ.—ಸರಿಪಡಿಸುವುದು ಎಲ್ಲಿ? ಗ್ರಾಂಟಿ ಇಲ್ಲವಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಕೆಲವು ಕಡೆ ಗ್ರಾಂಟ್ ಕೊಟ್ಟರೂ ಕೆಲಸ ಮುಗಿಸಲು ನಾಲ್ಕಾರು ತಿಂಗಳು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಬರಗಾಲಕ್ಕೆ ಅಲಾಟ್ ಆಗಿ ಬಂದಂಥ ಹಣದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಹಳ್ಳಿಗಳನ್ನು ಬರಗಾಲ ಪೀಡಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನವಿವೆ ಅದನ್ನು ತಡೆಯಬೇಕೆಂಬ ಮಾತನ್ನು ಮಾನ್ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಊರಿಗೆ ರಸ್ತೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಕೆರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಬೇರೆ ಕೆಲಸಗಳು ಆಗುತ್ತವೆ, ಅದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆನ್ನುವ ಭಾವನೆಯಿಂದ, ಸದುದ್ದೇಶದಿಂದ ಇದನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯಿಲಿ.—100 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದರೂ ಕೊಡಾ ಪರಿಣಾಮ ಕಾಣುತ್ತಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಒತ್ತಡಗಳು ಬರುತ್ತವೆ. ಎಲ್ಲಿ ನಿಜವಾದ ಬರಗಾಲ ಇದೆ, ಎಲ್ಲಿ ನಿಜವಾಗಿ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ. ಎಲ್ಲಿ ಜನರಿಗೆ ಕೆಲಸ ಬೇಕಾಗಿದೆ, ಅಂತಹ ಹಳ್ಳಿಗಳನ್ನು ಸೇರಿಕ ಕಳುಹಿಸಿದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂಬ ಮನವಿಯನ್ನು ಮಾನ್ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಸರ್ಕಾರ ಇನ್ನೊಂದು ಆಜ್ಞೆ ಮಾಡಿದೆ, ಬರಗಾಲ ಬಂದಾಗ ಆಯಾ ಉಪ ವಿಭಾಗದ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮಿಷನರ್ ರವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ಪೆರ್ಟಿಟಿ ಕಮಿಟಿಗಳು ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿವೆ. ಅವರು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಶಾಸಕರ ಸಭೆಯನ್ನು ಕರೆದು ಬರಗಾಲ ಕಾಮಗಾರಿಗಳು ಯಾವ ಊರಿನಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ಧಾರ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅಂತಹ ಕಡೆ ಮಾತ್ರ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಭೆಗಳಾಗಿವೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಹಣ ರಿಲೀಸ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ, ಯಾವುದೇ ಕೆಲಸಕ್ಕೂ ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ಎಂದು ತಾವು ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಇದು ಪ್ರತಿರೋಧಕರ ಬಂತು ಅದನ್ನು ನೋಡಿ

ನಮಗೆ ಸಂತೋಷ ಆಯಿತು. ಆದರೆ ಇವತ್ತು ಮುಂಜಾನೆ ನನಗೆ ಟೆಲಿಗ್ರಾಂ ಬಂದಿದೆ. ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಜನ ಕಳುಹಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಕಡೆ ಸಾಯಿಲ್ ಕನ್‌ಸರ್ವೇಷನ್ ಕೆಲಸ ಬಂದ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಜಿಲ್ಲಾ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮತ್ತು ಎಕ್ಸಿಕ್ಯೂಟಿವ್ ಎಂಜಿನಿಯರ್‌ಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ, ಹಣ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ತಮಗೆ ತಿಳಿದಿದೆಯೇ ಇಲ್ಲವೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಏನು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ನಾನು ಪಾಟೀಲರಿಗೆ ಭರವಸೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ, ಪ್ರತಿ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದ ಹಣದ ವಿವರ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಸಾಯಿಲ್ ಕನ್‌ಸರ್ವೇಷನ್ ಕೆಲಸವನ್ನು ಬರಗಾಲ ಕಾಮಗಾರಿ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಒಂದು ಆದೇಶ ಏನಿದೆ ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ಎನ್‌ಆರ್‌ಇಒ, ಆರ್‌ಎಲ್‌.ಇ.ಜಿ.ಪಿ. ಯೋಜನೆಗಳ ಕೆಳಗೆ ಸಾಯಿಲ್ ಕನ್‌ಸರ್ವೇಷನ್ ಕೆಲಸ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರ ಕೆಳಗೆ ಸಾಯಿಲ್ ಕನ್‌ಸರ್ವೇಷನ್ ಈಸ್ ನಾಟ್ ಒನ್ ಆಫ್ ದಿ ವರ್ಕ್ಸ್. ಗೌರ್ಮಂಟ್ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾಕ್ಕೆ ನಾವು ಬರೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ, ಕೆಲವು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ, ಕೆಲವು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಯಿಲ್ ಕನ್‌ಸರ್ವೇಷನ್ ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆ ಕೆಲಸ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ರೋಣ, ನರಗುಂದ ನವಲಗುಂದ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಬ್ಲಾಕ್ ಸಾಯಿಲ್ ಇದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಇದೇ ಕೆಲಸ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಯೋಜನೆಗಳ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ 15 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸಾಯಿಲ್ ಕನ್‌ಸರ್ವೇಷನ್ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸಿಬಿಟ್ಟು, ಕೊಲಿಗಾರರಿಗೆ ಬಹಳ ಕೊಟ್ಟರೂ ಸಹ ಇದನ್ನು ಒ.ಕೆ. ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆ ಆಯಿತು. ಕೆಲವೊಂದು ನಿಯಮಗಳು ಇವೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ಬರೆದಿದ್ದೇವೆ. ರಾಜ್ಯದ ಕೆಲವು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ವಿಶಿಷ್ಟ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇರುವುದರಿಂದ, ಸಾಯಿಲ್ ಕನ್‌ಸರ್ವೇಷನ್ ಕೆಲಸ ಬರಗಾಲ ಕಾಮಗಾರಿ ಯೋಜನೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಡಬಹುದೆಂಬ ಆಶಯ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಕೆ. ಕೋಳಿಮಾಡ್.—ಪಿ.ಡಬ್ಲ್ಯು.ಡಿ.ಯವರು ಮಾಡತಕ್ಕ ಸಾಯಿಲ್ ಕನ್‌ಸರ್ವೇಷನ್ ಕೆಲಸ ಬಂದ್ ಆಗಿದೆ, ಇನ್ನೂ ದುಡ್ಡು ಬಂದಿಲ್ಲ, ಅದಕ್ಕೆ ಕೆಲಸ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಪಿ.ಡಬ್ಲ್ಯು.ಡಿ.ಗೆ ಇನ್‌ಸ್ಟ್ರಕ್ಷನ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಕೊಡಲೇ ಹಣ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಯವರಿಗೆ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಯವರು ಪ್ರತಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೂ ಹಣ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಬಿ.ಡಿ.ಓ.ರವರೂ ಹಣ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಪಿ.ಡಬ್ಲ್ಯು.ಡಿ. ಇಲಾಖೆಯವರೂ ಹಣ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ರಾಣಿಬೆನ್ನೂರಿಗೂ ಆದೇಶ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಅಲ್ಲೂ ಹಣ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದರು, ತೊಂದರೆ ಇದ್ದರೆ ಕೊಡಲೇ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಒಬ್ಬ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು.—ಸಬ್ಬಿ ರೇಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಬೋರ್‌ವೆಲ್ ಕೊರಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ತಾವು ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವುದು ಬೇಡ. ನಾನು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಉತ್ತರ ಹೇಳಿದ ಮೇಲೆ ಕ್ಲಾರಿಫಿಕೇಷನ್ ಕೇಳಿ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರ ಮಾನ್ಯ ಮೊಯ್ತಿಯವರು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಬಂದ ಹಣ ಏನಿದೆ, ಅದನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಯೋಜನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ, ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಶಯ ವ್ಯಕ್ತ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ತಮಗೆ ವಿವರಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಪಾನ್‌ಡ್ರೈನಲ್ಲಿ ಮಾಡಿಸಿದ್ದೇವೆ, ಬೇರೆ ಸೆಕ್ಷರ್‌ನಲ್ಲಿ ಮಾಡಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಅದರ ವಿವರಗಳನ್ನು ನಾನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಪುನಃ ನಾನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

5-30p.m.

1984-85ರಲ್ಲಿ ಎನ್‌.ಆರ್‌.ಇ.ಪಿ.ನಲ್ಲಿ ನಾರ್ಕಲ್ ಆಗಿ ಸ್ಕೇರ್‌ಸಿಟಿಗೆ ಹಣ ಬಂದ 20.74 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು. ಆದರೆ ಖರ್ಚುಮಾಡಿದ ಹಣ 81.20 ರೂ.ಗಳು ಆದೇರಿತೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಸೆಕ್ಷರ್‌ಗಳ ಪಾನ್‌ನಲ್ಲಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡತಕ್ಕ ಹಣ ಅಲ್ಲದೆ, ಹೆಚ್ಚಿನ ಬರಗಾಲ ಖೇಡಿತ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ 738.10 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇದು ಪಿ.ಡಬ್ಲ್ಯು.ಡಿ. ಮೈನರ್ ಇರಿಗೇಷನ್, ಎನ್‌.ಆರ್‌.ಇ.ಪಿ. ಎಲ್ಲಾ ಸೇರಿಸಿ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಹೆಚ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಸ್ಕೇರೋಸಿಟಿ ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ 738 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ರೆಗ್ಯುಲರ್ ಪ್ಲಾನ್‌ನಲ್ಲಿ 20.74 ಅಗಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಬರಗಾಲವಾದ್ದರಿಂದ 41.20 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಆಗಿದೆ. ನಾರ್ತ್ ಆಗಿದ್ದರೆ 21 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಆಗುತ್ತಿತ್ತು. ಒಂದೊಂದು ಐಟಂಗೂ ತಮಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಯಾವ ಸರ್ಕಾರ ಇದ್ದರೂ ಇದನ್ನು ಮಾಡಲೇ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಹೆಚ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಸ್ಕೇರೋಸಿಟಿ ಇದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತೋರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ಸಹಾಯಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಜನರಿಗೆ ಕೂಲಿ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. 15,333 ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಬರಗಾಲ ಆವರಿಸಿರುವಾಗ ಒಂದು ಹಳ್ಳಿಗೆ ಒಂದು ನೂರು ಮಂದಿಯಂತೆ ಕೂಲಿ ಕೊಟ್ಟರೂ 15-16 ಲಕ್ಷ ಆಗುತ್ತದೆ. ಹೋದವರ್ಷ ಮೂರು ಲಕ್ಷ ಇತ್ತು. ಈ ವರ್ಷವೂ ಮೂರು ಲಕ್ಷ ಇದೆ. ಅಂದರೆ ಜನರಿಗೆ ಏನು ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿದಹಾಗೆ ಆಯಿತು. ಸರ್ಕಾರ ರಚನಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕೆ ಅಥವಾ ಬೇಡವೆ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಮಾನ್ಯ ಪಾಟೀಲರು ಹೇಳುವ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಅರ್ಥ ಇದೆ. ಆ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ವಿವಾದಕ್ಕೆ ಇಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಅಣೆಕಟ್ಟಿನ ಕೆಲಸ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಜನ ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಮೊದಲು 200-300 ಜನ ಬರುತ್ತಾರೆ, ಅನಂತರ ಕಡಿಮೆ ಆಗುತ್ತಾರೆ ಕೆಲವುಸಾರ ಜನರೇ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ದಿನಗೂಲಿ 6-50 ಪೈಸೆ ಇದ್ದುದನ್ನು ಈಗ 8 ತಿಂಗಳ ಹಿಂದೆ 7-80 ಪೈಸೆ ಮಾಡಿದೆ. 7-80 ಪೈಸೆಯೂ ಸಾಲುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಅವರು ನಮಗೆ ಕೆಲಸ ಕೊಡಿ, ಗುತ್ತಿಗೆಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಬಿಡಿ. ನಾವು ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತೇವೆ, 10 ಜನ ಕೊಡಿ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ನಿಮಗೆ ರಸ್ತೆ ಕೆಲಸ ಬೇಕೆ, ಹೂಳು ತೆಗೆಯುವ ಕೆಲಸ ಬೇಕೆ ಅದನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಕನಿಷ್ಠ 15 ರೂಪಾಯಿ ದುಡಿಯುತ್ತಕ್ಕ ಶಕ್ತಿ ಇದೆ. ಆದರೆ ನಮಗೆ ನಿಯಮಾವಳಿ ಯಲ್ಲಿ ಅಡ್ಡಿ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಬಿ. ಶಾಣಪ್ಪ.—ನಿಯಮಾವಳಿಗಳನ್ನು ದಯಮಾಡಿ ತಾವು ರಿಲ್ಯಾಕ್ಸ್ ಮಾಡಬೇಕು. ಡಿ.ಡಿ.ಸಿ. ಮೀಟಿಂಗ್‌ನಲ್ಲೂ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಳಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಕೆಲವು ನಿಯಮಗಳು ಅಡ್ಡಿ ಇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ.ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ನೀವೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ನಮಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ನಿರ್ದೇಶನ ಬರಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ವೆಂಕಟರಾಮಯ್ಯ.—ನಿಯಮಗಳನ್ನು ರಿಲ್ಯಾಕ್ಸ್ ಮಾಡಬಾರದು. ಇದರಿಂದ ಮಧ್ಯವರ್ತಿಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಉಳಿದ ಸಲಹೆಗಳಿಗಲ್ಲಾ ಹೆಚ್ಚು ವಿವರವಾದ ಉತ್ತರ ಕೊಡದೆ, ಮೂಲತಃ ಒಂದು ಖಾಯಂ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಬರಗಾಲಕ್ಕಾಗಿ ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವುದು ಒಂದು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಅವಶ್ಯಕತೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಅವಶ್ಯಕತೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಆಳವಾಗಿ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿ ನಾವು ಯೋಜನಾಬದ್ಧವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ, ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಒಂದು ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳಾಗರೂ, ಪ್ರತಿವರ್ಷ ಅಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ ಬರಗಾಲ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಹಿಂದೆ ಕೂಡ 64 ಫ್ಯಾಮಿನ್, 284 ಫ್ಯಾಮಿನ್ ಇವುಗಳ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವು.

Sri M. Veerappa moily.—D.P.A.P. is such an important item to create some finfrastructure. ನೀವು ಇಷ್ಟೊಂದು ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿವೀರಿ. ಆದರೆ ಸರಿಯಾದ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ. ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಇದನ್ನು ನೀವು ಇಂಪ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾದರೆ ಅಸೆಟ್ ಕ್ರಿಯೇಟ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಡಿ.ಪಿ.ಎ.ಪಿ.ನಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 10 ಕೋಟಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಪ್ರಾವಿಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಇರುವಷ್ಟು ಹಣವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಹೆಚ್. ಪಾಟೀಲ್.—ನೀವು ಇದ್ದಂತಹ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ, ಅವರಿಗೆ ಮತ್ತೆ ಕೇಳಿದರೆ, ಮತ್ತೆ ಅವರು ಹಣ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಇಲ್ಲ. ನಾವು ನೀವು ಗದಗ್ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ 1968ರಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೆವು. ಈಗ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ.ಎಸ್. ಯಡಿಯೂರಪ್ಪ.—ನಿನ್ನೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ, ಜಿಲ್ಲಾಧಾರು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿರುವ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿರುವ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದರಿಂದ, ಜೂನ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಹೇಳಿದರಂತೆ. ಈ 25 ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಜುಲೈ ಕೊನೆಯೊಳಗೆ ಮುಗಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಇದನ್ನು ಮುಗಿಸುವುದು ದಯಮಾಡಿ ಒಂದು ಸರಿಯಾದ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮುಂದೆ ಬರುತ್ತಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ.ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ನನಗೆ ತಿಳಿದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಅಲಾಟ್ ಮೆಂಟ್ ಆದ ಹಣಕಾಸಿನ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣವನ್ನು ಅವರು ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಈಗ 1984-85 ವಿವರ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಅಪ್ರೂವ್ಡ್ ಔಟ್‌ಲೇ 15.08 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು, ಟೋಟಲ್ ಅಮೌಂಟ್ ರಿಲೀಸ್ 10.50 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು. ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದು 9.26 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು. ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅಪ್ರೂವ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಎಚ್. ಪಾಟೀಲ್.—ನಾವು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಟೀಕೆ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಮಂಜೂರಾದ ಹಣವನ್ನು ಏಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯಿ.—ದಯಮಾಡಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಅಂಕಿ ಅಂಶ ಕೊಡಿ. ಈ ಡಿಬಿಎಪಿ ಪ್ರೋಗ್ರಾಂ ತುಂಬಾ ಮುಖ್ಯವಾದ ಪ್ರೋಗ್ರಾಂ, ತಾವು ಮೊದಲು ಇನ್‌ಫ್ರಾಸ್ಟ್ರಕ್ಚರ್ ಕೊಡುವಂಥಾ ಪ್ರೋಗ್ರಾಂ ಅನ್ನು ಕ್ರಿಯೇಟ್ ಮಾಡಬೇಕು. ಹಾಗಾದರೆ ನಮಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ 100ಕ್ಕಿಂತ 100ರಷ್ಟು ಪಾಲು ಬರುತ್ತದೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಸ್ಟೇಟ್ ಸ್ಪಾನ್ಸರ್ಡ್ ಸ್ಕೀಂನೂ ಸಹ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕೆ.ಹೆಚ್. ಪಾಟೀಲರು ಹೇಳಿದ್ದರಲ್ಲಿ ಅರ್ಥ ಇದೆ. ನೀವು ಮೊದಲು ಡಿಬಿಎಪಿ ಪ್ರೋಗ್ರಾಂ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ಟಾಟಿಸ್ಟಿಕ್ಸ್ ಕೊಡಿ. 3 ವರ್ಷದ ವರದಿ ಕೊಡಿ. ನಿಮ್ಮ ಅನ್ಯಾಯಲ್ ಅಲಾಟ್ ಮೆಂಟ್ ಎಷ್ಟು ? ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಇಂಡಿಕೇಟ್ ಮಾಡಿರುವುದು ಎಷ್ಟು ? ಎಷ್ಟು ರಿಲೀಸ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ? ಅದರಲ್ಲಿ ನೀವು ಎಷ್ಟು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ? ನನಗೂ ಕೊಡ ಅದರಲ್ಲಿ ನಾಲೆಡ್ ಇದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾರಿಗಾದರೂ ಲಾಭವಾಗಬೇಕು. ಇದರಿಂದ ಮಧ್ಯವರ್ತಿಗೆ ಲಾಭ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದುದರಿಂದ ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾರಿಗೂ ಇಂಟರೆಸ್ಟ್ ಇಲ್ಲ. People interested in the PWD work. ವರ್ಷಕ್ಕೆ 7-8 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಲ್ಯಾಪ್ಸ್ ಆಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ಅವರು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಹಣವನ್ನು ಯಾವುದರಿಂದ ಯಾವುದಕ್ಕೋ ವರ್ಗಾವಣೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ. ಈಪೂತ್ನೂ ಕೂಡ ಹಾಗೆಯೇ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ. 3 ವರ್ಷದಿಂದ ಈ ಡಿಬಿಎಪಿ ಪ್ರೋಗ್ರಾಂಗೆ ಅವರು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಹಣ ಎಷ್ಟು ? ಅದರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಖರ್ಚಾಗಿದೆ ? ಸರ್ಕಾರೀ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಇದೆ ? ಖಜಾನೆಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಇದೆ ? ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಆಯಾಯ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಕವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಮಾನ್ಯ ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯಿ ರವರಿಗೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಅಂಕಿಅಂಶ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ಬ್ಯಾಂಕ್ ಗೆ 15 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ರಿಲೀಸ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಒಂದು ಲಿಮಿಟ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಪ್ರಕಾರ ನಮಗೆ 10 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ 9.20 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಯನ್ನು ನಾವು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ನಾವು ಆ ಹಣವನ್ನು ಉಳಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಏನೂ ಹೋಗಿಲ್ಲ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು 3 ವರ್ಷದಿಂದಲೂ ಕೊಟ್ಟಂಥಾ ಹಣವನ್ನು ನಾವು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅದರ ವಿವರಣೆಗಳನ್ನೂ ಸಹ ನಾನು ತಂದು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಅಕ್ಯುಮುಲೇಟೆಡ್ ಎಷ್ಟು ಇತ್ಯಾದಿ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಡಿಬಿಎಪಿ ಪ್ರೋಗ್ರಾಂ ನಲ್ಲಿ ಸಾಯಿಲ್ ಕನಾಸರ್ವೇಷನ್ ಬರುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ಔಟ್‌ಲೇ ಅಪ್ರೂವ್ ಆಗಿರುವುದು 15 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಅಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—15 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿನಲ್ಲಿ 10 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಯನ್ನು ರಿಲೀಸ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಖರ್ಚಾಗಿರುವುದು 9.20 ಲಕ್ಷ. ಅಕ್ಯುಮುಲೇಟೆಡ್ ಅಲಾಟ್ ಮೆಂಟಿಗೂ ಇದಕ್ಕೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಇದೆ. ಅವರು ಇದನ್ನು ಅಪ್ರೂವ್ ಮಾಡುವಾಗ ತಮ್ಮದೇ ಆದಂತಹ

ಒಂದು ನಿಮಿಷವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಆ ಪ್ರಕಾರ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಒಂದೊಂದು ಬಾರಿ 15 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿನಂತೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಎಷ್ಟು ರಿಲೀಸ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ? ಎಷ್ಟು ಖರ್ಚಾಗಿದೆ ? ಅನ್ನುವುದನ್ನು ನಾನು ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯ್ಲಿ.—ದಯವೇಡಿ ಅಂಕಿಅಂಶ ಕೊಡಿ. ದಿವಿಎಫಿ ಬಗ್ಗೆ ಅಕ್ಕಮಲೇ ಜೆಡ್ ಅರಿಯರ್, ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಆದ ಮತ್ತು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡದೇ ಇರುವ ಹಣವೆಷ್ಟು ? ಅದರ ಒಂದು ಕ್ಲೈಯರ್ ಖರ್ಚು ಕೊಡಿ. ಈಗಲೇ ತಾವು ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟ್ ಕೊಡಬೇಡಿ. ನಾವು ನೀವು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಕೂತುಕೊಂಡು ಚರ್ಚೆಮಾಡೋಣ. ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ಈ ಅಂಕಿಸಂಖ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—I will give a detailed statement for all the five years. ಇದೇನೂ ಹೊಸದಲ್ಲ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಚಿಂತನೆ ಮಾಡುವುದು ಬಹಳ ಅವಶ್ಯ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲೂ ಚರ್ಚೆಯಾಗಿದೆ. ಲೋಕಸಭೆಯಲ್ಲೂ ಚರ್ಚೆಯಾಗಿದೆ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಅನೇಕ ಶಾಸನಸಭೆಗಳಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಚರ್ಚೆಯಾಗಿದೆ. ಈ ದಿನದಲ್ಲಿ ತ್ವರಿತ ಗತಿಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಕೆಲಸ ಆಗಬೇಕಾಗಿತ್ತೋ ಅಷ್ಟು ಆಗಿಲ್ಲ. ದಿವಿಎಫಿ ಪ್ರೋಗ್ರಾಂನಾಗಿ ಅವರು ಏನು ಹಣ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಅದು ಸಾಲದು. ತಮಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಶೇಕಡ 20ರಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ನೀಲಾವರಿ ಸಿಗುತ್ತದೆ, ಅಥವಾ ಹೆಚ್ಚು ಅಂದರೆ ಇನ್ನೂ 5 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಸಿಗಬಹುದು. 100ಕ್ಕೆ 75 ಭಾಗ ಒಣ ಬೇಸಾಯ ಇದೆ. ಇದರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಜ್ಞಾನದ ಒಂದು ಲಾಭ ಪಡೆದು ಅದರ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಬೇಕೋದರೆ ಅದು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗೂ ಈ ಏಳನೇ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಅನೇಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಈಗ ಯೋಜನಾ ಆಯೋಗಕ್ಕೆ ನಾವು ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮಂಡಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಆ ವಿವರಗಳೆಲ್ಲಾ ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಏತಕ್ಕೆಂದರೆ ಅದು ಕೊನೆಯ ಹಂತದಲ್ಲಿದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಇನ್ನೂ ಚರ್ಚೆಯಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ವಿವರಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕೊಡಲು ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ನಾವು ಇಲ್ಲಿ 4 ಡ್ರೈಲ್ಯಾಂಡ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಬೋರ್ಡ್ ಅನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಛೇರ್ಮನ್‌ರನ್ನು ನೇಮಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ನೇಮಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಹಣ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಬೇರೆ ಬೇರೆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಯೋಜನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ವಾಟರ್‌ ಪಡ್, ಬಂಡಿಂಗ್ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು, ಬೀಜ ಮತ್ತು ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳತಕ್ಕಂಥಾ ಅನೇಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಅದರಲ್ಲಿ ಇವೆ. ಸದ್ಯದ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಈಗ ಡ್ರೈಲ್ಯಾಂಡ್ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ವಿಶೇಷ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಆ ಕೆಲಸ ಪೂರಂಭವಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಧರ್ಮಸಿಂಗ್ ನಾರಾಯಣ ಸಿಂಗ್.—ಡ್ರೈಲ್ಯಾಂಡ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಬೋರ್ಡ್‌ಗೆ ಇದುವರೆಗೆ ಎಷ್ಟು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚಾಗಿದೆ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಈಗ 4 ಡ್ರೈಲ್ಯಾಂಡ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಬೋರ್ಡ್‌ಗೆ ಒಟ್ಟು 6 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ಪಾಟೀಲ್.—ನಾನು ಅನೇಕ ಸಲ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ವ್ಯವಸಾಯ ಸಚಿವರನ್ನು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಕಂಡು ಮಾತನಾಡಿದ್ದೇನೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಏತಕ್ಕೆ ಅಡಚಣೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ ಅವರು ಏನು ಹೇಳಿದರು ಎಂದರೆ ನಾವು ರಿಲೀಸ್ ಮಾಡಿದ್ದು ಅವರು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿಲ್ಲ ಎಂದು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಆಯಿಲ್ ಸೀಡ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಸ್ಕೀಂಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ಸೋಯಾಬೀನ್‌ಗೆ ಕೊಟ್ಟ ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅದನ್ನು ಬೇರೆ ಎಲ್ಲೋ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿರಬಹುದು. ಯಾವರೀತಿ ಆ ಬಾಬಿಗೆ ಹೋಯಿತೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದು ನಮ್ಮ ದುರ್ದೈವ. ನಿಮ್ಮ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಅವರು ಏನು ದುಡ್ಡು ಕೊಡುತ್ತಾರೋ ಅದನ್ನು ಪೂರ್ತು ಖರ್ಚುಮಾಡಿ. ಕಡಿಮೆ ಬಿದ್ದರೆ ಅವರನ್ನು ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಕೇಳೋಣ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಅವರು ಕೊಟ್ಟ ಹಣವನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಾವು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ನಾವು ಯಾವ ಬಾಬಿಗೆ ಬೇರೆ ರೀತಿಯಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳುತ್ತಾರೋ ಅದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಅದರ ವಿವರ ಕೊಟ್ಟರೆ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿಸುತ್ತೇನೆ. ತಮಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಈ ಡ್ರೈಲ್ಯಾಂಡ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಸಿದ್ಧ

ಮಾಡಿ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದು ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಎಂದು ಯೋಜನಾ ಆಯೋಗದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಹೇಳಿದರು. For the first time State Government has put forth a proposal for the development of dry lands. ಈವೊತ್ತು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರವಾದ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯ್ಲಿ.—ವಿ ಹ್ಯಾವ್ ವರ್ಕ್ ಔಟ್ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಇದ್ದಾಗಲೇ ನಾವು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಒಳ್ಳೆಯದು. ನಾನು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಯೋಜನಾ ಆಯೋಗ ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದೊಂದಿಗೆ ನಾವೂ ನೀವೂ ಕೂಡಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಿ ಈ ಡ್ರೈಲ್ಯಾಂಡ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಯೋಜನೆಗೆ 6 ಾಣ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಬೇಕೆನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡೋಣ ಎಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಯೋಜನಾ ಆಯೋಗದ ಮುಂದೆ ಕೆಲವು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ನಾವು ಇಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದಿರಿ; ಬೋರ್ಡ್‌ಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಸಂತೋಷ. ಏನು ಯೋಜನೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ? ಹೊಸ ಹೊಸ ಯೋಜನೆ ಅಂದರೆ ಯಾವ ಯೋಜನೆ ಎಂದು ತಾವು ಹೇಳಿಬಿಟ್ಟರೆ ಅನುಕೂಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಈ ವಿವರಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಡಿವ್ಯೂಂಡ್ಸ್ ಬಂದಾಗ ಎಲ್ಲಾ ವಿವರಗಳನ್ನು ಪ್ರಿಂಟ್ ಮಾಡಿಸಿಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಕ್ಷಮಿಸಬೇಕು, ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿತ್ತು, ಈಗ ನೀವು ವಿವರಗಳನ್ನು ಕೊಡದೆ ಮುಂದೆ ಹೋಗುತ್ತೀರಿ ಎಂದು, ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಕೇಳಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—I have got 6 page note on that.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಏನು ಯೋಜನೆ ಎಂದು ಹೇಳಿಬಿಟ್ಟರೆ ಸಾಕು.

Sri S. R. Bommai.—ಇದನ್ನು ಓದುತ್ತೇನೆ. Introduction of dry and forming ... and setting up Dry land Development Board for each of the 4 divisions. This is used to increase the yield under dry-land forming by preparation of water-shed plants.... The project is intended for providing technology based extension service to get the maximum yield even under the most adverse climatic conditions. The Dry-land Development Board will prepare comprehensive development plans for the said water-sheds of 25,000 Hectrares in each district for land development works.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದು ಅರ್ಥವಾಯಿತೇ, ಇದರ ಸಾರಾಂಶ ಹೇಳಿದರೆ ಸಾಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ವಿವರಗಳನ್ನು ಕೊಡದೆ ಮುಂದೆ ಹೋಗುತ್ತೀರಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದಿರಲ್ಲ ಅದಕ್ಕೆ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಸುಮಾರು 18 ವಿಭಾಗಗಳನ್ನು ಆಯೋಗದ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಇದರಲ್ಲಿರುವ ಹೆಡ್‌ಲೆನ್ಸ್‌ನ್ನು ಓದುತ್ತೇನೆ. Introduction of crop insurance, Extension crop insurance, Development of cottage and industries focussing attention on the rural artisans, Development of network of rural godowns, investment in irrigation particularly....

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸ.—ಡ್ರೈಲ್ಯಾಂಡ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಗೋಡೌನ್ಸ್.....

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಡ್ರೈಲ್ಯಾಂಡ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಗೋಡೌನ್ಸ್ ಅವಶ್ಯವಿದೆ, ಸ್ಟೋರೇಜ್ ಆಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಇದರಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ, ಬಯಲು ಸೀಮೆಯಲ್ಲಿ ಗೋಡೌನ್ಸ್ ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ, ಮಲೆನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಗೋಡೌನ್ಸ್ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ. ಮೌಸಿವ್ ಪ್ರೌಢ್ಯಾಶ್ರಮ್ ಆನ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ವೆಲ್ಸ್. ಡ್ರೈಲ್ಯಾಂಡ್ ನಲ್ಲಿ ಒಪನ್ ವೆಲ್ಸ್ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮೈಸೂರ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಮೇಜರ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಅಲ್ಲದೆ ಒಪನ್ ವೆಲ್ಸ್ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಡ್ರೈಲ್ಯಾಂಡ್ ಸಾಯಿಲ್ ಕನ್ಸರ್ವೇಷನ್, ಕ್ರಾಪ್ ಮುಂತಾದ್ದರ ಸಲುವಾಗಿ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ರಿಸರ್ಚ್ ಇಲ್ಲ. Except one university which is also not at all in the dry area, you have not taken up research activities in the field of agriculture. ಇದನ್ನು ದಯವಿಟ್ಟು ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ, ಇವತ್ತು ಬಂದಿರತಕ್ಕಂಥ ಬರ ಅಲ್ಲ, ಮುಂದಿನ ವರ್ಷ ಬರ ಬಂದರೂ ಯು ಮಸ್ಟ್ ಬಿ ಪ್ರಿವೇಡ್ ಫಾರ್ ಇಟ್. ಒಂದು ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಅದಕ್ಕೆ ನಾನೂ ನಿಮ್ಮ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿದ್ದೇನೆ. ಧಾರ ಪಾಡದಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ ಆಗಬೇಕು ಎನ್ನುವುದರಲ್ಲಿ ನಾನೂ ನಿಮ್ಮ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯ್ಲಿ.—ತಾವು ಒಬ್ಬ ರೇ ಇದ್ದರೆ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನ ? ಮಾನ್ಯ ದೇವೇ ಗೌಡರೂ ಇದ್ದರೆ ಸರಿಹೋಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಈಗಾಗಲೇ ನನ್ನ ಹೇಳಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಹಣದ ವಿವರಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿ ಸವರು ಯಾವ ಯಾವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಹಣ ಖರ್ಚಾಗಿದೆ ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ ನನಗೆ ಅಂತಿಮವಾದ ಅಂಕಿ ಸಿಪ್ಪೆ ಬಂದಿಲ್ಲ. ನಾನು ವಿವರಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ನನಗೆ ಬಂದ ಮಾಹಿತಿ ಪ್ರಕಾರ ಈಗ ಕೊಟ್ಟಂಥ ಹಣದಲ್ಲಿ ಮೂರು, ನಾಲ್ಕು ದಿವಸ ಮಾತ್ರ ಕೆಲಸ ಕೊಡಬಹುದು ಎನ್ನುವುದು ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರ್ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯ್ಲಿ.—22 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಯಲ್ಲಿ ಬಿಲ್‌ಗಳನ್ನು ಸೆಟಲ್ ಮಾಡಿ ಲೆಕ್ಕ ಚುಕ್ತ ಆಗಿದೆ

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಸರ್ಕಾರ ಸದಿಚ್ಚಿಯಿಂದ ಬರಗಾಲದ ಭೀಕರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಎದುರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಸಲಹೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಈ ಕಡೆಯ ಸದಸ್ಯರೂ ಸಲಹೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಹಿಂದೆ ಕೂಡ ಇಂತಹ ಭೀಕರ ಬರಗಾಲದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಾಗ ಸರ್ಕಾರ ಶಾಸಕರ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ನೇಮಿಸಿತ್ತು. ನಾನು ಇವತ್ತು ಸರ್ಕಾರದ ಪರವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ. ಅಂತಹ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ನೇಮಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರ ಮತ್ತು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರ ಜೊತೆಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿ ಮೇಲ್ಮನೆಯ ಮತ್ತು ಈ ಮನೆಯ ಸದಸ್ಯರ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ನೇಮಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ತಯಾರಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯ್ಲಿ.—ಒಳ್ಳೆಯ ಸಲಹೆ. ಹಿಂದೆ ಮಾನ್ಯ ಆರ್ಮುಗಂರವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಸಮಿತಿ ಮಾಡಿದ ಹಾಗೆ, ನಾಲ್ಕೈದು ಜನರ ಸಮಿತಿಯಾದ ಈ ಸದನ ಮಂಗಿಯುವುದರೊಳಗೆ ಅಂದರೆ ಒಂದು ವಾರದೊಳಗೆ ಅಥವಾ 10 ದಿವಸದಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಒಂದು ರಿಪೋರ್ಟ್ ಕೊಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಒಂದು ವಾರದಲ್ಲಿ ಹೋಗಿಬಂದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾಳೆ ಬಿ.ಎಸ್.ಸಿ. ಮಿಟಿಂಗ್ ನಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡೋಣ, ಬೇಗ ಹೋಗಿ, ಬೇಗ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಬರಲಿ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ಪಾಟೀಲ್.—ನಮಗೆಲ್ಲಾ ಖಾತರಿಯಾಗಿದೆ. ಎಲ್ಲಾ ಸದಸ್ಯರೂ ಒಪ್ಪಿದ್ದಾರೆ. 15,333 ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಬರಗಾಲವಿದೆ. ಇದನ್ನು ಜನರಲ್ಲಾಗಿ ಅನೌನ್ಸ್ ಮಾಡಿಬಿಡಿ: ಇಷ್ಟು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಲೋನ್ ಮಾಫಿ ಮಾಡಿದ್ದೀವೆ ಎಂದರು, ಇದರಿಂದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹಗುರವಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಲಕ್ಷ್ಮೀಸಾಗರ್.—ಮಾನ್ಯ ಕೆ. ಹೆಚ್. ಪಾಟೀಲರೂ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದರು. ಅಣಿವಾರಿ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಬರಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು.....

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಅಣಿವಾರಿ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಬಂದಿಲ್ಲ ಅಂದರೆ ಬರಗಾಲ ಬಂದಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ತಪ್ಪು, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹಣ ಕೇಳುವುದು ತಪ್ಪು, ಬರಗಾಲಕ್ಕೆ ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದು ತಪ್ಪು. ಅಣಿವಾರಿ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಯಾವಾಗ ಬರುತ್ತದೆ, ಬೆಳೆ ಬಂದಾಗ ಬರುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಲಕ್ಷ್ಮೀಸಾಗರ್.—ಹಾಗೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಮಳೆ ಇಲ್ಲದೆ ಬಿತ್ತುವುದಕ್ಕೆ ಅಗಿಲ್ಲ, ಭಯಾನಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ. ಈಗೇನು ಅಣಿವಾರಿ ನೋಡುವುದು. ಕಾಮನ್‌ಸೆನ್ಸ್ ಬೇಡವೇ ? ನೀವು ದಯವಿಟ್ಟು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನೂರಾರು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಕೋಡಿ,

ಶ್ರೀ ಆರ್. ವೆಂಕಟರಾಮಯ್ಯ.—ಲೋನ್ ರಿಕವರಿಯಾಗುವುದನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡಬೇಕು. ಶಾರ್ಟ್ ಟರ್ಮ್ ಲೋನನ್ನು ಮೀರಿಯಂ ಟರ್ಮ ಲೋನಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸ್.—ನಾನು ಮಲೆನಾಡಿನ ಮತ್ತು ಆರೆ ಮಲೆನಾಡಿನ ವಿಚಾರವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದೆ ಆದರೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಏನೂ ಕೂಡ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಅಣವಾರಿ ವಿಷಯ ಎತ್ತಿದರಲ್ಲ ಇದರಲ್ಲೇ ನಮಗೆ ಮೋಸವಾಗುವುದು, ತಲೆ ಹೊಡೆಯುವ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಅಣವಾರಿ ಯಾವಾಗ ಅಂದರೆ ಕ್ರಾಪ್ ಬರಬೇಕು, ಕಣ ಆಗಬೇಕು, ಆಗ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರರು ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಆಗಿದೆ ಎಂದು ಅವರ ಬುದ್ಧಿಗೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ಬರೆಯುತ್ತಾರೆ. ನೀವು ಅಣವಾರಿಗೆ ಏಕೆ ಹೋಗುತ್ತೀರಿ ? ಈಗ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಹಣ ಕೇಳಬೇಕಾದರೆ, ಬರ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಅಣವಾರಿ ಎಂದು ಬರುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸ್.—ಅವರು ಅಣವಾರಿ ಬರೆಯಬೇಕಾದರೆ, ಇಷ್ಟು ಇಂಚು ಮಳೆ ಬಂತು ಅಂದರೆ ಆದರೆ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಅಣವಾರಿ ಲೆಕ್ಕ ಬರದುಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಇನ್ನು ಮಲೆನಾಡು ಮತ್ತು ಆರೆ ಮಲೆನಾಡಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ನಮಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಉತ್ತರ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಕೆ. ಎಸ್. ನಾಗರತ್ನಮ್ಮ.—ಇನ್ನು ನಾಲ್ಕು ದಿವಸದ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ದುಡ್ಡು ಇದೆ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಿಳಿಸಿದರು. ಆದ್ಯತೆ ಪ್ರಕಾರ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿಗೆ ಆದ್ಯತೆ ಕೊಡುತ್ತೀರಾ ? ಉಟಕ್ಕೆ ಆದ್ಯತೆ ಕೊಡುತ್ತೀರಾ ? ದನಗಳ ಹುಲ್ಲಿಗೆ ಆದ್ಯತೆ ಕೊಡುತ್ತೀರಾ ? ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಇಂಡಿಯಾ ಗೌವರ್ನಮೆಂಟ್ ರೂಲ್ಸ್ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಾ ? ಅವರಿಗೆ ಹಣದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕೊಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದಿದ್ದರೆ ಬೇರೆ ರೂಪದಲ್ಲಿ ದರೂ ಏತಕ್ಕೆ ಕೊಲೆ ಕೊಡಬಾರದು ?

ಶ್ರೀ ಯು. ಭೂಪತಿ.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈಗ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಚರ್ಚೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಅದು ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಆದರೆ ಬರಗಾಲ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಅಹಾರದ್ರಾಕ್ಷ್ಯಗಳನ್ನು ಯಾವರೀತಿ ಪೂರೈಸುತ್ತೀರಾ ಎಂದು ಹೇಳಿಲ್ಲ. ದನಕರುಗಳಿಗೆ ಮೇವನ್ನು ಯಾವರೀತಿ ಸರ್ಕಾರ ಒದಗಿಸುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿಲ್ಲ.

6-00 p.m.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಇನ್ನೂ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಉತ್ತರ ಪೂರ್ಣ ಮುಗಿಸಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಯು. ಭೂಪತಿ.—ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳು ಸಂಪೂರ್ಣ ಡೀಫಂಕ್ಟ್ ಆಗಿವೆ. ಬರಿ ನ್ಯಾಯಬೆಲೆ ಅಂಗಡಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಅದು ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ತಾವು ಸಾಲದ ರೂಪದಲ್ಲಿ, ಅಹಾರಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಪೂರೈಕೆ ಮಾಡದೇ ಹೋದರೆ ಅವರಿಗೆ ಅಹಾರಧಾನ್ಯ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇನ್ನೂ ತಮ್ಮ ಉತ್ತರವನ್ನು ಮುಗಿಸಿಲ್ಲ. ಅವರು ಉತ್ತರ ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡುವುದು ಬೇಡವೇ ? ಮೊದಲು ಅವರು ಉತ್ತರ ಮುಗಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡೋಣ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ದಯಮಾಡಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಹಣವನ್ನು ಬರಗಾಲಕ್ಕೆ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡುವಂತೆಯೇ ಎಂಪ್ಲಾಯ್‌ಮೆಂಟಿಗೆ, ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿಗೆ ಬೀಜ, ಗೊಬ್ಬರ, ವೆಟರಿನರಿಗೆ ಕುಡೀತಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಹಣ ವನ್ನು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಸೆಕ್ಟರ್‌ಗಳಿಗೆ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಹಣವನ್ನು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕೆಲಸಕ್ಕಾಗಿ ಹಂಚುತ್ತೇವೆ. ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿಗೆ, ಮೇವಿಗೆ ಮತ್ತು ಕೆಲಸಕ್ಕಾಗಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಹಣ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದ್ದೀವೆ. ಮಾನ್ಯ ಪಾಟೀಲ್‌ರವರು ಫಾಡರ್ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರ ತಿಳಿಸಿದರು. ಹೋದಸಾರಿ ನಾವು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಸ್ಪೆಷಿ ಟೀಮಿನ ಜೊತೆಗೆ ಜರ್ಜಿ ಮಾಡಿದ್ದೀವೆ. ಫಾಡರ್ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಹಣವನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಾವು ಹುಲ್ಲು ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ, ಅದನ್ನು ಸ್ಪೋರ್ಟ್ ಮಾಡಲಿಕ್ಕಾಗಿ, ಮತ್ತು ಬರಗಾಲ ಬಂದಾಗ ಅದನ್ನು ಹಂಚಲಿಕ್ಕೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಟೀಮಿನ ಜೊತೆ ಜರ್ಜಿಮಾಡಿ 8 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಕೇಳಿದ್ದೆವು. ಅವರು ಸಮಾನಭೂತಿ ಯಿಂದ ಒಂದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಹಣವನ್ನು ಹುಲ್ಲಿನ ಸಂಗಾಣಿಕೆಗಾಗಿ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ಕಡೆಯಿಂದ ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆಗೆ ಒಯ್ಯಲಿಕ್ಕೆ ಹಣ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಇಷ್ಟೊತ್ತು ಸರ್ಕಾರವೇ ಹಣ ಕೊಟ್ಟು ಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಪೋರ್ಟೇಷನ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಆಗ್ಲೆ ಹೊರಡಿಸಿದ್ದೀವೆ. ಹುಲ್ಲು ಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ಬಗ್ಗೆ ಆಜ್ಞೆ ಮಾಡಿದ್ದೀವೆ. ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಹುಲ್ಲು ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ, ಅಲ್ಲಿಂದ ಖರೀದಿ ಮಾಡಿ ಕೊಡತಕ್ಕ ಬಗ್ಗೆ ಇಷ್ಟೊತ್ತು ಪೂರಂಭಮಾಡಿದ್ದೀವೆ. ನಮ್ಮ ಶಾಸಕರು ಹೋಗಿ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬರುವ

ವಿಚಾರ ಬೇರೆ. ಆದಷ್ಟು ಬೇಗ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಮೆಮೊರಾಂಡಮ್ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಹಣ ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಸಮಯ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಬರಗಾಲಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾದವರಿಗೆ ಊಟಕ್ಕೆ ಅಪಾರಧಾನ ಇಲ್ಲದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ. ತಾವೆಲ್ಲರೂ ತಾಸಕರಿ ದ್ದೀರಿ. ತಾವು ಶನಿವಾರದ ದಿವಸ ಊರುಗಳಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ನಾವು ಈಗಾಗಲೇ ಎಲ್ಲಾ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮಿಷನರ್‌ಗಳಿಗೂ ಸ್ಟೇರ್‌ಸಿಟಿ ಕಮಿಟಿ ಕರೆಯಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಶಾಸಕರು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ.

ಶೀ.ಕೆ.ಬಿ. ಶಾಣಪ್ಪ.—ಮಿಟಿಂಗ್ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿ ರೊಕ್ಕು ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ತಾವು ಸಭೆ ಮಾಡಿ, ಹಣವನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದ್ದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರವಾಗಿ ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಹಣ ಇಲ್ಲ ಅಂದರೆ, ಇಷ್ಟು ಹಣ ಬಿಡುಗಡೆಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ಯು. ಭೂಪತಿ.—ಅಪ್ಪರವರಿಗೆ ಜನರು ಬದುಕಬೇಕಲ್ಲ ;

ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಒಂದು ವಾರದಲ್ಲಿ ತಾವು ಹೋಗಿಬರುವುದರಲ್ಲಿ ತಾವು ತಿಳಿದು ಕೊಂಡಂತೆ ಗಂಭೀರವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮಿಷನರ್ ಸಭೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನೂ ಬಹಳ ಕಡೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸಭೆ ಮಾಡಿ ತಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬಂದ ಕೆಲಸ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಶಾಸಕರು ಯಾವ ಕೆಲಸ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಎಲ್ಲಿ ಬರಗಾಲ ಇದೆ ಎಲ್ಲಿ ಜನರಿಗೆ ಕೆಲಸ ಇಲ್ಲ, ಅಂತಹ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ನಾವು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ, ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಸಭೆ ಕರೆಯಬೇಕೆಂದು ಆದೇಶ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ತಾವು ಊರಿಗೆ ಹೋದಾಗ ಸಭೆಮಾಡಿ, ಹಣದ ಕೊರತೆ ಇದ್ದರೆ ಬಂದು ತಿಳಿಸಿ. ಸರ್ಕಾರದ ಯಾವುದೇ ಕಾರ್ಯಕ್ಕಾಗಲಿ ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಕಂಡು ಬಂದರೆ ಅದನ್ನು ನಮಗೆ ಹೇಳಿದರೆ ಪ್ರತಿ ಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ಕೆಲಸ ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದರ ಬಗ್ಗೆಯಾಗಲಿ, ಅಪಾರಧಾನ ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದರ ಬಗ್ಗೆಯಾಗಲಿ, ದನಕರುಗಳಿಗೆ ಮೇವು ಒದಗಿಸುವುದರಲ್ಲಿಯಾಗಲಿ ನಾವು ಹಿಂದೆ ಬಿಳುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಖರ್ಗೆ.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾನು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಕೆಲವೊಂದು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೆ. ಬರಗಾಲ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ವಿಚಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ವಿಚಾರ ವಿನಿಮಯ ಮಾಡಿ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಡಿಸಿಪನ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೆವು. ಸ್ಟೇರ್‌ಸಿಟಿ ಏರಿಯಾದಲ್ಲಿ ಬೋರ್‌ವೆಲ್ ಹಾಕಬೇಕಾದರೆ ಪುನಃ ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಕರೆಸಬೇಕು. ಅದ್ದರಿಂದ ಕೆಲವೊಂದು ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಸ್ಟೇರ್‌ಸಿಟಿ ಸಿಜುಯೇಷನ್ ಕಳೆಯುವವರೆಗಾದರೂ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಸುಮ್ಮನೆ ನೀವು ಸ್ಟೇರ್‌ಸಿಟಿ ಕಮಿಟಿ ಕರೆಯಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ರೂರಲ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಿನಿಸ್ಟರ್ ಡಿಜಿಎಚ್ ಮುಂತಾದ ಸ್ಥೀಯಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಕೆಲಸವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಏನಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದರೆ, ಮಾರ್ಚ್ ಮತ್ತು ಏಪ್ರಿಲ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಆದೇಶದ ಪ್ರಕಾರ ಹಿಂದೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಂಥ ಕೆಲಸಗಳಿಗೇ ಹಣಕೊಡಲಾರದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಯಾವ ಕೆಲಸ ನಡೆದಿಲ್ಲ. ಹಿಂದೆ ಯಾವ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದರು ಅದಕ್ಕೆ ಹಣ ಸಾವತಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ನೆರವು ಮಾಡಿ ನೋಡಿ. ಮಾನ್ಯ ನಜೀರ್‌ಸಾಬ್ ಅವರು ರಿವ್ಯೂ ಮಾಡಿದರು. ಅನೇಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಓಪನ್ ಆಗಿ ಹಣ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿದರು. ಮಾರ್ಚ್ ಮತ್ತು ಏಪ್ರಿಲ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಏನು ತೊಂದರೆಯಾಯಿತು ಅದು ಮೇ ತಿಂಗಳವರೆಗೆ ಮುಂದುವರಿಯಿತು. ಹಣ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಅನೇಕ ಚೆಕ್‌ಗಳು ತೀರಸ್ಥಿತ ಆದವು, ಆರ್.ಎಲ್.ಇ.ಬಿ.ಪಿ, ಎಸ್‌ಆರ್‌ಇಬಿ, ಮುಂತಾದ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಂಡಿದ್ದು ಅಲ್ಲಿಗೆ ನಿಂತು ಹೋದವು. 22 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ವಿವಿಧ ಸ್ಥಳಗಳಿಗೆ ಏನು ಇಟ್ಟಿದ್ದರು ಅದನ್ನು ಹಿಂದಿನ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಫೈನಾನ್ಸ್‌ಮೆಂಟ್‌ಗೆ ಹಣ ಇಲ್ಲ. ಈಗ ತಾವೇ ರಿವ್ಯೂ ಮಾಡಿ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರುಗಳನ್ನು ಕರೆಸಿ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಹಣ ಇದೆ ತಾವೇ ನೋಡಬಹುದು. ಪ್ರತಿ ಗಂಜಾಯಿತಿಯಲ್ಲಿ ಎರಡೆರಡು ಕೆಲಸ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ, ಪ್ರತಿ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಯಲ್ಲೂ ಎರಡೆರಡು ಕೆಲಸ ಸಜೆಸ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಅದಕ್ಕೆ ಹಣ ಕೊಡಿ. ಈಗ ನಮ್ಮ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ರೆಗ್ಯುಲರ್ ಬಜೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕೆಲಸ ಇಲ್ಲ. ರೆಗ್ಯುಲರ್ ಬಜೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ಪಿ ಡಬ್ಲ್ಯು.ಡಿ, ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಆಗಲಿ, ನಿಮ್ಮ ಸ್ಟೇರ್‌ಸಿಟಿ ಫಂಡ್‌ನಿಂದ ಆಗಲಿ, ಹಣ ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಈಗ ಅಪ್ಪರಕ್ಕೆಷ್ಟು ಮುಲ್ತಾಮರಿ, ಬೆಣ್ಣೆತೊರೆ, ಚುರ್ಚಿನಾಳಾ. ಈ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳೂ ಏನಿವೆ ಇವಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣ ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಶ್ರೀ ಖರ್ಗೆಯವರು ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರ್‌ಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಅಧಿಕಾರ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿರುವುದನ್ನು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಹಿಂದಿನ ಬಾಕಿ ತೀರಿಕೆಗಾಗಿ

ಈಗೆ ಬಿಡುಗಡೆಯಾಗುತ್ತಿರುವ ಹಣ ವ್ಯಯವಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದು ಅಷ್ಟು ನಿಜವೇನಲ್ಲ. ನಾನೂ ನಾಲ್ಕಾರು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ಬೇಟೆ ನೀಡಿದ್ದಾಗ ಅಲ್ಲಿ ಬರಗಾಲ ಕಾಮಗಾರಿ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ರಸ್ತೆಳವೇರಿಯಾಗುತ್ತಿರುವುದನ್ನೂ ನೋಡಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಪುರ್ — ನೀವು ಬರುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಕೇಳಿದು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತದೆಯೇ. ನೀವು ಹಿಂದಿರುಗಿದ ದೇಲೆ ಎಲ್ಲ ಮಾಮೂಲಾಗಿ.

ಶ್ರೀ ಇಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ. — ಇಲ್ಲಿ ನೋಡಿ, ಗುಲ್ಬರ್ಗ ಕಡೆಯ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನೇ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಕೆಲಸ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿರುವುದು ದಿಟ.

Sri Mohamed Liaquddin Buranuddin. — The hon. Minister has just stated that dry-land Board has been constituted in the State. May I know whether there is any district level units/talk level units; what is the activity of the board; how many water-shed areas are going to be formed; whether it will be done by the D.C., PWD or Forest Dept? I want clarifications on all these points.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ. — ಆಗಲೇ ಹೇಳಿದಂತೆ ಪ್ರತಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲೂ 25 ಸಾವಿರ ಹೆಕ್ಟೇರ್ ಒಣ ಬೇಸಾಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ವಿವರ ಸಿದ್ಧವಾಗುತ್ತಿದೆ. ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡ್ ಮಾಡುವ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಿ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲೂ ನಾವು ಇದನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಬಿ. ಶಾಣಪ್ಪ. — ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ನಾನು ಹೇಳಿದ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಮಳೆ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಜಾನುವಾರುಗಳಿಗೆ ಬವಣೆ ಬಂದಿದೆ. ತಕ್ಷಣ ಹುಲ್ಲು ಬೆಳೆಯಬೇಕು. ಈಗ ಟ್ರಾಂಕರ್ ನೀರನ್ನು ಆಶ್ರಯಿಸಿ ಹುಲ್ಲು ಬೆಳೆಯಬೇಕಾದ ಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿದೆ. 5 ತಿಂಗಳಾದರೂ ನಮಗೆ ಏನೂ ಪರಿಹಾರ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಮಿರ್ಗಾಯವರು ಹೇಳಿದಂತೆ ಪಂಚಾಯ್ತಿಗಳೆರಡು ಕೆಲಸದ ಯೋಜನೆ ಆಗಲಿ ಎಂದರೆ ಪಂಚಾಯತಿಗಳಲ್ಲಿ ದುಡ್ಡೇ ಇಲ್ಲ. ಅಥವಾ ದುಡ್ಡಿರುವ ಕಡೆ ಬಿಲ್ ಪೇಮಾಡಿದರೆ ಎಂದೂ ಆಜ್ಞೆ ಹೋಗಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಹಣವಿಲ್ಲ ಎನ್ನುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ ಜನ ಪಂಚಾಯ್ತಿ ಆಫೀಸು ಕಡೆ ಸುತ್ತಿ ಸುತ್ತಿ ಕಂಗಾಲಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಒಬ್ಬ ಜೂನಿಯರ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಅಂತೂ ದುಡ್ಡು ಕೊಡದೇ ಹೋದರೆ ನದಿಗೆ ಹಾರಿಬಿಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದ. ಪಂಚಾಯ್ತಿಗಳಿಗೆ ನೀವು ಕೆಲಸ ಒಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆಂತ ಮುಂಚೆ ಅವರಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ದುಡ್ಡು ಕೊಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ. — ಪರಿಹಾರ ಕಾಮಗಾರಿಗಳಿಗಾಗಿ ಹಣದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದ್ದಲ್ಲಿ ಹಣ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಸ್. ಯಡಿಯೂರಪ್ಪ. — ಕಳೆದ 15-20 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಬರಗಾಲ ಕಾಲು ತೆಗೆದೇ ಇಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲೊಂದು ಹಳ್ಳಿಯಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಬೋರ್ ವೆಲ್ ತೆಗೆದಾಗ ಅದ್ವೈತವಾತಾ ಒಂದೂ ಫೇಲಾಗಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಜನ ಸಲ್ಲ ನೆಮ್ಮದಿ ತಾಳಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಕೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ ಇದೇ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿಲೇ ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನರಿಗೆ ಅವರ ಮನೆಗಳ ಹತ್ತಿರವೇ ಬೋರ್ ವೆಲ್ ತೋಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಬ್ಸಿಡಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಶಾಶ್ವತವಾದ ಪರಿಹಾರ ಕೊಟ್ಟಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಪ್ರತಿ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಎಷ್ಟು ಹಣ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ಎಂಬುದರ ವಿವರ ಕೊಡಿ. ಆಗ ನಾವು ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಯವರನ್ನು ಕೇಳಬಹುದು; ಅಲ್ಲದೆ ಕೆಲಸದ ದಿವಸವೇ ಕೂಲಿಗಾರರಿಗೆ ಪೇಮೆಂಟ್ ಮಾಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ತಾವು ಮಾಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ. — ಪೇಮೆಂಟ್ ಹಿಂದೆ ವಾರಕ್ಯೂಮ್ ಇರುತ್ತಿತ್ತು. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ವಾರಕ್ಯೂಮ್ ಬಾರಿ ಪೇಮಾಡಲು ವಿರ್ಪಾಡು ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ರೈತರಿಗೆ ಆಗಲಿ, ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನರಿಗೆ ಆಗಲಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಸಬ್ಸಿಡಿ (ಬೋರ್ ವೆಲ್ ಗಾಗಿ) ಕೊಡುವುದು ಕಷ್ಟ. ಆದರೆ ಕಮ್ಯುನಿಟಿ ವೆಲ್ಸ್ ತೆಗೆಯಲಿಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತದೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡೋಣ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ವೆಂಕಟರಾಮಯ್ಯ. — ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ, ಸರ್ಕಾರದ ಆಜ್ಞೆ ಇದೆ ಯಲ್ಲ, ಆದರಂತೆ ಬೇಗ ಕೆಲಸ ಕೈಗೊಳ್ಳಿ ಎಂದು ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಹೇಳಿದರೆ ಅವರು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಕಚೇರಿಗೆ ಡೈರೆಕ್ಷನ್ ಬರಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಹುಲ್ಲು ಅಥವಾ ಉಂಟಾಗಿ ಜಾನುವಾರುಗಳ ಸ್ಥಿತಿ ಚಿಂತಾಜನಕವಾಗಿದೆ. ಹುಲ್ಲನ್ನು ಒದಗಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಹುಲ್ಲೇ ಇಲ್ಲ. ಯಾರೋ ಹೇಳಿದರೆಂದು ಹೆಸರು ಘಟ್ಟ. ಮಂಡ್ಯ ಮತ್ತು ಶಿವಮೊಗ್ಗಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದರೂ ಹುಲ್ಲು ಲಭಿಸಿಲ್ಲ. ಸಿದ್ಧರಾಮಯ್ಯನವರೇನೋ ಹೆಸರು ಘಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಇದೆ ನೋಡ್ತೀ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ಕೇಳಿ ಅಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಹುಲ್ಲಿಲ್ಲದೆ ಬಂಗ್ಕಲಿ

ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕೂಡಲೇ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿ. ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಸಬ್ಬಿಡಿ ಪ್ರಮಾಣ ವನ್ನು ಶೇಕಡ 33 ಕೊಡುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಶೇಕಡ 50ಕ್ಕೆ ಏರಿಸಿ ಎಂದು ಕೇಳಿದೆ. ಇನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಎಂ. ಪಿ. ಪ್ರಕಾಶಕರು ಒಂದು ಹೋಸು ಯೋಜನೆ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಮಗೆ ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದರಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ ಇದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮನ್ನೆಲ್ಲ ಕರೆವೊಯ್ದಿದ್ದರು. ಡೈಲಾಂಡ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಮೇಲೆ ಸಂಶೋಧನೆಯನ್ನು ಈ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಏನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ; ಇದು ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಇದನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿ. ಇದು ನ್ಯಾಷನಲ್ ಇಷ್ಯೂ. ಶ್ರೀ ಯಡಿಯೂರಪ್ಪನವರು ಕೇಳಿದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಇಡೀ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಅವನ್ನು ಅನ್ವಯಿಸಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ನೋಡಿ, ನೀವು 10 ಸಾವಿರ ಕೊಡಿ ಎಂದರೆ ನಾವು 2 ಲಕ್ಷ ಬೇಕಾದರೆ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಅದು ಕಡಿಮೆಯೇನಲ್ಲ. 84-85ರ ರೆವಿನ್ಯೂ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ಈಗ ವಸೂಲು ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ಹೋದವರ್ಷ ನೀಡಿದ್ದನ್ನು. ಈ ವರ್ಷ ಇನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲವಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ವರ್ಷದ ಮೊದಲೆರಡು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ರೆವಿನ್ಯೂ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಪರಿ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಸರ್ಕಾರ ಅಜ್ಜಿ ಹೊರಡಿಸುತ್ತದೆ. ಇನ್ನು ಹುಲ್ಲಿನ ಅಭಾವದ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಹುಲ್ಲು ಫಾರಸ್ ಗಳಲ್ಲಿ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಸಿಗುವ ಹುಲ್ಲನ್ನು ಕುಯ್ಯು ಸರಬರಾಜು ಮಾಡಲು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ.—ಕೆ. ಎಸ್. ನಾಗರತ್ನಮ್ಮ.—ಹುಲ್ಲು ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿ ಸಿಗುತ್ತೆ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಕೆಲವು ಕಡೆ ಸಿಗುತ್ತೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸ.—ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಅದು ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಶಾಸಕ ಸಮಿತಿಯು ಬರಗಾಲ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಅನೇಕ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಬಹುದು. ಆ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳ ತಕ್ಕಂತಹ ಒಂದು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಧರ್ಮಸಿಂಗ್ ನಾರಾಯಣ ಸಿಂಗ್.—ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಿನ್ನೆ ಕೂಡ ಹೇಳಿದೆ. ಗುಲ್ಬರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ 25 ಸಾವಿರ ಜನ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಎಲ್ಲ ಕಾಲದಲ್ಲೂ ಜನರು ಕೆಲಸ ಮಾಡಲೇಬೇಕು. ಗುಲ್ಬರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ 10 ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳು ಇವೆ. ಪ್ರತಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ 2 ಸಾವಿರ ಜನರಿಗೆ ಕೆಲಸ ಕಲ್ಪಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಈಗ ಸ್ಪೆರಸಿಟಿ ಉದ್ಭವವಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಪ್ರತಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ 8ರಿಂದ 10 ಸಾವಿರ ಜನರು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಆದರೆ 400 ಜನರಿಗೆ ಕೆಲಸ ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಕಾರಣ ದುಡ್ಡು ಇಲ್ಲವೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮಿಷನರ್ ಹೇಳಿದರು. ತಾವು ಎಷ್ಟು ದುಡ್ಡು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಬರಗಾಲ ಇರತಕ್ಕ ಪ್ರತಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ, ಪ್ರತಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಜನರಿಗೆ ಕೂಲಿ ಕೆಲಸ ಕೊಡಲು ಎಷ್ಟು ದುಡ್ಡು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ? ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ದುಡ್ಡು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ? ದಯವಿಟ್ಟು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿಸುತ್ತೀರಾ ? ಬರಗಾಲಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾಗಿ ರತಕ್ಕಂತಹ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಮಾನವೀಯತೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ನಾನು ರಾಜಕೀಯವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ; ಅಥವಾ ಆಪಾದನೆ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೊಸ್ಕರ ಜಿಲ್ಲಾ ಧಿಕಾರಿಯವರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ದುಡ್ಡು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ? ಯಾವಾಗ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ? ಬೋರ್‌ವರ್ಕ್‌ಗಳನ್ನು ಮಾನ್ಯ ನಜೀರ್ ಸಾಬ್‌ರವರು ಹಾಕಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. 10 ರಿಗ್‌ಗಳ ಪೈಕಿ 6 ಮಾತ್ರ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿವೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಕಳೆದ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಪದೇ ಪದೇ ಹೇಳಿದರೂ ಏನೂ ಉತ್ತರ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಅದುದರಿಂದ ಈಗಲಾದರೂ ಕೂಡ ಮಾನ್ಯ ಖರ್ಚೆಯವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಜಿಲ್ಲಾ ಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಸ್ಪೆಷಲ್ ಪವರ್ ಕೊಡಬೇಕು, ಎಲ್ಲ ಕೆಲಸವನ್ನೂ ಕೂಡ ಪಿ.ಹೆಚ್.ಇ. ಎಕ್ಸಿಕ್ಯೂಟಿವ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ಗಳು ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಬರಗಾಲ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇರುವಂತಹ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪಮಯ್ಯ (ಕಾರ್ಕಳ).—ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಶಾಸಕ ಸಮಿತಿಯೊಂದನ್ನು ಮಾಡು ತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿ ಕೆಲವು ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಘೋಷಣೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೆ. ಆದರೆ, ಘೋಷಣೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ಆಗಿರತಕ್ಕಂತಹ ಚರ್ಚೆಯು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ಘೋಷಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. 1982-83ರಲ್ಲಿ ಬೋರ್‌ವರ್ಕ್ ಮಂಜೂರು ಮಾಡತಕ್ಕಂತಹ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಜಿಲ್ಲಾ ಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಅಭಾವ ತಲೆದೋರಿದಾಗ ನವೆಂಬರ್ 84ನೇ ಇಸವಿಯಿಂದ 85ರ ಮೇ ಅಂತ್ಯದವರೆಗೆ ಬೋರ್‌ವರ್ಕ್ ಮಂಜೂರು 3 ದೊರೆಯ

ಲಿಲ್ಲ. ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಧಿಕಾರ ಕೂಡಿ. ಅದನ್ನು ಟಾರ್ಗಟ್ ಮಾಡಿ, ಡೀ ಸಂಟ್ರಲ್ಸ್ ಮಾಡಿ. ಇದನ್ನು ಇವತ್ತು ಅಥವಾ ನಾಳೆ ಮಾಡಿದರೆ, ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಪರಿಹಾರವಾಗಬಹುದು.

ಇನ್ನು ಎರಡನೆಯದಾಗಿ, ಸ್ಕಾಟಿಸ್ಟ್ಕ್ಸ್ ನೋಡಿದರೆ, ಸ್ಕಾಲ್ ಫಾರ್ಮ್, ಮಾರ್ಚಿನಲ್ ಫಾರ್ಮ್ 16 ಲಕ್ಷ, ಆಗ್ರಿಕಲ್ ಲೇಬರ್ 19 ಲಕ್ಷ ಇದ್ದಾರೆ. ಒಟ್ಟು 35 ಲಕ್ಷ ಆಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ನಾವು 3 ಲಕ್ಷದ 4 ಸಾವಿರ ಜನರಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಹೇಗೆ? ಕೆಲಸ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಕೇಳಿದವರಿಗಲ್ಲಾ ಕೆಲಸ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಜನರಲ್ ಆಗಿ ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಡುವುದು ಬೇಡ. ಕನಿಷ್ಠ 10 ಲಕ್ಷ ವಂದಿಗಾದರೂ ಕೆಲಸ ಕೊಡಬೇಕು. ಏರ್ಪಾಡವಾರು ಮಾಡಿ, ಈ ಗುರಿಯನ್ನು ಸಾಧನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, 3 ಲಕ್ಷದ ಮೇಲೆ ಹೊ ಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ಮೂರನೆಯದಾಗಿ, ಶ್ರೀಮತಿ ನಾಗರತ್ನಮ್ಮನವರು ಹೇಳಿದಂತೆ, ಬರಗಾಲ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಅದ್ಭುತ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂಬುದು ಮುಖ್ಯ. ಏಕೆಂದರೆ ಒಂದೊಂದು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ರೀತಿ ಸಮಸ್ಯೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಕೋಲಾರದಲ್ಲಿ ಜಾನುವಾರುಗಳ ಮೇವಿಗೆ ಅಭಾವ ಇದ್ದರೆ, ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ, ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬೇಡಿಕೆ ಇರುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ನಾನು ಪಾನ್ ಪೋಗಾಮ್ ಸಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಪಾನ್ ಪೋಗಾಮ್ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ಗುಲ್ಬರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಮೀಡಿಯಮ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಇದೆ. ಅಲ್ಲಿನ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆಯ ವತಿಯಿಂದ ಡೈರೆಕ್ಷನ್ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಆಹಾರದ ಬಗ್ಗೆ, ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ಬರೆಯ ಬೇಕಾಗ್ತಿಲ್ಲ. ಆಯಾ ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ನಿಗಮದಲ್ಲಿ ಸ್ಕಾಕ್ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು, ಅದನ್ನು ವಿತರಣೆ ಮಾಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ವಹಿಸಬೇಕು. ಇವತ್ತು ಅಥವಾ ನಾಳೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಪಾಲಿಸಿ ಸ್ಟೇಟ್ ಮೆಂಟ್ ಕೊಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಅನೇಕ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದ ಸಭೆ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಇಡುತ್ತೇನೆ. ಅಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಈ ಸಭೆಗೆ ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ. 2-3 ದಿವಸದಲ್ಲಿ ಸಬ್ ಕಮಿಟಿ ಸಭೆ ಕರೆಯುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಈ ಹಣ ಬಿಡುಗಡೆ ಬಗ್ಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ವಿವರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಇನ್ನು 2-3 ದಿವಸದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಪವರ್ ಕೊಡುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಾನ್ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ಈ ಎಲ್ಲಾ ವಿಷಯಗಳನ್ನೂ ಸಬ್ ಕಮಿಟಿ ಹುಂದೆ ಇಡುತ್ತೇನೆ, ಮತ್ತು ಮೆಲೆನಾಡಿಗೂ ಏನೂ ಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ಮಾಡೋಣ.

6-30 p.m.

ಶ್ರೀ ಸಿ.ಎಂ. ಮಾಮನಿ.—ಬರಗಾಲ ಕಾಮಾಗಾರಿ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕ ಏರಿಯಾಗಳಲ್ಲಿ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ ಕೆಲಸಮಾಡತಕ್ಕವರಿಗೆ ಜರೂರು ಪೇಮೆಂಟ್ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟು ಕೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು.

ಶ್ರೀ ವಿಶ್ವನಾಥ್ ಪಾಟೀಲ್.—ರಾಯಚೂರಿಗಿಂತ ಗುಲ್ಬರ್ಗ ಇನ್ಸಂ ಜಾಸ್ತಿಯಿದೆ. ಡೈಲ್ಯಾಂಡ್ ಡೆವಲಪ್ ಮೆಂಟ್ ಬೋರ್ಡ್ ನಮ್ಮಲ್ಲೂ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಏನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕು. ಗುಲ್ಬರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯ ನಗರಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಕೋವೆಬಾವಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ ನಗರಾಡಳಿತ ಸಚಿವರು ಕೈ ಎತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಕಂದಾಯ ಸಚಿವರು ನಗರಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೂ ಅನ್ವಯವಾಗುವಂತೆ ಕೋವೆಬಾವಿಗಳನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದಂತಹ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತೀವ್ರ ಗಮನಹರಿಸಿ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತದೆ. ಗುಲ್ಬರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಮಾನ್ಯ ಖರ್ಗ ಯವರು ಇಲ್ಲ, ಧರ್ಮಸಿಂಗ್ ರವರು, ಇದ್ದಾರೆ 1972-73ರಲ್ಲಿ ಬರಗಾಲ ಬಂದಾಗ ತುರ್ತುಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು, ಆರು ಗಂ ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ನೇಮಕಮಾಡಿ ರಿಪೋರ್ಟ್ ತರಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಬೀದರ್ ಗುಲ್ಬರ್ಗ, ಬೆಳಗಾವಿ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ 713 ಬಾವಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಯಾದ್ ದೋಪಾದಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ತಾವು ಹೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ ನಾನೂ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಾವು 10 ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಖರ್ಚುಮಾಡಿದಂತಹ ಹಣ 7 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ.....

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಖರ್ಗೆ.—ತಾವು ಹೌಸ್‌ಗೆ ಮಿಸ್‌ಲೀಡ್ ಮಾಡಬೇಡಿ. ನಾನೊಪ್ಪಾನ್ ನಲ್ಲಿ 280 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚುಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಸ್ಕೀಮ್‌ನಲ್ಲಿ ಖರ್ಚುಮಾಡಿರತಕ್ಕದ್ದನ್ನು ಹೇಳಬೇಡಿ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಡಿ.ಪಿ.ಎ.ಪಿ., ಸಾಯಿಲ್ ಕನ್ಸರ್ವೇಶನ್ ಅದೆಲ್ಲಾ ಎಷ್ಟಿದೆ ಎಂಬುದು ರಿಪೋರ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿದೆ.

(ಗೊಂದಲ)

Sri M. Veerappa Moily.—That is not a comparison at all. There is difference between Seventh Finance Commission & Sixth Finance Commission. Why should you compare it now ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಖರ್ಗೆ.—ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದಂತಹ ಕೆಲಸವನ್ನು ಬೇರೆ ಯಾವ ಸರ್ಕಾರವೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಆ ರೀತಿ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಜನ ಓಟು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಅಬ್ದುಲ್ ನಜೀರ್‌ಸಾಬ್.—28 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಎನ್.ಆರ್.ಇ.ಪಿ. ಒರಜನಲ್ ಪ್ಲಾನ್‌ನಲ್ಲಿ ಖರ್ಚುಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. Plan expenditure i.e., original action plan of NREP. Rs. 22 Crores has been spent on the additional plan, purely non-plan expenditure for relief operations.

Sri M. Mallikarjun Kharge.—Whatever you spend, 50% will be given by the Centre on that and in the case of KLGEP, you will get 100%.

Sri Abdul Nazir sab.—Not at all 50% sharing 50% ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಜೇರ್ ಅದು ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಎಚ್. ಪಾಟೀಲ್.—ನೀವು ಖರ್ಚು ಹೆಚ್ಚುಮಾಡಿ, ಕಡಿಮೆಮಾಡಿ ಅದು ಸಮಸ್ಯೆಯಲ್ಲ. ಇಂದಿನಂಥ ಬರಗಾಲ ಹಿಂದೆ ಎಂದೂ ಬಂದಿರಲಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ಬಂದಿರತಕ್ಕ ಬರಗಾಲವನ್ನು ಧೈರ್ಯ ದಿಂದ ಎದುರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹೆಚ್ಚು ಖರ್ಚುಮಾಡಿ ಜನರಿಗೆ ಕೆಲಸ ಕೊಡೋಣ.

ಶ್ರೀ ಅಬ್ದುಲ್ ನಜೀರ್‌ಸಾಬ್.—ಇವತ್ತು ಬರಗಾಲ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಗಂಭೀರವಾಗಿದೆ, ತಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಸಹಕಾರದೊಡನೆ ಬರಗಾಲವನ್ನು ಎದುರಿಸೋಣ, ಎಲ್ಲಕ್ಕೂ ನಾನೊಪ್ಪಾನ್ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ I wanted to see the records straight.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯಿಲ್.—ಅದರ ಮೇಲೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡೋಣ. ಅದು ಈಗ ಬೇಡ. ಈಗ ತಾವು ಏನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಅದನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಒಸ್ವಾರಿಕಲ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ಸ್ ಹೇಳುವುದಾದರೆ pros and cons ಚರ್ಚೆ ಮಾಡೋಣ. If they want to go into that controversy let us sit for another four hours and let us discuss who has done what and all these things ಅದು ಬೇಡ, ಅದು ಅನಾವಶ್ಯಕ. ಆ ಧಾಟಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಹೋಗಿಲ್ಲ. ರಚನಾತ್ಮಕವಾದ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ತಾವು ಯಾವರೀತಿ ಬೇಕಾದರೂ ಮಾಡಿ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ತಾವು ಆ ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಳಿಲ್ಲ ಆದರೆ ಬೇರೆ ಹಾಗೆ ಹೇಳಿದರು ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. What can I do. Hon'ble Member Mr. Kharge said that you have spent only plan expenditure and non-plan expenditure. I said Rs. 22 Crores additional action plan has been spent only on non-plan. It is not shareable amount and it is only purely for relief operations; this amount has been spent. To straight put the records I am putting before this House.

Sri M. Mallikarjun Kharge—Hon'ble Minister Sri Bommai has quoted only for Gulbarga and Bidar, Rs. 7 Crores was spent.

ಶ್ರೀ ಇ. ನಂಜೇಗೌಡ.—ಬರಗಾಲ ಕಾಮಗಾರಿ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮುಲೆನಾಡು, ಆರೆಮರೆನಾಡು ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಕಾರಣ ಏನೆಂದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಉತ್ಪಾದನಾ ಅಡಿಕೆತೋಟ, ತೆಂಗಿನತೋಟ ಗಳಿವೆ ಇಂದು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ಸಾರಿ ಮಳೆಹೋಗಿ ಅಡಿಕೆತೋಟ ಮತ್ತು ತೆಂಗಿನತೋಟ ಒಣಗಿ

ಹೋದರೆ, ನಾವು 25 ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಸಫರ್ ಪಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಏನೇ ಬೇಡರೂ ಫಸಲು ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನ ಮನವಿ ಏನೆಂದರೆ ಅಡಿಕೆ ಮತ್ತು ತೆಂಗಿನ ತೋಟಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವವರಿಗೆ ಕೊಳಬಾವಿವೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ದನಸಹಾಯ ಮಾಡಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು.

ಅರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ದನಕರುಗಳು ಮೇಯಲಿಕ್ಕೆ ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯವರು ಸೇರಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ದನಕರುಗಳ ಕಾಲ ಮುಂದು ಹೊಡೆದು ಓಡಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ರೈತರು ದನಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವ ಹಾಗೆ ಇಲ್ಲ, ಆ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಕಡೂರು ಮತ್ತು ಅರೆಮಲೆನಾಡು ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಇದರ ಕಡೆಗೆ ತಾವು ವಿಶೇಷವಾದ ಗಮನವನ್ನು ಹರಿಸಬೇಕು. ಕೊಳವೆಬಾವಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಬ್ಸಿಡಿ ರೂಪದಲ್ಲಾಗಲಿ, ಅಥವಾ ಬೇರೆ ರೂಪದಲ್ಲಾಗಲಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಮಲೆನಾಡು ಮತ್ತು ಅರೆಮಲೆನಾಡು ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಸಾರಿ ಬರಗಾಲ ಬಂದಿದೆ. ಅನೇಕ ಕಡೆ ಅಡಿಕೆ ತೋಟಗಳು ಒಣಗಿರುವ ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವೊಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಅಲೋಚನೆಮಾಡಿ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಮಲ್ಲಿಪ್ಪ.—ರೈತರು ನೀರಾವರಿ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಪಿಎಲ್‌ಡಿ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಇನ್ಸಿಟಿವ್ ಕಡೆಗಳಿಂದ ಸಾಲ ತಂದು ಮತ್ತು ಸ್ವಂತವಾಗಿ ಕೊಳವೆಬಾವಿಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಮಂಡಳಿಯವರು ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಸರಬರಾಜು ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಮತಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ 25 ಕೊಳವೆಬಾವಿಗಳಿಗೆ ಸರ್ವೇಸ್ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಫಾರ್ಮ್ ಸಪ್ಲೈ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಬರಗಾಲ ಇರತಕ್ಕಂತಹ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ರೈತರು ಏನಾದರೂ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಬೆಳೆದು ಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫಾರ್ಮರ್ಸ್ ಸಪ್ಲೈ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸಿದರೆ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಯುವುದರಿಂದ ದನಕರುಗಳಿಗೆ ಮೇವು ಸಹ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ. ಬರಗಾಲ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಜನರಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ಕೊಡಿ. ದನಕರುಗಳು ರೈತನ ಉಸಿರು, ಬೆನ್ನೆಲುಬು, ಇವತ್ತು ದನಕರುಗಳಿಗೆ ಕುಡಿಯಲಿಕ್ಕೆ ನೀರು, ಮೇವು ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈಗ ದನಗಳ ಮೇವಿನ ಬಗ್ಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಜನರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಮಹತ್ವವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರೋ ಅದೇ ರೀತಿ ದನಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಹತ್ವ ಕೊಟ್ಟು ಅವುಗಳ ಮೇವನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ಈಗ ಏನು ಗಂಭೀರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ ಇದು ಇನ್ನೂ ಗಂಭೀರ ಆಗುವ ಸೂಚನೆಗಳು ಕಾಣುತ್ತಿವೆಯೇ ಹೊರತು ಮಳೆ ಬರುವ ಸೂಚನೆಯೇ ಕಾಣುತ್ತಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಇರಬೇಕಾದರೆ ಏನೋ ಒಂದು ಸದನದ ಸಮಿತಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಈಗ ಇದನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಕೆಲಸವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ಹಣ ಬರಬೇಕು. ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕು. ಇವತ್ತು ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ಎಷ್ಟು ಹಣ ಬರಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ಬಗ್ಗೆ ಮೆಮೊರಾಂಡಮ್ ಕೊಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ ? ಅಲ್ಲಿಂದ ಸಮಿತಿ ಏನು ಬರುತ್ತದೆ ಅದು ಬಂದು ಹೋದಮೇಲೆ ಪೂರ್ಣ ಮೊತ್ತ ಏನು ಎಂಬುದರ ಸಲಹೆ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಮೆಮೊರಾಂಡಮ್ ಕೊಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ಸಿದ್ಧತೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಒಂದು ಮೆಮೊರಾಂಡಮ್‌ನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಬೇಗ ಕಳುಹಿಸುತ್ತೇವೆ ನಂತರ ಕೇಂದ್ರದ ಸ್ಪೆಷಿ ಟೀಮ್ ಬರುತ್ತದೆ. ಅದು ಬಂದಮೇಲೆ ಹಣ ಆದಷ್ಟು ಬೇಗ ಬಿಡುಗಡೆ ಆಗುತ್ತದೆ, ಸಮಿತಿ ಬಂದು ಸಲಹೆ ಕೊಟ್ಟಮೇಲೆ ಏನೇನು ಅವಕಾಶ ಇದೆ ಅದನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಕಡಪಟ್ಟಿ.—ನಮ್ಮ ಹುಲ್ಲು ಇಲ್ಲ ; ಇಲ್ಲಿ ಬೋಳದ ಮೇವಿನ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ? ಮೇವಿಗಾಗಿ ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ 9 ಸಾವಿರ ರೂಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇವತ್ತು ಸರ್ಕಾರ ಮೇವನ್ನು ಖರೀದಿ ಮಾಡಿ ರೀಜನಲ್ ರೇಟನ್‌ನಲ್ಲಿ ರೈತರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಇವತ್ತು ನಮ್ಮ ಕಡೆ ಜಮೀನುಗಳು ಮುಳುಗಿ ನೀರು ನಿಂತಿದೆ. ಈ ನೀರನ್ನು ಪಂಪ್ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಟೀಫ್ ಎಂಜಿನಿಯರ್ ಅವರಿಂದ ಅನುಮತಿಬೇಕು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ನಮ್ಮ ರೈತರು ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಬರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ತೊಂದರೆ ಆಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಎಕ್ಸಿಕ್ಯೂಟಿವ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ಗೆ ವರ್ಗಾಯಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಬೀಫ್ ಎಂಜಿನಿಯರ್ ಗೆ ಇದ್ದ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಎಕ್ಸಿಕ್ಯೂಟಿವ್ ಎಂಜಿನಿಯರ್ ಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಿನ್ನೆಯೋ ಮೊನ್ನೆಯೋ ಆಜ್ಞೆ ಆಗಿದೆ. ಈ ತೊಂದರೆಯನ್ನು ಮನಗಂಡೇ ಈ ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಇನ್ನು ಮೇವಿಗಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ಹಣವನ್ನು ಏನು ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಬಿ. ಕೋಳಿವಾಡ.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇವತ್ತು ರೈತರು ಕೊಳವೆ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಯಾರೂ ಮುಂದೆ ಬರುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಕಾರಣ ನೀರು ಬಿದ್ದ ಮೇಲೆ ಐ ಪಿ. ಸೆಟ್ ಗೆ ಪೈಪ್ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇವತ್ತು ಶಾಸಕರು ಕಾರು ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿದ್ದೀರಿ, ಅದೇ ಹಣದಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೈತರು ಕೊಳವೆ ಬಾವಿ ತೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂದೆ ಬರುತ್ತಾರೋ ಅವರಿಗೆ ಈ ಸಾಲವನ್ನು ಕೊಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಇವತ್ತು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಗಳ ಮುಂಖಾಂತರ ರೈತರಿಗೆ ಸಾಲ ಸಿಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ರೈತ ಶಾಸಕರು ಯಾರು ಬರುತ್ತಾರೋ ಅವರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂದೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡೋಣ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಈಗ ಬರಗಾಲ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಮೇಲಿನ ಚರ್ಚೆ ಹಾಗೂ ಉತ್ತರ ಮುಕ್ತಾಯವಾಯಿತು. ಈಗ ಸಭೆಯು ಎದ್ದು ಮತ್ತೆ ನಾಳೆ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ 11 ಗಂಟೆಗೆ ಮತ್ತೆ ಸಮಾವೇಶಗೊಳ್ಳುವುದು.

(ಸದನವು 6 ಗಂಟೆ 45 ನಿಮಿಷಕ್ಕೆ ಮುಕ್ತಾಯಗೊಂಡು ಮತ್ತೆ ಗುರುವಾರ 25ನೇ ಜುಲೈ 1985ರಂದು ಬೆಳಿಗ್ಗೆ 11-00ಗೆ ಸೇರಲು ನಿಶ್ಚಯಿಸಲಾಯಿತು)